

UPPSALA
UNIVERSITET

ÅRSREDOVISNING 2019

VÄRLDSLEDANDE FORSKNING

FÖRSTKLASSIG UTBILDNING

SAMVERKAN

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EXCELLENS OCH SAMHÄLLSNYTTA

FINANSIELL REDOVISNING

Omslagsbild:

Studenternas starka engagemang är viktigt för Uppsala universitet. I mötet med studenterna och kårerna får universitetet nya perspektiv på sin utveckling och framtid. Studenternas röst bidrar till ett universitet i takt med tiden och att utbildningarna anpassas efter nya behov. Under året har samtliga sex studentkårer formaliserat sitt samarbete för att stärka förutsättningarna för studentinflytandet.

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

Årsredovisning 2019

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Väsentliga uppgifter	7
1. VÄRLDSLEDANDE FORSKNING	9
1.1. Forskning vid Uppsala universitet	9
1.2. Resultat inom forskning	9
1.3. Campus Gotland	13
1.4. Uppsala universitets forskningsstrategier	13
1.5. Uppsala universitets inspel till regeringens kommande forskningspolitik	14
1.6. Infrastruktur för forskning	14
1.7. Särskilda satsningar	15
1.8. Kvalitet	16
1.9. Internationalisering	17
1.10. Hållbar utveckling	18
1.11. Swedish Collegium for Advanced Study	19
1.12. Nationellt centrum för kvinnofrid	19
1.13. Ekonomiskt resultat	20
2. FÖRSTKLASSIG UTBILDNING	23
2.1. Utbildning vid Uppsala universitet	23
2.2. Resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	23
2.3. Resultat inom utbildning på forskarnivå	27
2.4. Kvalitet	28
2.5. Internationalisering	30
2.6. Hållbar utveckling	33
2.7. Jämställdhet	34
2.8. Breddad rekrytering	34
2.9. Studentinflytande och studenthälsa	35
2.10. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet	35
2.11. Ekonomiskt resultat	43
3. SAMVERKAN	45
3.1. Samverkan vid Uppsala universitet	45
3.2. Resultat inom samverkan	45
3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället	47
3.4. Insatser för nyanlända och integration	48
3.5. Fundraising, sponsrings- och alumnverksamheten	49
3.6. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor	49
3.7. Uppsala universitet musik och museer	51

4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EXCELLENS OCH SAMHÄLLSNYTTA	53
4.1. Nya mål och strategier samt reviderad arbetsordning	53
4.2. Kompetensförsörjning	53
4.3. Lika villkor och jämställdhet	56
4.4. Arbetsmiljö	57
4.5. Sjukfrånvaro	58
4.6. Intern styrning och kontroll	58
4.7. Arbete för hållbar utveckling inom universitetet	59
4.8. Lokalförsörjning	60
4.9. Gemensamma stödfunktioner	60
5. FINANSIELL REDOVISNING	65
5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling	65
5.2. Intäkter	65
5.3. Kostnader	67
5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren	67
5.5. Forskningsfinansiering	68
5.6. Oförbrukade bidrag	69
5.7. Likviditet	70
5.8. Investeringar	70
5.9. Myndighetskapital och avgiftsbelagd verksamhet	70
5.10. Upphandling	71
5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet	72
5.12. Stiftelseförvaltning	74
5.13. Resultaträkning	75
5.14. Balansräkning	76
5.15. Anslagsredovisning	78
5.16. Tilläggsupplysningar	79
5.17. Noter till resultaträkning	82
5.18. Noter till balansräkning	85
5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar	91
5.20. Redovisning av takbelopp	93
6. Om Uppsala universitet	95
7. Uppgifter om styrelsen	97
8. Konsistoriets beslut	98
9. Tabellförteckning	99

Förord

Uppsala universitets övergripande mål är att bidra till en bättre värld. Vårt största bidrag ligger i det dagliga arbetet – dels genom våra studenter som tar examen och bidrar till samhällets utveckling, dels genom forskningen om klimatledarskap, energiteknik, batterilagring, demokrati, integration, antibiotikaresistens och många andra områden.

Universitetets styrka och position som ett ledande forskningsuniversitet bygger på vår förmåga till förnyelse. Ständigt arbetar vi för att förbättra utbildningen och utveckla forskningen för att i ännu större utsträckning kunna svara på samhällets utmaningar. År 2019 var inget undantag.

Ett sätt att utvärdera hur väl vi lyckas är att titta på tilldelningen av externa forskningsmedel som söks i konkurrens. Vetenskapsrådet delade ut stora projektbidrag till Uppsala universitet – särskilt inom teknik och naturvetenskap samt humaniora och samhällsvetenskap. Vi lyckades också bra i Cancerfondens utlysning och universitetet fick sju Scholars från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse – flest i landet. Internationellt fick Uppsala universitet under året flera stora EU-anslag. Särskilt glädjande är att BATTERY 2030+ kom igång med full kraft under året. Det är ett långsiktigt forskningsinitiativ, koordinerat av Uppsala universitet, som sammanför akademi, industri och finansärer för att utveckla nästa generations hög-effektiva, hållbara och säkra batterier.

Vi konstaterar att internationaliseringen av universitetet blir alltmer påtaglig. Under året hade vi den största ökningen av antalet sökande avgiftsstudenter av alla svenska lärosäten – hela 50 procent. Uppsala universitet fick utmärkelsen Årets aktör inom Erasmus+ för systematiskt och framgångsrikt arbete med internationella utbyten. Klimatstipendierna som gav utbytesstudenter möjlighet att resa klimatvänligt, möttes med entusiasm.

I arbetet med att utveckla universitetet satsar vi stort på att utnyttja den bredd som finns inom alla fakulteter. Vi fortsatte satsningarna på mångvetenskapliga miljöer, bland annat inom hållbarhetsforskning, antibiotikaresistens, artificiell intelligens, digital humaniora och kvinnors psykiska hälsa. Vid Campus Gotland startades en mångvetenskaplig forskarskola.

Arbetet vid nya Ångström tog stora steg framåt och under 2020 är det dags för invigning av den första delen, en ny flygel. Investeringarna i våra campusmiljöer fortsatte. Carolina Rediviva återinvigdes, i delvis ny skepnad. Gustavianum stängde för en välbehövlig renovering.

Arbetet i universitetsledningen handlar om att skapa förutsättningar för vårt universitets fortsatta framgångar. Två stora projekt gick i mål 2019. Efter en process som startade för tre år sedan har konsistoriet klubbat universi-

tetets nya arbetsordning. Den lägger fast grunderna för hur Uppsala universitet ska styras – med kollegialt grundat ledarskap och aktivt studentinflytande – och tydliggör ansvar och roller inom universitetet. Nya Mål och strategier för Uppsala universitet antogs också. Universitetets övergripande mål ligger självklart fast: att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet och relevans. Nytt är att ett antal utvecklingsmål på medellång sikt formuleras, och att de strategiska prioriterade områden som tidigare beskrivits i separata program – för Campus Gotland, hållbar utveckling, internationalisering, kvalitet, lika villkor samt samverkan – nu är integrerade i mål och strategier. Universitetets miljöplan är också under omarbetning.

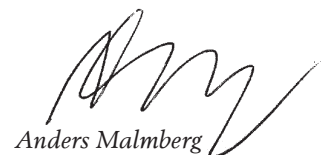
Engagemanget kring klimatfrågorna ökar bland medarbetare och studenter och den nya planen ska säkerställa att våra miljöambitioner ligger i framkant.

Med den här årsredovisningen lägger Uppsala universitet ett händelserikt 2019 till handlingarna.

Uppsala i februari 2020

Eva Åkesson
Rektor

Anders Malmberg
Prorektor

Sammanfattning

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning inom nio fakulteter organiserade i de tre vetenskapsområdena humaniora och samhällsvetenskap, medicin och farmaci samt teknik och naturvetenskap. Under 2019 var i medeltal 7 265 personer anställda vid universitetet.

Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt EU var, liksom tidigare år, de största enskilda forskningsfinansierarna för universitetet som helhet. För beviljade EU-bidrag (exklusive ERC) har Uppsala universitet noterat de högsta beloppen på mer än tio år.

Antalet helårsstudenter uppgick 2019 till 26 045, en ökning med drygt sex procent jämfört med föregående år. Både anslagsfinansierade studenter och avgiftsbetalande studenter har ökat under året. Ökningen gäller både program och fristående kurser. Universitetet hade en överproduktion 2019 motsvarande 7 mnkr vilket genererar en ackumulerad överproduktion motsvarande 52 mnkr. Överproduktionen kan bland annat förklaras genom att flera nya utbildningar har startat.

Antalet nyantagna doktorander ökar medan antalet utfärdade doktorsexamina ligger på samma nivå som föregående år.

Campus Gotland hade 2 234 helårsstudenter 2019. Antalet campusstudenter uppgick till 1 263 helårsstudenter och prognosen är att universitetets mål om 1 500 helårsstudenter i campusutbildning kommer att uppnås 2021. Ett flertal forskningsåtgärder har genomförts vid Campus Gotland. Under 2019 påbörjades exempelvis forskningsprojektet Natur och miljö som behandlar hållbar utveckling och förvaltning av kustområden runt Gotland.

Uppsala universitet samverkar med det omgivande samhället regionalt, nationellt och internationellt inom en rad olika områden. Ett exempel är Uppsala Health Summit som varje år samlar internationella beslutsfattare och experter kring en hälsoutmaning. Årets tema var Healthy Urban Childhoods och vid samtalen deltog 216 inbjudna ledamöter från drygt 25 länder. Under Almedalsveckan arrangerade universitetet ett femtiotal seminarier och bidrog även till veckans Östersjödagar.

Forskningsinfrastruktur är ett prioriterat område och Uppsala universitet koordinerar och deltar i både natio-

nella och internationella infrastrukturer. Arbetet utifrån forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 har fortsatt under året, bland annat genom att uppföljningar av genomförda åtgärder genom peer review har påbörjats. Under 2019 hade också det nyligen inrättade International Advisory Board sitt första möte. Universitetskanslersämbetet har under året fattat beslut gällande forskollärarytbildningen, grundlärarytbildningarna samt forskarytbildningen i litteraturvetenskap och samtliga utbildningar fick omdömet hög kvalitet. Universitetet har fortsatt arbetet med att attrahera, rekrytera och behålla kompetens och under året beviljades ansökan till det europeiska regelverket Charter and Code.

Uppsala universitet har varit drivande i internationella nätverk och samarbeten samt inom utbytesverksamheten. Exempelvis har Vietnamkontoret varit fortsatt aktivt, bland annat genom att teckna nya avsiktsförklaringar om forskningssamarbeten. Genom de internationella nätverken The Guild och Coimbra har universitetet arbetat för att påverka forskningspolitiken inom EU samt utformningen av ramprogrammet Horizon Europe. Under året utnämnde Universitets- och högskolerådet Uppsala universitet till Årets Erasmusaktör 2019.

Verksamheten inom universitetet fortsätter att växa. Sett över en femårsperiod har omsättningen ökat med 788 mnkr och var 7 300 mnkr 2019. Myndighetskapalet minskade precis som 2018 och det ekonomiska resultatet blev ett underskott om 76 mnkr. Det innebär att universitetet planerligt fortsätter att använda myndighetskapalet. Underskottet härrör framför allt från forskning och utbildning på forskarnivå, med ett negativt resultat om 69 mnkr. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå redovisar ett underskott om 26 mnkr. Både uppdragsutbildning och uppdragsforskning uppvisar underskott med 7 mnkr respektive 5 mnkr. För Uppsala universitet Holding AB (UUAB) redovisas ett överskott om 31 mnkr. Resultatet förklaras i huvudsak av att UUAB 2018 avyttrade delar av sina innehav i bolag med ägarintressen vilket skapade realisationsvinster.

Baserat på genomförda analyser och övrig information är bedömningen att universitetet som helhet genomför och följer upp sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter	7 300	7 061	6 741	6 643	6 512
Kostnader	-7 407	-7 122	-6 875	-6 636	-6 533
Resultat dotterföretag	31	0	3	–	1
Årets kapitalförändring	-76	-61	-131	7	-20
Utgående balanserat kapital	1 120	1 195	1 256	1 378	1 370

Källa: Raindance

Väsentliga uppgifter

	2019	2018	2017	2016	2015
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter	26 045	24 534	24 375	24 148	24 576
– kvinnor/män (%)	59/41	58/42	58/42	57/43	57/43
Kostnad per helårsstudent (tkr)	80	81	80	77	73
Totalt antal helårsprestationer	20 640	19 465	19 130	19 294	19 726
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	60/40	59/41	59/41
Kostnad per helårsprestation (tkr)	101	102	102	96	91
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter)	833	617	471	350	301
– kvinnor/män (%)	47/53	49/51	53/47	54/46	49/51
Totalt antal nyantagna doktorander	391	385	376	364	354
– kvinnor/män (%)	49/51	53/47	49/51	45/55	46/54
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	2 260	2 450	2 502	2 542	2 547
– kvinnor/män (%)	48/52	47/53	47/53	46/54	47/53
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb.)	1 240	1 239	1 285	1 322	1 344
– kvinnor/män (%)	49/51	47/53	45/55	45/55	44/56
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (heltidsekv.)	0	0	2	2	42
– kvinnor/män (%)	–	–	51/49	44/56	38/62
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	x	3,3	3,4	2,9	2,9
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen	x	4,3	4,3	4,3	4,2
Totalt antal doktorsexamina	362	363	368	389	316
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	48/52	46/54	46/54
Totalt antal licentiatexamina	31	39	43	77	93
– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	40/60	39/61	42/58
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer	5 167	5 479	5 561	5 362	5 021
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr)	1 012	921	872	877	925
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	6 251	6 078	5 960	5 944	5 945
– kvinnor/män (%)	51/49	51/49	50/50	50/50	49/51
Medelantal anställda	7 265	7 108	6 887	6 857	6 887
– kvinnor/män (%)	52/48	52/48	51/49	51/49	51/49
Totalt antal lärare (årsarb.)	1 678	1 649	1 573	1 526	1 520
– kvinnor/män (%)	43/57	43/57	41/59	40/60	40/60
Antal disputerade lärare (årsarb.)	1 421	1 401	1 347	1 312	1 307
– kvinnor/män (%)	40/60	40/60	38/62	38/62	37/63
Antal professorer (årsarb.)	605	606	585	584	574
– kvinnor/män (%)	30/70	30/70	29/71	28/72	27/73
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	7 300	7 061	6 741	6 643	6 512
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 147	2 091	1 989	1 927	1 921
– andel anslag (%)	87	88	89	89	88
– andel externa intäkter (%)	13	12	11	11	12
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	5 153	4 970	4 752	4 716	4 591
– andel anslag (%)	44	45	46	46	46
– andel externa intäkter (%)	56	55	54	54	54
Kostnader totalt (mnkr)	7 407	7 122	6 875	6 636	6 533
– andel personal (%)	66	65	65	65	65
– andel lokaler (%)	11	11	11	11	11
Lokalkostnader per kvm (kr)	2 084	2 033	1 933	1 908	1 922
– andel av justerade totala kostnader (%)	11	11	11	11	11
Balansomslutning (mnkr)	4 935	5 018	4 842	4 807	4 823
– varav oförbrukade bidrag	2 051	2 023	1 890	1 831	1 903
– varav årets kapitalförändring	-76	-61	-131	7	-20
– varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 120	1 195	1 256	1 378	1 370
i) myndighetskapital inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	321	363	357	402	444
ii) myndighetskapital inom forskning och utbildning på forskarnivå	799	832	899	976	926

Uppgifter som rör antal registrerade studenter, uppgifter om doktorander samt publikationer har uppdaterats jämfört årsredovisningen 2018. Genomsnittlig studietid för licentiatexamen och för doktorsexamen redovisas inte för 2019 på grund av omfattande efterregistreringar. Justerade totala lokalkostnader redovisas enligt SUHF:s rekommendation om lokalkostnader. Från och med 2019 inkluderas timanställdas tid och övertid som tagits ut i pengar i totalt antal årsarbetskrafter. I väsentliga uppgifter beräknas antal disputerade lärare som summan av professorer, universitetslektorer, biträdande universitetslektorer och forskarassistenter. I antal lärare ingår även universitetsadjunkter.

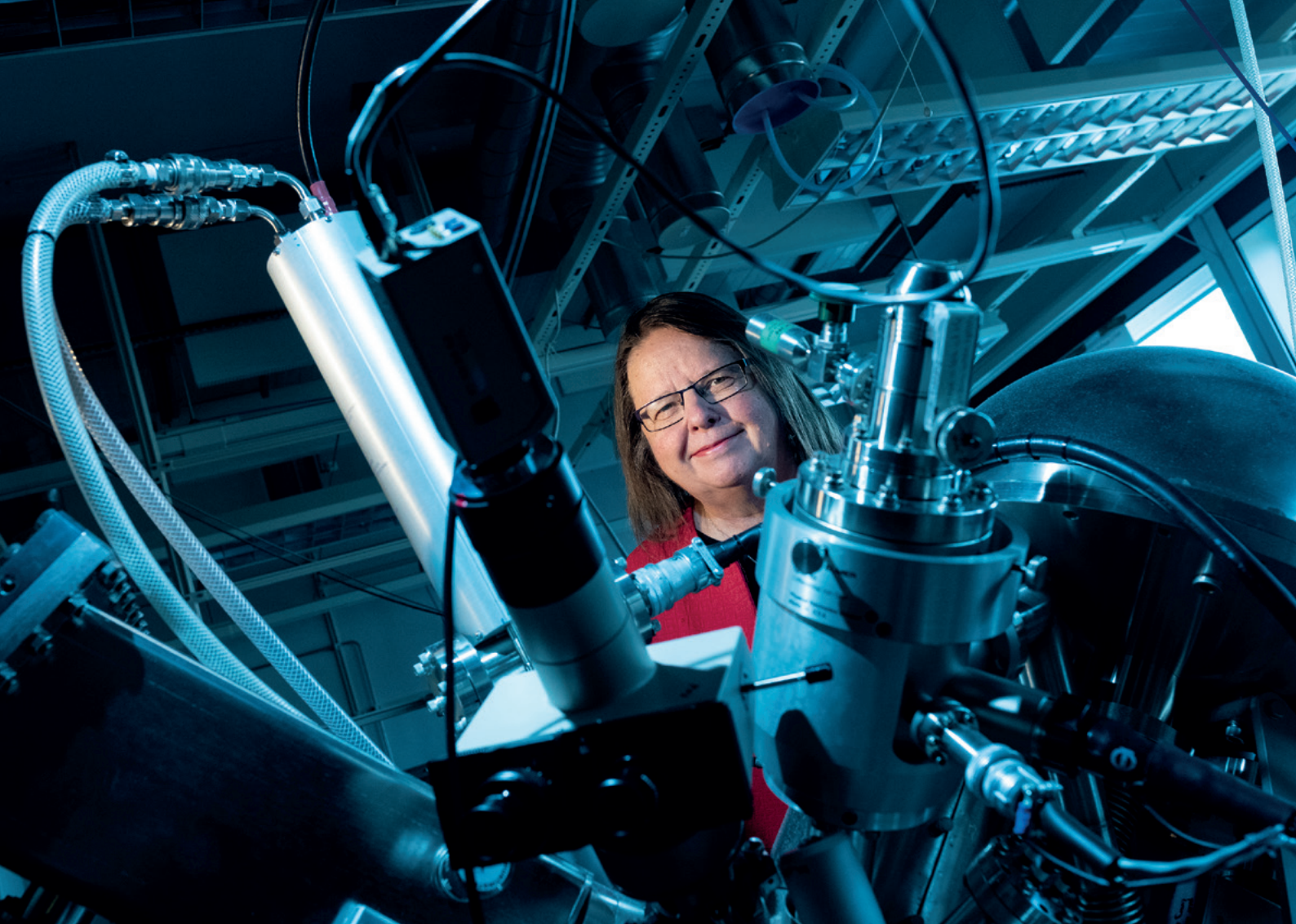
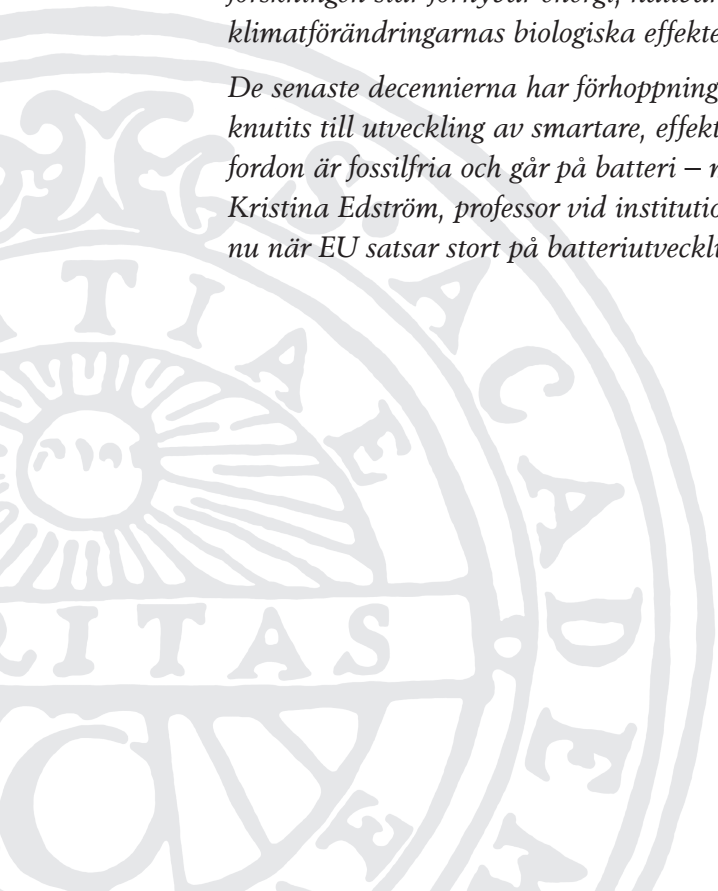

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

LADDAD FÖR FRAMTIDEN

Klimatförändringar, global hälsa, biologisk mångfald, hållbar miljö och energiomställning är några av våra gemensamma stora utmaningar. I fokus för forskningen står förnybar energi, hållbart nyttjande av natur och hav, forskning om klimatförändringarnas biologiska effekter, hållbar samhällsutveckling och innovationer.

De senaste decennierna har förhoppningarna kring framtidens energisystem i hög grad knutits till utveckling av smartare, effektivare och mer miljövänliga batterier. Framtidens fordon är fossilmfria och går på batteri – men det finns många utmaningar kvar att lösa. Kristina Edström, professor vid institutionen för kemi-Ångström, har en viktig roll, nu när EU satsar stort på batteriutveckling i programmet Battery 2030+.

- 5 167 refereegranskade publikationer
- 67 % av publikationerna i Web of Science är internationella samarbeten
- 2 435 miljoner kronor i bidragsintäkter
- 38 projekt beviljade inom EU:s utlysningar
- Tre kompetenscentrum beviljade av Vinnova

1. VÄRLDSLEDANDE FORSKNING

Uppsala universitets största enskilda forskningsfinansiärer var liksom tidigare år Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt EU. För beviljade EU-bidrag (exklusive ERC) har Uppsala universitet noterat de högsta beloppen på mer än tio år. Sju forskare utsågs under året till Scholars av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Utvecklingsarbetet med utgångspunkt från rekommendationerna i forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017 fortsätter alltså. Under 2019 har ett arbete gjorts inför inspelet till regeringens kommande forskningsproposition. Nya riktlinjer avseende hantering av mistänkt oredlighet i forskning samt andra avvikelser från god forskningssed har antagits under året för att möta nya lagkrav.

Uppsala universitet har som mål¹ att:

- Universitetet ska stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet.
- Universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen.

1.1. Forskning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet är ett fullskaligt, internationellt orienterat forskningsuniversitet som bedriver forskning och utbildning. Universitetet är organiserat i ett 60-tal institutioner (eller motsvarande) inom nio fakulteter indelade i tre vetenskapsområden, för humaniora och samhällsvetenskap (HumSam), medicin och farmaci (MedFarm) samt teknik och naturvetenskap (TekNat) (se vidare kapitel 6).

1.2. Resultat inom forskning

Tilldelningen av forskningsbidrag och vetenskaplig publicering används som indikatorer på hur väl Uppsala universitet når målen.

Finansiärens fördelning av forskningsbidrag sker ofta efter en kvalitetsbedömning som gör att tilldelningen av bidrag kan användas som en indikation på kvalitet. Det samma gäller vetenskapliga publikationer som i de flesta fall publiceras efter granskning (peer review). En indikation på publiceringens kvalitet kan erhållas genom citeringar. I väsentliga uppgifter presenteras kostnad per refererad vetenskaplig publikation.

1.2.1. Forskningsfinansiering

Uppsala universitet söker och erhåller årligen medel från ett stort antal bidragsfinansiärer. Forskningsbidragen uppgick under 2019 till 47 procent av de totala forskningsintäkterna. De största enskilda bidragsgivarna var under 2019 Vetenskapsrådet, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och EU.

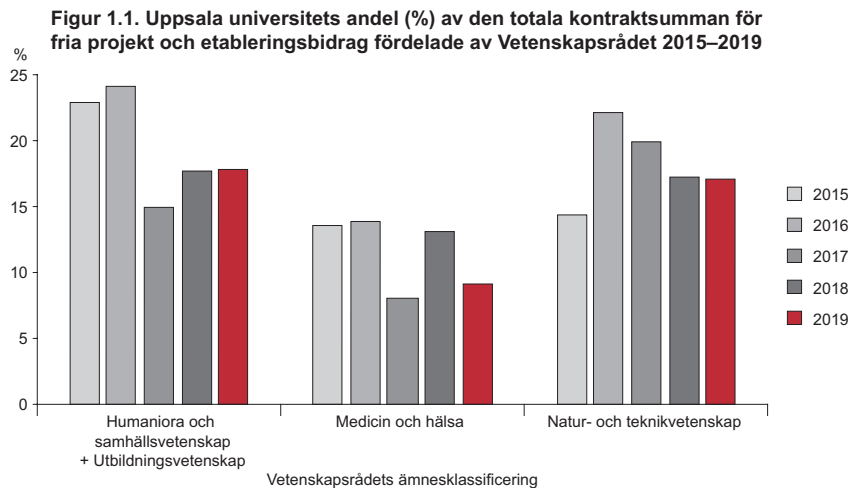
Under 2019 fattade Vetenskapsrådet beslut avseende bidrag om totalt 568 mnkr till Uppsala universitet för den kommande femårsperioden (exklusive infrastruktur och internationella bidrag). Universitetets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag minskade jämfört med föregående år (tabell 1.1). Inom utlysningen

¹ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110) fastställda av konsistoriet 2014-11-26. Kapitlets rubrik kommer från detta dokument. Nya Mål och strategier för Uppsala universitet fastställdes 2019-12-12 och gäller från och med 2020-01-01.

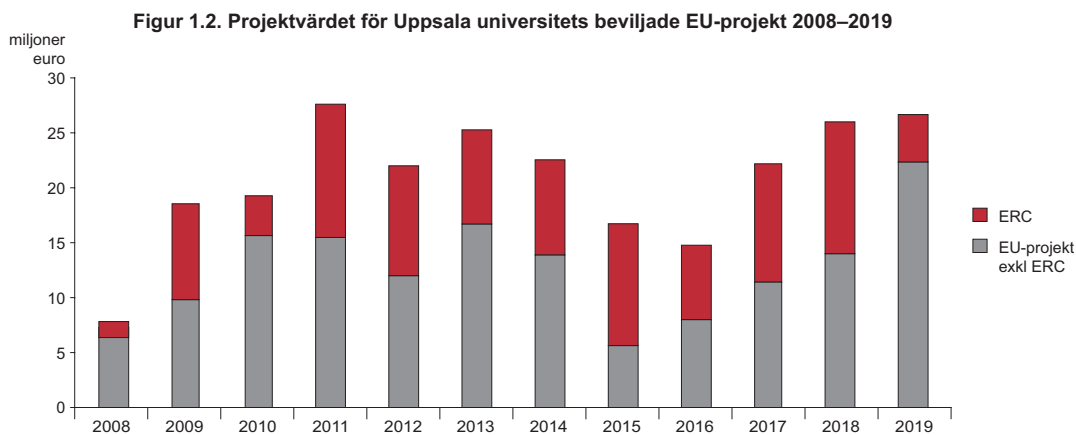
Tabell 1.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag (kontraktssumma) 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Andel (%)	14	16	14	20	17

Källa: Vetenskapsrådet.

Källa: Vetenskapsrådet

Källa: EU-kommissionens Participants portal

för Humaniora och samhällsvetenskap samt Natur och teknik var Uppsala universitet det lärosäte som erhöll störst andel beviljade medel med 21 respektive 17 procent 2019. Det var framförallt inom utlysningen för Medicin och hälsa som universitetet minskade sin andel, från 13 till 9 procent. Minskningen beror delvis på att universitetet erhöll en stor del av tillfälliga medel som ingick i utlysningen inom Medicin och hälsa 2018 vilket också förklarar fluktuationen mellan de tre senaste åren (figur 1.1).

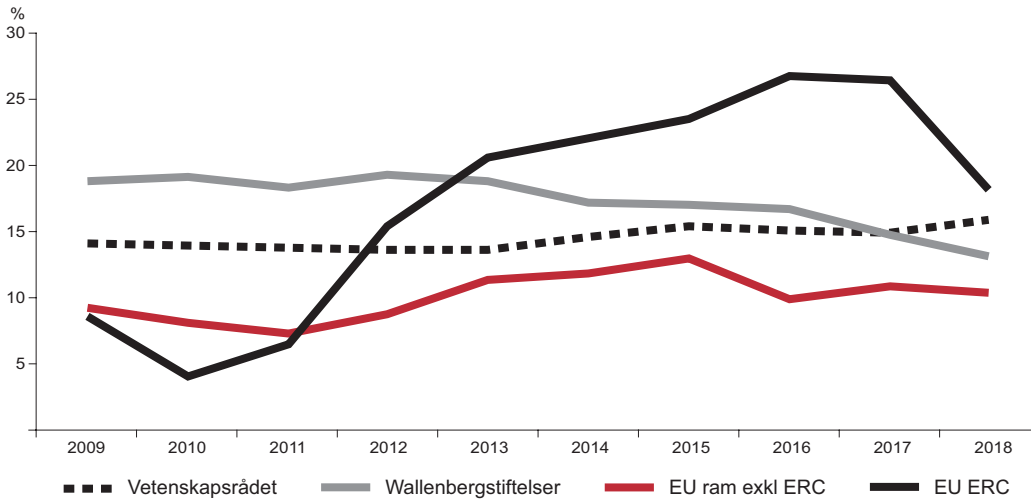
Uppsala universitet var det lärosäte i landet som erhöll flest Scholars (7 av 27) samt stod för 20 procent av andelen beviljade projektbidrag 2019 från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. I och med dessa beviljanden kan en trend med minskande andelar av intäkter från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse gentemot övriga universitet ha brutits. Detta kommer dock att visa sig tidigast 2020.

För EU-utlysningar från 2019 har universitetet hittills beviljats 38 projekt till ett värde av 26,7 miljoner euro. Det totala projektvärdet för EU-projekt inom EU:s ramprogram som beviljats till Uppsala universitet varierar mellan åren (figur 1.2). Alla utlysningar för 2019 är ännu inte beslutade, vilket gör att beloppen för 2019 års beviljanden förväntas stiga. Redan nu kan dock konstateras att

2019 varit framgångsrikt avseende beviljade EU-projekt exklusive ERC. Åren 2015–2016 skedde en nedgång vilket sammanföll med att nuvarande ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, startade. Nedgången under 2015–2016 ledde till minskade faktiska intäkter från EU 2018. Uppsala universitet erhöll 2013–2017 en stor andel av totala ERC-intäkter till landets universitet (21–27 procent). Andelen minskade dock för 2018 till 18 procent, vilket kan bero på nedgången av ERC-beviljanden 2016. För EU:s rambidrag exklusive ERC har Uppsala universitets andel av de svenska universitetens intäkter varierat mellan 10–13 procent de senaste fem åren (figur 1.3).

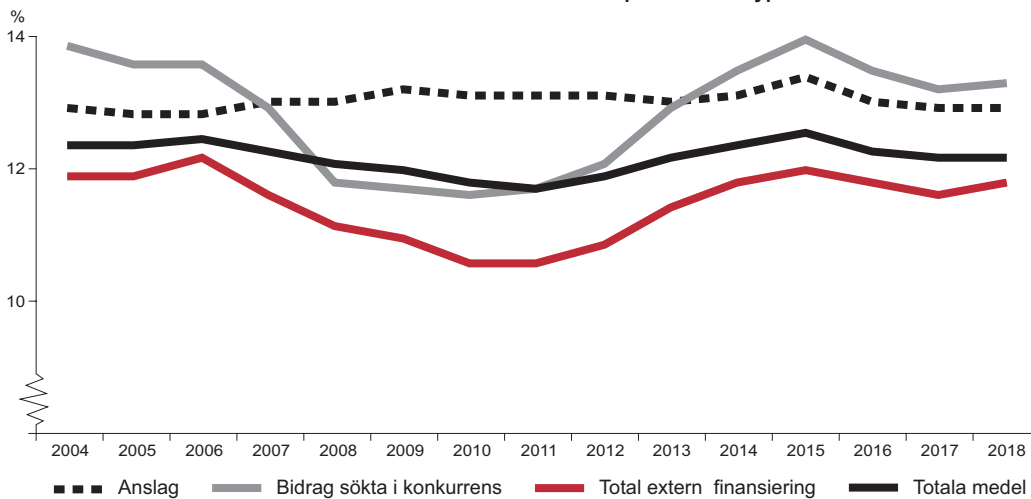
Vid jämförelser av de totala intäkterna till forskning vid landets 17 universitet under 2018 (siffror för 2019 inte tillgängliga) var Uppsala universitets andel drygt 12 procent, en andel som varit stabil över lång tid (figur 1.4). Sedan 2014 har andel av bidrag som söks i konkurrens varit den typ av forskningsfinansiering där universitetets andel varit högst. Andelen av bidrag som söks i konkurrens är också den typ av forskningsfinansiering som varierat mest mellan åren även om samtliga typer av forskningsfinansiering visar relativt stabila andelar under den senaste 15-årsperioden.

Figur 1.3. Uppsala universitets andel (%) av forskningsintäkter till svenska universitet utifrån några stora finansiärer

Källa: Universitetskanslersämbetet

Figur 1.4. Uppsala universitets andel (%) av forskningsintäkter till svenska universitet fördelade på finansiärstyp

Källa: Universitetskanslersämbetet

1.2.2. Publikationer

Universitetet har liksom tidigare år en hög produktion av refereegranskade artiklar i internationella tidskrifter. Publiceringstraditionerna skiljer sig åt mellan vetenskapsområdena och inom delar av humaniora och samhällsvetenskap är publicering i böcker och antologier betydande. För att ge en rättvisande bild av samtliga vetenskapsområden bör även dessa publiceringstyper tas med. Universitetet redovisar i tabell 1.2 publiceringen enligt den så kallade norska modellen där endast sådan publicering som skett genom publiceringskanaler som bedömts vara vetenskapliga tagits med. Där anges även antalet refereegranskade artiklar i internationella tidskrifter, vilket är det mått på publikationer som anges i sammanställningen av Väsentliga uppgifter i enlighet med gällande redovisningsprinciper. Fullständiga siffror för 2019 finns i nuläget

inte tillgängliga men bedömningen är att slutresultatet för det totala antalet publikationer kommer att hamna i nivå med förra årets siffror.

Totalt sett har publiceringen ökat för alla tre vetenskapsområden mellan 2015 och 2017, medan en viss nedgång kan konstateras för 2018. Det har skett en nedgång inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap från 2016 till 2018 vad gäller kategorierna böcker och antologier. För artiklar och forskningsöversikter gäller, för detta område, att antalet publikationer har ökat med drygt 100 från 2015 till 2018.

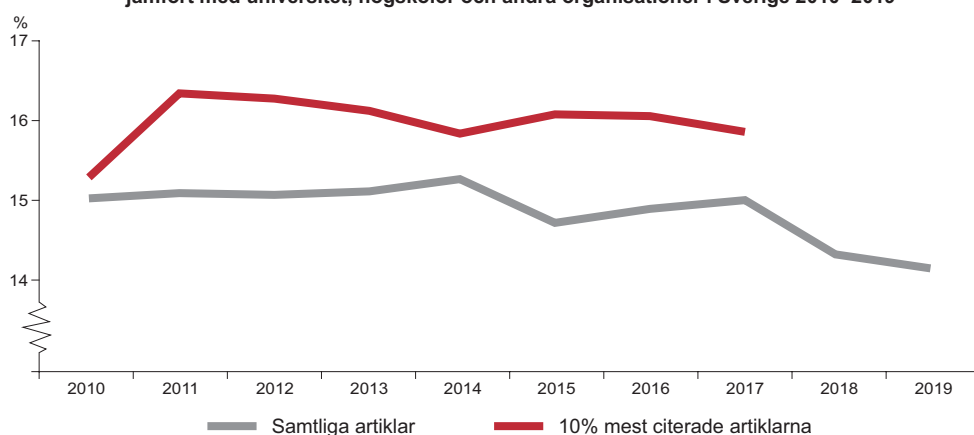
Universitetets andel av den totala svenska publiceringen i Web of Science har från 2010 till 2017 varit runt 15 procent. Dock har andelen minskat med ungefär en procentenhet under de senaste två åren (figur 1.5).

Tabell 1.2. Antal publikationer 2015–2019					
	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt vid Uppsala universitet	5 546	5 895	6 065	5 969	5 570
– varav HumSam	1 052	1 174	1 128	1 236	1 139
– varav MedFarm	2 320	2 356	2 514	2 373	2 213
– varav TekNat	2 174	2 365	2 423	2 360	2 218
Antal refereegranskade publikationer UU	5 167	5 479	5 561	5 362	5 021

Siffrorna för 2015–2018 har justerats jämfört med tidigare årsredovisningar då inrapporteringen av publikationer inte var fullständig. Det är viss eftersläpning i inrapportering för 2019. Både det totala antalet publikationer och antalet refereegranskade publikationer är högre 2019 än vad som redovisades för 2018 i årsredovisning 2018 (5 475 respektive 5 099).

Källa: DiVA

Figur 1.5. Uppsala universitets andel (%) av publiceringar i Web of Science jämfört med universitet, högskolor och andra organisationer i Sverige 2010–2019

Källa: Web of Science

Ett annat sätt att mäta publicering är att uppskatta dess genomslag (impact). Därigenom ges en uppfattning om vilket inflytande forskningen vid ett lärosäte har på det internationella forskarsamhället och i förlängningen det omgivande samhället. I figur 1.5 visas även universitetets andel av de svenska artiklar, som tillhör de 10 procent mest citerade artiklarna, där hänsyn tas till både ämnesområde och publiceringsår. Artiklarnas genomslag har varierat under den senaste 10-årsperioden. Från 2011 har universitetets andel av de 10 procent mest citerade svenska artiklarna legat kring 16 procent. Indikatorn går inte att beräkna för publiceringsåren 2018 och 2019, då publikationerna från dessa år ännu inte fått tillräckligt många citeringar.

Andelen internationella samarbeten har ökat den senaste 10-årsperioden vid både Uppsala universitet och övriga svenska universitet, vilket speglar en alltmer globaliserad forskningsvärld med många internationella samarbeten.

Under året publicerade forskare vid Uppsala universitet över 4 300 artiklar och forskningsöversikter (reviews) i Web of Science. Av dessa skrevs cirka 67 procent i samarbete med forskare vid utländska universitet och andra utländska organisationer, vilket är i nivå med 2018. Andelen är av liknande storleksordning som för övriga svenska universitet.

Samarbete sker även med det omgivande samhället i form av sampubliceringar med företag och organisationer. Uppsala universitet har i detta sammanhang en relativt hög andel sampublicering. Cirka sex procent av publiceringen sker i sådana samarbeten.

Ett mål för universitetet är att forskningsresultaten i högre grad görs tillgängliga genom så kallad open access. År 2019 uppgick andelen artiklar och forskningsöversikter som publicerats i open access-tidskrifter i Web of Science till 43 procent, vilket är på samma nivå som 2018.

1.3. Campus Gotland

Uppsala universitet bedriver sedan 2013 verksamhet på Campus Gotland i Visby och har en tydlig ambition att stärka forskningen där.

För perioden 2018–2022 erhåller universitetet särskilda medel av regeringen, 8 mnkr per år, för forskning vid Campus Gotland vilket har inneburit att ytterligare satsningar kunnat genomföras på forskningsaktiviteter och projekt. Merparten av projekten har sin utgångspunkt i hållbar regional utveckling och innefattar samverkan med Region Gotland och andra externa aktörer på Gotland.

Ett exempel är det energiomställningsprojekt som utgår från en pilotverksamhet som regeringen initierat för Gotland. Projektet syftar till att skapa förutsättningar för ett 100 procent förnybart energisystem i Sverige. Under 2019 har nya forskare rekryterats för att säkerställa den tvärvetenskapliga kompetens som krävs för projektet. Arbetet sker i nära samverkan med Energimyndigheten och Region Gotland.

Ett annat exempel är det under 2019 påbörjade forskningsprojektet Natur och miljö som behandlar hållbar utveckling och förvaltning av kustområden runt Gotland. Ett särskilt fokus är fritidsfiske och skydd av marina kustområden. Ambitionen är att identifiera insatser och arbetssätt som kan fungera som modell även på andra platser än Gotland.

Under 2019 har också ett arbete inletts med att etablera en tvärvetenskaplig forskarskola vid Campus Gotland kring temat hållbar utveckling. Ett tiotal doktorander förväntas antas under våren 2020 och vara på plats till höstterminen samma år.

1.4. Uppsala universitets forskningsstrategier

Universitetets forskningsstrategier för 2016–2020 är viktiga för att nå universitetets mål att stärka sin position som internationellt ledande forskningsuniversitet. I forskningsstrategierna identifieras bland annat fyra utgångspunkter för forskningens stabilitet och inriktning samt styrkeområden och nya utmaningsdrivna forskningsstrategier. I linje med forskningsstrategiernas fyra utgångspunkter görs satsningar inom kvalitet, infrastruktur, internationalisering och omvärld samt kompetensförsörjning. Dessa beskrivs i separata avsnitt i årsredovisningen. I forskningsstrategin prioriteras forskning genom fem styrkeområden och nio planerade utmaningsdrivna satsningar. Nedan ges exempel på satsningar i linje med forskningsstrategin.

Under 2019 har exempelvis, i linje med styrkeområdena energi och hållbar utveckling, nya satsningar gjorts på batteriforskning. BATTERY 2030+ är ett storskaligt långsiktigt europeiskt forskningsinitiativ för utvecklande av framtidens batterier med ultrahög kapacitet, låg kostnad

och liten miljöpåverkan. Uppsala universitet har en koordinerande roll. Universitetet har under året också arbetat med etableringen av ett kompetenscentrum för svenska batterier finansierat av Vinnova.

I linje med forskningsteman nya smarta material och vår digitala framtid görs satsningar på additiv tillverkning och artificiell intelligens (AI). Under året har ett arbete med att etablera kompetenscentrumet AddLife för forskning och utveckling av nya tekniker för 3D-skrivning inom livsvetenskaperna skett. Kompetenscentrumet är finansierat av Vinnova. En satsning över fem år har också gjorts på AI sabbaticals, ett universitetsövergripande initiativ för att bredda kunskapen om AI och maskinlärning inom alla forskningsområden.

En satsning inom styrkeområdet liv och hälsa har också gjorts genom SweDeliver, ett nytt Vinnova-finansierat kompetenscentrum, som bland annat syftar till att bedriva forskning för uppbyggnad av ekosystem för farmaceutisk vetenskaplig och industriell kompetens samt för utveckling av nya innovativa läkemedel för sjukdomar som i dagsläget står utan behandling. Inom epidemiologi sker en satsning genom EpiHubben. Syftet är att genom samlokalisering ge förutsättningar för långsiktig utveckling av epidemiologisk forskning.

Ett ytterligare exempel på strategiska forskningsstrategier ligger inom temat antibiotikaresistens. Vid Uppsala Antibiotic Center (UAC) bedrivs sedan starten 2015 mångvetenskaplig forskning för att studera antibiotikaresistens från bred grundforskning till utveckling av nya läkemedel. UAC var också med och organiserade Hacking AMR 2019 – Using the digital world to fight antimicrobial resistance som genomfördes i Stockholm under slutet av året.

Inom temat vår digitala framtid har ett projekt om digitala humaniora bedrivits sedan 2018. En centrumbildning för tvärvetenskapliga samarbeten mellan humaniora och samhällsvetenskap samt naturvetenskap och teknik är under planering. Under 2019 erhöles medel för det mångvetenskapliga forskningsprojektet Artificial Intelligence, Democracy and Human Dignity. Projektet undersöker hur AI kan påverka demokrati, mänsklig värdighet och mänskliga rättigheter och vilken risk som AI skulle kunna innebära för individens möjlighet till påverkan.

Under 2019 inrättades också den tvärvetenskapliga centrumbildningen Women's Mental Health during the Reproductive lifespan (WoMHeR). Syftet är att samla nationell och internationell kompetens för att generera evidensbaserad kunskap som kan ligga till grund för strategiska beslut inom arbetsliv och samhälle.

I anknytning till temat migration, integration och rasism sker en satsning på ämnesövergripande forskning inom Uppsala Immigration Lab. Målsättningen är att dessa projekt, tillsammans med forskningsstrategierna Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR)

och nätverket Lund/Uppsala Migration Law Network (L/UMIN), ska stärka forskning vid Uppsala universitet inom profilområdena migration, integration, mångfald och diskriminering. Inom detta tema pågår också EU Horizon 2020-projektet RESPOND: Multilevel Governance of Mass Migration in Europe and Beyond. Projektet behandlar situationen för flyktingar i och mellan elva medlemsländer och fortgår till slutet av 2020.

1.5. Uppsala universitets inspel till regeringens kommande forskningspolitik

Uppsala universitet gjorde under hösten ett inspel till regeringens forskningspolitik från och med 2021. Som en uppföljning av nuvarande forskningsproposition redovisades tolv prioriterade forskningsområden vid Uppsala universitet. Universitetet gav i inspelet ett antal förslag inom fyra områden som är generella för högskolesektorn vilka redovisas nedan. Universitetet föreslog att:

Ge lärosätena goda förutsättningar

- Utbildningens frihet ska skyddas i lagstiftning på ett liknande sätt som forskning idag skyddas i grundlagen.
- Lärosätena ska ges större rådighet inom myndighetsformen.
- Vissa förordningsförändringar görs när det gäller anställningsformerna biträdande universitetslektor och universitetslektor.
- Lärosätenas associationsform på sikt bör utredas.

Stärka forskning av högsta kvalitet och relevans

- För att stärka universitetens rådighet bör basanslaget hållas fritt från krav på medfinansiering vid tilldelning av forsknings- och samverkansbidrag från statliga forskningsfinansiärer.
- En miljard kronor satsas på världsledande forskning genom att basanslaget för forskning och forskarutbildning ökas och fördelas till lärosätena utifrån kvalitets- och prestationsbaserade indikatorer.
- Vetenskapsrådets utrymme för fria projektbidrag säkerställs.
- Anslagsmedel för befintliga strategiska forskningsområden fullt ut integreras i berörda universitets basanslag utan öronmärkning.
- 1,5 miljarder kronor satsas på forskning i form av nya strategiska forskningsområden för att möta nationella och globala samhällsutmaningar.
- Vägledande principer för nya satsningar bör vara långsiktighet och bredd, kvalitet och excellens, få formkrav, koppling mellan forskning och utbildning, ämnesöverskridande samarbeten samt samverkan med andra aktörer.

Utveckla nationell och internationell forskningsinfrastruktur

- En övergripande nationell strategi för forskningsinfrastruktur med tillhörande finansieringsstrategi tas fram.
- Långsiktiga förutsättningar för teknikmiljöer i gränslandet mellan grundforskning och industri skapas.
- En miljard kronor ytterligare satsas för att möta Sveriges behov av forskningsinfrastruktur.
- Forskningsinfrastrukturen vid SciLifeLab förstärks.
- En särskild satsning på samordning av de nationella aktörerna inom digital forskningsinfrastruktur görs.

Prioritera högre utbildning för samhällets kompetensförsörjning

- Anslaget till högre utbildning höjs i form av höjda ersättningsbelopp ("prislapparna") för att återställa och utveckla kvaliteten inom utbildning. Riktmärket bör vara att minst 75 procent av den beräknade urholkningen återställs under fyraårsperioden.
- Produktivtetsavdraget på högre utbildning tas bort.
- Takbeloppet höjs utan att rikta satsningarna mot specifika utbildningar för att ge förutsättningar till förnyelse i utbildningsutbudet och för att möta samhällets behov av livslångt lärande.
- Den förlängda läkarutbildningen finansieras fullt ut.

1.6. Infrastruktur för forskning

Forskningens infrastruktur är ett prioriterat område där Uppsala universitet arbetar strategiskt för att bygga kompletta akademiska miljöer med styrka och excellens.

Under 2019 skedde Vetenskapsrådets andra större samordnade utlysning och under hösten har beslut fattats om vilka satsningar som ska få stöd under de kommande åren. En ansträngd resurssituation hos Vetenskapsrådet gör att flera projekt måste minska sin verksamhet eller söka annan finansiering, exempelvis via användaravgifter.

Uppsala universitet är involverat i ett trettiotal nationella och internationella forskningsinfrastrukturer. European Spallation Source (ESS) och Max IV-laboratoriet är de mest framträdande. De första in-kind-leveranserna till Max IV har ägt rum under 2019. Till stöd för verksamheten vid ESS och Max IV finns Ångströmverkstaden och FREIA-laboratoriet där ny teknologi för storskalig fysik konstrueras och testas. Genom plattformen BigScience Sweden är universitetet nu också värd för Sveriges Industrial Liaison Office (ILO) för CERN. Under ILO-funktionens första verksamhetsår har leveranser om drygt 100 mnkr skett, från både små och stora svenska företag.

Under 2019 har stort fokus legat på resurser för e-infrastruktur och datadriven forskning. Implementeringen av Swedish National Infrastructure for Computing 2.0 (SNIC 2.0) pågår. Universitetet har också utsetts till koordinator för den svenska noden i den europeiska storsatsningen EuroHPC, en delmängd av Digital Europe genom vilken

digital infrastruktur ska bidra till att stärka näringslivets och samhällets digitalisering. Inom humaniora och samhällsvetenskap är många infrastrukturella resurser datadrivna och har potential att bli allt viktigare när olika tillämpningar av AI utvecklas. Den nationella infrastrukturen Demscore är ett exempel där AI-baserade verktyg nu utvecklas för att övervaka konfliktområden och förebygga eskalering. För att stärka och utveckla universitetets kapacitet att hantera forskningsdata i internationell kontext har det treåriga projektet FAIRdriktning Forskningsdata initierats. Syftet är att göra de data som universitetets forskare producerar Findable, Accessible, Interoperable och Reusable (FAIR).

Beträffande infrastruktur för livsvetenskap har Data Center vid SciLifeLab i en internationell utvärdering identifierats som ett styrkeområde. Av strategisk relevans för universitetet är också läkemedelsplattformen Drug Discovery and Development Platform (DDD) som under 2019 etablerats som konsortium med Uppsala universitet som värd.

1.7. Särskilda satsningar

Vid Uppsala universitet finns flera större strategiska satsningar som har som mål att inom utpekade kompetensområden etablera internationellt slagkraftiga forskningscentra. Miljöerna har realiserats på initiativ från Uppsala universitet och med stöd från externa finansierare. De utgör en integrerad del av verksamheten vid institutionerna. För att främja vetenskaplig kvalitet och relevans i relation till utbildning och externa avnämare leds miljöerna av styrelser där forskare, universitetets ledning och extern expertis är representerade.

1.7.1. Strategiska forskningsområden (SFO:er)

Uppsala universitet är värd för sju strategiska forskningsområden och deltar i ytterligare tre som koordineras av Lunds universitet. Samtliga miljöer har i Forskningsstrategier för Uppsala universitet 2016–2020 identifierats som fortsatt strategiska. Under 2019 har arbetet med att stärka miljöernas verksamheter inom samverkan och nyttiggörande fortsatt. Resurstilldelningen för 2019 redovisas i tabell 1.3.

Strategiskt område	Benämning	Tilldelning UU 2019	varav utbetalat andra lärosäten
<i>Universitetet huvudsökande</i>			
Cancer	U-CAN	21 455	9 655
Energi	StandUP	56 921	35 155
E-vetenskap	eSENCE	28 461	15 653
Molekylär biovetenskap	SciLife-U	47 617	200
Politiskt viktiga regioner	UCRS	8 757	–
Säkerhet och krisberedskap	CNDS	12 479	4 388
Vårdforskning	U-CARE	10 947	–
Totalt		186 637	65 051

1.7.2. SciLifeLab

SciLifeLab är en nationell forskningsinfrastruktur för molekylära biovetenskaper för utveckling och bibehållande av världsledande spetsforskning inom livsvetenskaperna och ett samarbete mellan Uppsala universitet, Karolinska institutet, KTH och Stockholms universitet.

Nyttjandet av SciLifeLabs infrastruktur ökar stadigt och 2019 använde 1 283 enskilda forskare från alla större lärosäten i Sverige SciLifeLabs faciliteter. Ett viktigt uppdrag för SciLifeLab är att erbjuda forskare från andra sektorer än universitets- och högskolesektorn tillgång till forskningsinfrastrukturen. År 2019 var den totala nyttjandegraden (normaliserad för antalet arbetande helårsekvivalenter på respektive facilitet) 85 procent för användare från universitets- och högskolesektorn, 10 procent från hälso- och sjukvård, 2 procent från industrin och 2 procent från andra statliga myndigheter.

Rekommendationer från SciLifeLabs internationella rådgivande organ (IAB) samt en nationell hearing har legat till grund för en ny tioårig färdplan som arbetades fram under hösten. En första version av färdplanen ska antas av SciLifeLabs styrelse i början av 2020.

År 2019 fick SciLifeLab vid Uppsala universitet en ny vetenskaplig direktör. Vidare finansierades fem lokala SciLifeLab-verksamheter med SFO-medel under året. Dessutom beslutades att Uppsala universitet ska agera kanslifunktion för SciLifeLabs läkemedelsplattform som har verksamheter på flera universitet. Kanslifunktionen är under inrättande.

SciLifeLabs Fellowsprogram syftar till att rekrytera unga excellenta forskare till Sverige. Under 2019 rekryterades ytterligare fyra forskargruppleddare till Uppsala universitet. Programmet omfattar nu totalt 30 unga excellenta forskare som etablerar sin forskning vid något av de fyra värdunderuniversitetet. Av dessa är 12 anställda vid Uppsala universitet varav två befordrades till lektor under 2019.

1.7.3. European Institute of Innovation and Technology

European Institute of Innovation and Technology (EIT) är ett EU-organ som ska bidra till att stärka konkurrenskraften och en hållbar ekonomisk utveckling samt att skapa jobb i Europa genom att stödja samarbeten mellan företag, utbildningsinstitutioner, forskningsorganisationer, vårdgivare och publika organisationer. Uppsala universitet deltar i tre EIT-konsortier inom områdena hållbar energi (EIT InnoEnergy), råmaterial (EIT Raw Materials) och hälso- och aktivt åldrande (EIT Health). Miljöerna är värdefulla inslag i universitetsmiljön och bidrar till att stärka sambandet mellan forskning, utbildning och nyttiggörande i ett internationellt sammanhang.

1.7.4. Linnémiljöer

Vid Uppsala universitet finns starka forskningsmiljöer som byggts upp med hjälp av långsiktig statlig finansiering, så kallade Linnéstöd. Stödformen avslutades 2018 och under perioden 2019–2020 genomför Vetenskapsrådet en slutvärdering av Linnéstödet. Uppsala universitet har under stödperioden varit värd för fyra miljöer: Uppsala RNA Research Center, Religion som samhällsfaktor – aktuella utmaningar för demokrati och rättssamhälle (IMPACT), Uppsala Programming for Multicore Architectures Research Center (UPMARC) och Uppsala Centre for Evolution and Genomics (UCEG).

1.8. Kvalitet

Forskningen är viktig för utveckling av utbildningens kvalitet, men drar också nytta av nya tankar och idéer som uppstår inom utbildning. Inom forskning sker kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling bland annat genom sakkunnigprövning inför anställning och befordran, vid vetenskapliga seminarier och konferenser samt vid prövning av ansökningar om forskningsmedel och publicering av vetenskapliga arbeten. Utöver den kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling som bedrivs vid institutioner, fakulteter och vetenskapsområden sker universitetsövergripande insatser.

1.8.1. Kvalitetsutveckling utifrån forskningsutvärderingen Kvalitet och Förnyelse 2017

Under perioden 2019–2022 genomförs en systematisk uppföljning av universitetets egenutvärderade forskningsutvärdering Kvalitet och Förnyelse 2017 (KoF17). Utvärderingen omfattar bland annat peer review av genomfört åtgärdsarbete. En fakultet har genomfört en sådan uppföljning under 2019 och bedömarnas utlåtanden inväntas. Universitetsledningens uppföljning utgjorde en del av mötet med rektors nyinrättade International Advisory Board (internationell rådgivande grupp till universitetsledningen), som hade sitt första möte i maj 2019.

Som ett resultat av KoF17 pågår arbete med att utveckla rekryteringsprocesser samt att förstärka och förtydliga karriärvägar och karriärsstöd. Därutöver pågår initiativ för att utveckla en god forskningskultur, information och kommunikation, akademiskt ledarskap, organisation och infrastruktur, finansiering av forskningsprojekt, samverkan, publiceringsstrategier samt stärka det strategiska arbetet i sin helhet. Vad avser forskarutbildningen vidtas åtgärder för att utveckla forskarskolor, doktorandmiljöer, information kring disputation, seminarieverksamhet, möjligheten att söka post doc-finansiering samt rekryterings-, antagnings- och uppföljningsrutiner.

1.8.2. Oegentligheter i forskning

Med anledning av den nya lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning som trädde i kraft 1 januari 2020 fastställdes under slutet av 2019 Riktlinjer avseende förfarandet vid misstanke om avvikelser från god forskningssed. Dessa ersatte den tidigare Riktlinjer avseende förfarandet vid anmälan om oredlighet i forskning. Av detta följde att Nämnden för utredning av oredlighet i forskning, som under de senaste tre åren hanterat ett 25-tal ärenden, avskaffades och i dess ställe instiftades Nämnden för utredning av avvikelser från god forskningssed. I enlighet med den nya lagens övergångsbestämmelser överlämnades vid årsskiftet ett oavslutat ärende till den nya nationella Nämnden för prövning av oredlighet i forskning som från den 1 januari 2020, istället för forskningshuvudmannen, ska utreda oredlighet i forskning. Under den tidigare nämndens sista verksamhetsår (2019) inkom till universitetet sex anmälningar om oredlighet i forskning.

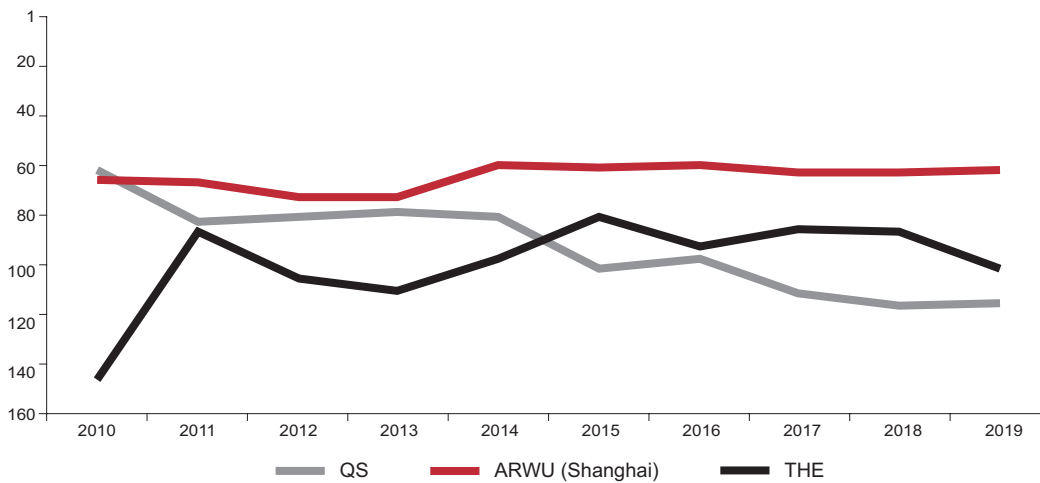
Under året har ett arbete påbörjats med att utveckla universitetsgemensamma kurser i forskningsetik. Syftet är att de institutioner, fakulteter eller områden som i dag saknar egna etikkurser ska kunna erbjuda sina doktorander och medarbetare relevanta utbildningar.

1.8.3. Ranking

Uppsala universitet återfanns under 2019 bland de 100 högst rankade universiteterna i en av de tre stora internationella rankinglistorna där mellan 1 000 och 1 400 av världens främsta universitet ingår. Universitetets främsta placering erhöles på Shanghai rankingen (ARWU) genom plats 62, en placering bättre än förra året. I Times Higher Education World University Ranking (THE) och QS World University Ranking blev placeringarna strax utanför topp-100. Figur 1.6 visar att placeringarna inom ARWU har varit stabila runt plats 60 under den senaste 10-årsperioden medan en viss nedåtgående trend finns inom QS. Mellan 2018 och 2019 minskade universitetet 15 placeringar inom THE och hade under 2019 två ämnesområden inom topp-100 (jämfört med fem år 2018), nämligen Life Science (36) och Social Science (80). Placeringarna inom THE har dock varierat mellan åren och det är små marginaler som avgör placeringarna vilket gör det svårt att utläsa någon långsiktig trend.

Rankinglistornas resultat mäts på olika sätt men baseras på en sammanvägning av indikatorer, exempelvis publiceringar, citeringar, antalet anställda, ryktesmätningar och internationalisering. Uppsala universitet uppvisar sina högsta värden på de indikatorer som är kopplade till forskning, exempelvis antalet publiceringar. Universitetet får även höga värden inom ryktesmätningar som riktar sig till akademiker.

Figur 1.6. Uppsala universitets placeringar vid tre stora internationella rankinglistor

Källa: Respektive rankinginstituts hemsida

1.9. Internationalisering

Samarbeten med utländska universitet och externa aktörer har stor betydelse i en värld där ökad rörlighet över nationsgränser blir allt viktigare och där många av samhällets utmaningar är globala. Uppsala universitet arbetar för att fortsätta stärka sin position som en attraktiv, välkänd och världsledande forskningsmiljö.

1.9.1. Stöd för arbetet inom EU

EU erbjuder ett stort antal finansieringsinstrument för forskning och utbildning. Ett av universitetets långsiktiga mål är att öka andelen forskningsmedel som söks i konkurrens från internationella bidragsgivare. EU:s forskningsprogram är en betydelsefull finansieringskälla. Arbetet med att stärka det EU-strategiska arbetet genomförs främst genom ett aktivt deltagande i de akademiska nätverken The Guild och Coimbra, men även genom att utveckla universitetets egen kapacitet att förstå och arbeta inom EU-systemet. Vid universitetet finns särskilda funktioner för att stödja deltagandet i EU-projekt. Inför en EU-ansökan erbjuds forskare hjälp med att identifiera finansieringsmöjligheter samt stöd i skrivprocessen. I detta ingår också kvalificerat administrativt stöd inom juridik, ekonomi och projektledning.

1.9.2. Universitetsgemensamma strategiska nätverk

Samarbeten som har utvecklats mellan enskilda forskare eller forskargrupper utgör en viktig grund för universitetets internationalisering. Med utgångspunkt i pågående internationella forskningssamarbeten eftersträvar Uppsala universitet fördjupade strategiska partnerskap. Universitetet är medlem i flera internationella nätverk som syftar till

att genom samarbete och utbyte stärka befintliga forsknings- och utbildningssamarbeten samt stimulera nya initiativ och aktiviteter (se även avsnitt 2.5.4). Universitetet i nätverken är också kritiska vänner för utbyte av erfarenheter och strategiska diskussioner.

The Guild of European Research-Intensive Universities syftar främst till att utveckla forsknings- och utbildningspolitiken inom EU. Under året har nätverket konsoliderat sin ställning som ett av de ledande universitetsnätverken på EU-nivå, bland annat genom att ta fram över ett dussin policydokument som har presenterats vid mer än 100 möten med beslutsfattare i Bryssel. Arbetet har till stor del fokuserat på att bidra till utformningen av nästa ramprogram för forskning och innovation, Horizon Europe, bland annat genom att aktivt försvara programmets budget. Även frågor som berör Plan S och hanteringen av forskningsdata har behandlats.

Coimbra har under året stärkt sitt arbete med att skapa akademiska och kulturella band för de 39 partneruniversiteterna i nätverket. Coimbra arbetar utifrån en kollegial process, och till stor del bygger nätverket på dess elva arbetsgrupper med olika ämnesinriktningar. Även Coimbra har arbetat för att påverka ramprogrammet Horizon Europe. Nätverket har även organiserat möten gällande universitetens roll som drivkraft för utveckling i städer och regioner, respektive för socio-akademisk integration i det flerspråkiga Europa.

För att bygga vidare på sina samarbeten inom Matariki (ett globalt nätverk som innefattar sju lärosäten) och stärka de bilaterala banden mellan universitetet, har Uppsala universitet och Durham University utvecklat en gemensam Seedcorn-fond för att främja och stötta gemensam forskning. Den första utlysningen av medel genomfördes under 2019 och framgångsrika projekt förväntas kunna

resultera i ytterligare ansökningar om finansiering från tredje part.

The Baltic University Program (BUP) omfattar 86 medlemsuniversitet och högskolor i 12 länder i Östersjöregionens avrinningsområde. Programmet koordineras genom ett huvudsekretariat vid Uppsala universitet. Huvudsyftet med verksamheten är att stödja samarbete inom utbildning och forskning i regionen för att främja öppenhet, internationalisering och rörlighet. Under året har bland annat projekten Baltic Sea Region Climate Change Curriculum, Education for sustainable development in the Baltic Sea Region och Internationalization in practice pågått. Projekten finansieras av Svenska Institutet.

Under 2019 ombildades nätverket U4 (som förutom Uppsala universitet innefattar universiteten i Ghent, Göttingen och Groningen) formellt till U4Society i och med att Tartu universitet i Estland blev fullvärdig medlem. U4Society har under året bland annat fortsatt med gemensamma forskarseminarier och workshops för forskare.

1.9.3. Internationella samarbetsprojekt

En del i universitetets internationella strategi är att fördjupa internationella samarbeten och utbyten. De tre mest omfattande exemplen på pågående internationella samarbetsprojekt fokuserade på forskning är South Africa – Sweden University Forum (SASUF), Academic Collaboration Chile Sweden (ACCESS) och MIRAI.

SASUF, som består av 13 svenska och 23 sydafrikanska universitet, anordnade för andra gången en forsknings- och innovationsvecka i Sydafrika. Förutom en forskningskonferens i Stellenbosch arrangerade forskargrupper från båda länder gemensamt 52 workshops och seminarier i 13 olika städer i Sydafrika. Totalt deltog över 1 500 forskare, varav cirka 250 från Sverige. Under konferensen i Stellenbosch skrev rektorer från de 36 deltagande universiteten under en gemensam deklaration riktad mot regeringarna i båda länderna med önskemål om utökad finansiering för samarbeten inom utbildning och forskning.

ACCESS är ett samarbetsprojekt mellan Uppsala universitet, Lunds universitet, Pontificia Universidad Católica de Chile och Universidad de Chile som ska syfta till ökade forskningssamarbeten och synergier mellan länderna. Året inleddes med att forskare i de båda länderna identifierade 12 gemensamma hållbarhetsutmaningar att diskutera under det tredje akademiska forumet som var planerat att hållas i december i Uppsala och Stockholm. Dock ställdes forumet in på grund av händelseutvecklingen i Chile. Ett nytt möte planeras att hållas under juni 2020.

MIRAI är ett samarbetsprojekt mellan sju svenska och åtta japanska universitet som syftar till att stärka akademiskt samarbete mellan Sverige och Japan. Initiativet fokuserar särskilt på yngre forskare och på ökad delaktighet i

infrastruktursatsningar. I november stod Uppsala universitet tillsammans med Stockholms universitet värdar för det tredje MIRAI-seminariet med årets tema Moving together towards a sustainable future. Sammanlagt deltog över 200 forskare, forskningsfinansiärer, rektorer och tjänstemän.

Under 2019 har Uppsala universitets kontor i Vietnam fortsatt att arbeta med ett flertal forskningssamarbeten. I januari organiserade kontoret tillsammans med Swedish International Centre of Education for Sustainable Development (SWEDESD) vid Uppsala universitet och Association of Vietnamese Scientists and Experts (AVSE Global), konferensen Vietnam Sustainability Forum i Hanoi. Avsiktsförklaringar om forskningssamarbete har tecknats mellan Uppsala universitet (institutionen för medicinska vetenskaper), infektionskliniken vid universitetssjukhuset Bach Mai i Hanoi och infektionskliniken vid Akademiska sjukhuset samt mellan Uppsala universitet och Hanoi University of Public Health (HUPH). I maj ägde slutmötet för Training and Research Academic Collaboration Sweden (TRAC) rum och Uppsala universitet ämnar fortsätta utveckla de delar som påbörjats av det STINT-finansierade projektet. Samarbetet med Ministry of Science and Technology (MOST) har också stärkts under året med syfte att underlätta för vietnamesiska forskare att finansiera sitt samarbete med Uppsala universitet.

1.10. Hållbar utveckling

Uppsala universitets uppgift är att vinna och förmedla kunskap till mänsklighetens gagn och för en bättre värld.² Universitetet har genom sin ämnesmässiga bredd förutsättningar att bidra till att möta globala utmaningar och verka för att FN:s hållbarhetsmål nås. En stor del av universitetets forskning är på olika sätt relevant för hållbar utveckling och många satsningar har ett mer utpräglat fokus på området.

Vid universitetet bedrivs bland annat forskning inom förnybar energi och energilagring med starka grupperingar inom exempelvis artificiell fotosyntes, batterier, solceller, vatten-, våg- och vindkraft. Vidare bedrivs forskning om klimatförändring och biologisk mångfald, exempelvis inom evolutionsgenetik där organismers förmåga att anpassa sig till förändrat klimat och andra stressfaktorer som förlust av habitat studeras. Uppsala universitet har även starka forskningsmiljöer inom såväl kvinnosjukvård och biologin bakom psykisk sjukdom, som psykologi, teologi och genusvetenskap, vilka alla kan bidra till ett hållbart samhälle ur ett folkhälsoperspektiv. Uppsala universitet är också aktivt inom flera projekt inom ramen för EIT Raw-Materials som syftar till att stärka hållbar utvinning och

² Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

användning av råmaterial i Europa. Under 2019 har delprojektet CoFree avrapporterats och metoder utarbetats för att ersätta kobolt bland annat i verktyg för gruvindustrin.

Hållbara besök (Sustainable visits) är både ett forskningsprogram och ett mångvetenskapligt nätverk för forskning, utbildning, samverkan vid Uppsala universitet. Med den nya kryssningskajen i Visby som utgångspunkt undersöks i ett stort antal projekt besök och besöksplatser i ett globalt hållbarhetsperspektiv.

Under 2019 definierades tre initiativ inom ramen för Uppsala University Sustainability Initiative (UUSI). Dessa handlar om klimatledarskap i akademi och samhälle, hållbar urban utveckling samt vatten – en gemensam och kritisk resurs. Syftet med dessa mångvetenskapliga initiativ är att den breda forskningen inom universitetet ska samverka för att adressera samhällets utmaningar.

1.11. Swedish Collegium for Advanced Study

Swedish Collegium for Advanced Study (SCAS) är ett nationellt institut för avancerade studier (IAS), främst inom samhällsvetenskap och humaniora. Verksamheten regleras i förordning (1995:1079, SFS 2017:205) om Kollegiet för avancerade studier och ska återrapporteras i årsredovisningen.

SCAS ingår i en grupp av tio världsledande institut för avancerade studier (SIAS) samt i nätverket av 24 europeiska institut för avancerade studier (NetIAS).

Under 2019 vistades 29 forskare (18 män och 11 kvinnor) från 25 universitet (21 utländska och fyra svenska universitet) i nio länder vid kollegiet. Andelen utländska forskare vid kollegiet var 79 procent. Cirka 75 procent av dem finansierades med externa medel.

Kollegiet driver med stöd av Riksbankens Jubileumsfond ett femårigt excellensprogram för forskare efter det postdoktorala stadiet, Pro Futura Scientia. Under 2019 ingick 17 forskare i programmet och fem nya Pro Futura-forskare antogs. Programmet innefattar också vistelser vid utländska IAS. Genom programmet har unga framgångsrika forskare från andra länder rekryterats till tjänster vid svenska universitet. Sju Pro Futura-forskare har valts in i Sveriges unga akademi.

SCAS erhöll under året medel från Riksbankens Jubileumsfond för start av ett nytt Fellowship-program, Global Horizons, med start i januari 2020. Programmet avser att stärka SCAS roll i det svenska och internationella akademiska landskapet samt att bidra till kvalificerad mångvetenskaplig forskning om global styrning och framtida samhällsutmaningar. Programmet innehåller ett nytt gästforskarprogram för långtidsvistelser, möjlighet till tematiskt fokuserade korttidsvistelser för forskargrupper

samt fokuserade workshops och paneler. Tre gästforskare har hittills antagits till programmet.

Utöver humaniora och samhällsvetenskap satsar SCAS nu även strategiskt på ett naturvetenskapligt program, som drivs med stöd av Familjen Erling Perssons Stiftelse samt Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Under 2019 antogs fem gästforskare inom det naturvetenskapliga programmet. Ett symposium inom medicin (Measureable Man) och ett inom evolutionsbiologi (Quantitative Methods for Excavating the Past from Genomes) genomfördes också.

Kollegiets forskare har under 2019 mottagit flera utmärkelser, bland annat The Presidential Early Career Award for Scientists and Engineers (PECASE), The Prize of the Prime Minister of Poland for highly-rated scientific achievements on the basis of the postdoctoral degree (habilitation), Jarl Gallén-priset och Thuréus-priset. Vidare har till SCAS knutna forskare under 2019 blivit invalda i ett flertal akademiska sällskap, såsom Kungliga Vetenskapsakademien och Wallenberg Academy Fellows.

Kostnaderna för SCAS redovisas i tabell 1.4.

Tabell 1.4. Kostnad för SCAS 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
SCAS	33	30	29	26	26

Källa: Raintance

1.12. Nationellt centrum för kvinnofrid

Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) är ett expertcentrum som har regeringens uppdrag att med ett riktäckande perspektiv utveckla och sprida kunskap om mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer. Centrumet sammanställer forskning, analyserar behovet av ny forskning, bedriver utbildning, utvecklar metoder för bemötande samt sprider kunskap nationellt inom området. En viktig kanal är NCK:s kunskapsbank, en webbplats som samlar och sprider forskning och erfarenhetsbaserad kunskap för en bred målgrupp.

Under 2019 har NCK fortsatt arbetet med regeringsuppdraget att i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna utveckla kommuners och regioners arbete med våldsutsatta, framför allt genom webbaserad kunskapsstöd. Under året har utbildningsfilmer och magasin publicerats.

NCK ger varje termin sedan 2001 en fristående kurs för studenter på grundnivå om mäns våld mot kvinnor. NCK ger även poänggivande kurser för personal inom social-

Tabell 1.5. Kostnad för NCK 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
NCK	35	34	29	31	29

Källa: Raintance

Tabell 1.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter	5 063	4 882	4 665	4 604	4 477
Kostnader	-5 132	-4 954	-4 756	-4 596	-4 524
Årets kapitalförändring	-69	-72	-91	8	-47
Utgående balanserat kapital	664	724	787	870	855

Tabellen visar anslags- och bidragsfinansierad forskning exklusive uppdragsforskning och Uppsala universitet Holding AB. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.

tjänsten, vården, polisen och andra myndigheter. Kortare utbildningssatsningar ges även till yrkesverksamma. Den webbaserade introduktionskursen om våld som NCK har tagit fram i samverkan med Socialstyrelsen och länsstyrelserna passerade under året 49 535 användare.

Inom ramen för ett regeringsuppdrag har NCK vid tre tillfällen 2019 anordnat en nationell högskolepedagogisk kurs riktad till universitetslärare för att stödja införandet av det nya kunskapsmålet i högskoleförordningen som rör åtta utbildningsprogram. Kunskapsmålet innebär att studenter vid de berörda programmen ska visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer för att erhålla examina. 85 lärare från 19 lärosäten har genomfört kursen.

NCK bedriver forskning med anknytning till den kliniska verksamheten inom området mäns våld mot kvinnor i samarbete med institutionen för kvinnors och barns hälsa. Vidare samverkar NCK med Akademiska sjukhuset i Uppsala i frågor som rör NCK:s kliniska verksamhet. I detta ingår att driva den nationella stödtelefonen Kvinnofridslinjen. År 2019 besvarades 42 405 samtal, att jämföra med 36 658 samtal år 2018, vilket är det högsta antalet sedan stödtelefonen startade 2007. Under hösten arbetade NCK med regeringsuppdraget om att fortsatt driva, stärka och utveckla kvinnofridslinjen.

Vid bildandet av Jämställdhetsmyndigheten 2017 flyttades vissa uppdrag och 10,2 mnkr från NCK till myndigheten. Enligt en överenskommelse mellan Jämställdhetsmyndigheten och Uppsala universitet från 2018 har NCK fått ersättning för en utbildningsinsats under våren 2019 med 1,4 mnkr.

NCK:s kostnader redovisas i tabell 1.5.

1.13. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för forskning och utbildning på forskarnivå i det här kapitlet. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med övrig utbildning i kapitel 2 Förstklassig utbildning.

Det ekonomiska resultatet av 2019 års verksamhet inom den anslags- och bidragsfinansierade forskningen visade ett underskott på 69 mnkr, vilket är en förändring med 3 mnkr jämfört med föregående år (tabell 1.6). Det utgående myndighetskapitalet, exklusive Uppsala universitet Holding AB, uppgår till 664 mnkr.

Intäkterna har fortsatt att öka och jämfört med 2018 ökade intäkterna med 181 mnkr varav 117 mnkr avser ökade bidragsintäkter. Förändringen av anslagsintäkter till forskning och utbildning på forskarnivå var 39 mnkr medan intäkter av avgifter ökade med 27 mnkr. De finansiella intäkterna minskade med 2 mnkr.

Under 2019 har kostnaderna för den anslags- och bidragsfinansierade forskningen ökat med 3,6 procent i jämförelse med 2018, vilket är en något lägre ökningstakt än universitetets kostnadsutveckling i stort.

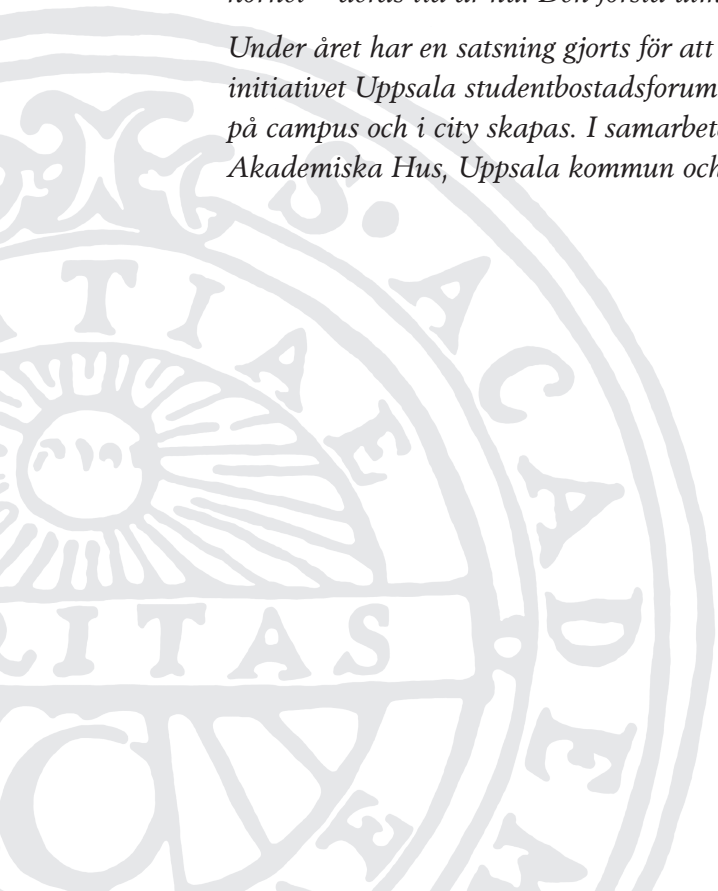

FOTO: STEWEN QUIGLEY

VÅR TID ÄR NU

Förväntningar, pirrande nyfikenhet och framtidstro lyser i ögonen på de tusentals recentiorer som kommer till Uppsala varje höst. Ett nytt liv, nya vänner och ny kunskap väntar runt hörnet – deras tid är nu. Den första utmaningen blir att hitta någonstans att bo.

Under året har en satsning gjorts för att förbättra bostadsmarknaden i Uppsala. Genom initiativet Uppsala studentbostadsforum ska förutsättningarna för nya studentbostäder på campus och i city skapas. I samarbetet ingår bland annat Uppsala universitet, Akademiska Hus, Uppsala kommun och bostadsstiftelser vid nationerna.

- 26 045 helårsstudenter
- 1 263 campusstudenter vid Campus Gotland
 - 833 avgiftsbetalande helårsstudenter
- 5 841 examina på grund- och avancerad nivå utfärdade
 - 362 doktorsexamina utfärdade

2. FÖRSTKLASSIG UTBILDNING

Antalet helårsstudenter uppgick 2019 till 26 045, en ökning med drygt sex procent jämfört med föregående år. Procentuellt ökar fristående kurser mer än program och avancerad nivå mer än grundnivå, vilket ligger i linje med universitetets ambitioner och mål. Även antalet utfärdade examina har ökat under året. Avgiftsbetalande studenter ökade till 833 helårsstudenter. Inom utbytesprogram har såväl utresande som inresande minskat jämfört med 2018. De största mottagarländerna är Storbritannien, Australien och USA. Universitetet hade en överproduktion (7 mnkr) 2019 och den ackumulerade överproduktionen är 52 mnkr. Antalet nyantagna doktorander ökade något medan antalet utfärdade doktorsexamina är på samma nivå som föregående år. Under året har 38 utbildningsutvärderingar genomförts inom ramen för universitetets modell för utbildningsutvärderingar.

Uppsala universitet har som mål att⁴:

- Utbildningarna ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig förstklassiga ämneskunskaper och generella färdigheter.
- Alla studenter ska ges möjlighet att tillägna sig kritiskt tänkande, ett vetenskapligt förhållningssätt och grundläggande etiska principer.
- Utbildningarna på avancerad nivå ska vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen och andelen studenter på avancerad nivå ska öka.
- Utbildningarna på forskarnivå ska hålla högsta nationella och internationella kvalitet och vara ett välkänt och attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna från hela världen.

2.1. Utbildning vid Uppsala universitet

Uppsala universitet har ett brett utbud av program och kurser inom områdena teknik och naturvetenskap, medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap. Universitetet har under 2019 erbjudit cirka 70 utbild-

ningsprogram på grundnivå och lika många på avancerad nivå. Antalet fristående kurser har varit cirka 1 950. De mest eftersökta utbildningarna var läkar-, psykolog- och juristprogrammen. Universitetet ger ett 60-tal program på engelska på avancerad nivå och fem program på engelska på grundnivå. Cirka 750 fristående kurser har erbjudits på engelska.

Forskarutbildning ges över hela universitetets ämnesbredd. Under 2019 bedrevs forskarutbildning inom 196 forskarutbildningsämnen.

2.2. Resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

De mått som presenteras i detta stycke mäter vissa resultat inom utbildning. Måtten är helårsstudenter, helårsprestationer, prestationsgrad och examina för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Dessa ger en bild av universitetets utveckling över åren avseende omfattning på olika nivåer samt genomströmning. Måtten fungerar därmed också som indikatorer på i vilken utsträckning universitetets mål är uppfyllda, exempelvis avseende universitetets attraktionskraft och kvalitet.

Interna och externa kvalitetsutvärderingar fungerar också som viktiga indikatorer för måluppfyllelse avseende utbildningens kvalitet och attraktionskraft (se avsnitt 2.4). I de fall regeringen angett tydliga mål för exempel-

⁴ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26. Kapitlets rubrik kommer från detta dokument.

Tabell 2.1. Antal helärsstudenter, helärsprestationer och registrerade studenter 2015–2019					
	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal helärsstudenter	26 045	24 534	24 375	24 148	24 576
kvinnor/män (%)	59/41	58/42	58/42	57/43	57/43
– Anslagsfinansierade inom takbeloppet	25 134	23 842	23 883	23 798	24 275
kvinnor/män (%)	59/41	58/42	58/42	57/43	57/43
– Kompletterande utbildningar för utländska akademiker	78	75	21	–	–
kvinnor/män (%)	60/40	58/42	54/46	–	–
– Avgiftsbetalande	833	617	471	350	301
kvinnor/män (%)	47/53	49/51	53/47	54/46	49/51
Totalt antal helärsprestationer	20 640	19 465	19 130	19 294	19 726
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	60/40	59/41	59/41
– Anslagsfinansierade inom takbeloppet	19 877	18 892	18 733	18 985	19 450
kvinnor/män (%)	61/39	60/40	60/40	58/42	59/41
– Kompletterande utbildningar för utländska akademiker	69	61	12	–	–
kvinnor/män (%)	59/41	57/43	54/46	–	–
– Avgiftsbetalande	694	512	385	309	276
kvinnor/män (%)	48/52	52/48	–	–	–
Totalt antal registrerade studenter*	45 925	43 426	41 985	41 085	41 919
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	58/42	58/42
– Anslagsfinansierade inom takbeloppet	44 416	42 531	41 394	40 668	41 561
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	59/41	58/42	58/42
– Kompletterande utbildningar för utländska akademiker	153	126	51	–	–
kvinnor/män (%)	62/38	58/42	56/44	–	–
– Avgiftsbetalande	1 414	1 121	808	607	501
kvinnor/män (%)	48/52	50/50	52/48	53/47	51/49

* Antal registrerade studenter har uppdaterats jämfört med årsredovisningen för 2018.

Källa: Ladok

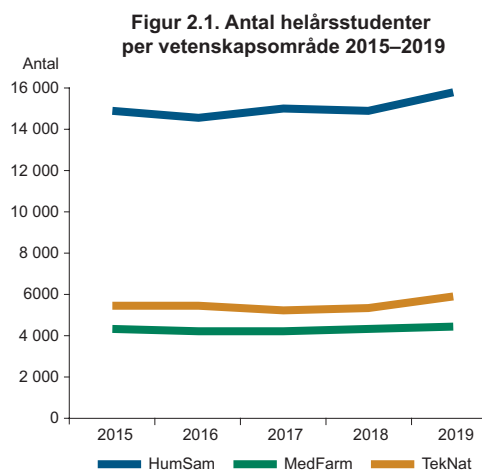
vis utbyggnad av specifika utbildningar beskrivs måluppfyllelsen i avsnitt 2.10. Intjänat takbelopp i relation till utdelat takbelopp redovisas i avsnitt 5.20. I Väsentliga uppgifter presenteras kostnad per helärsstudent och kostnad per helärsprestation.

2.2.1. Helärsstudenter och helärsprestationer

Efter ett par års minskning har det totala antalet helärsstudenter ökat under 2018 och 2019. Under 2019 uppgick antalet till 26 045 helärsstudenter. Antalet anslagsfinansierade helärsstudenter uppgick till 25 134, vilket är en ökning med 1 292 helärsstudenter jämfört med 2018 (tabell 2.1). Antalet helärsstudenter har ökat inom alla vetenskapsområden (figur 2.1). Andelen studenter på avancerad nivå ligger på 26 procent av det totala antalet helärsstudenter vilket är en ökning mot föregående år. Det är ett mål för universitetet att öka andelen studenter på avancerad nivå.

Antalet helärsstudenter har ökat både inom programutbildningar och på fristående kurser 2019 jämfört med 2018. Andelen studenter inom programutbildningar uppgår till 72 procent, vilket är samma nivå som de senaste åren (tabell 2.2).

Det var fler kvinnor än män, beräknat som helärsstudenter, inom både programutbildningar och fristående kurser. Fördelningen mellan könen ligger dock inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent). Könsfördelningen på grundnivå och avancerad nivå inom respektive vetenskapsområde presenteras i avsnitt 2.8.

Källa: Ladok

Tabell 2.2. Antal helårsstudenter (hst) uppdelat på studieform och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2015–2019

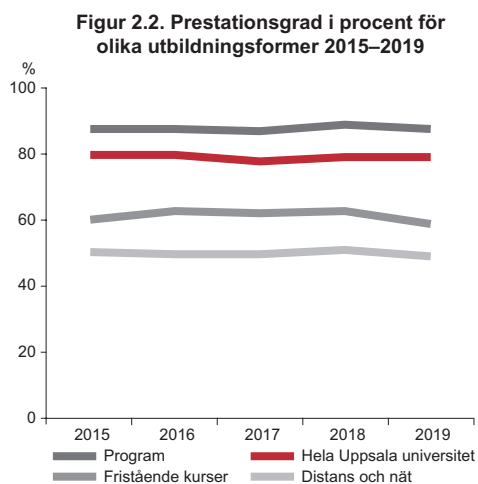
	2019	2018	2017	2016	2015
Programutbildningar (hst)	18 628	17 701	17 569	17 380	17 448
– kvinnor/män (%)	59/41	58/42	58/42	57/43	57/43
Fristående kurser (hst)	7 235	6 654	6 654	6 627	6 985
– kvinnor/män (%)	59/41	58/42	58/42	56/44	56/44
Basår och preparandutbildning (hst)	183	179	152	141	143
– kvinnor/män (%)	56/44	54/46	54/46	58/42	59/41
Helårsstudenter på grundnivå*	19 373	18 372	18 299	18 261	18 640
– kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	57/43	57/43
Helårsstudenter på avancerad nivå	6 672	6 163	6 076	5 887	5 936
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	56/44	56/44	57/43
Prestationsgrad (%)	79	79	78	80	80
Genomsnittligt antal poäng per individ	27	27	27	28	28

* Helårsstudenter som inte är nivå-satta ingår i summan för helårsstudenter på grundnivå.

Källa: Ladok

Det pågår ett kontinuerligt arbete för att produktionen ska vara i balans med tilldelat takbelopp. Universitetet har successivt anpassat utbildningsvolymen till takbeloppet. En överproduktion under ett antal år följdes av några års underproduktion. Universitetet hade en överproduktion 2019 (7 mnkr inklusive decemberprestationer). Det ökade antalet helårsstudenter beror delvis på att nya utbildningar har startat. Ökningen av antalet helårsstudenter sker inom alla tre vetenskapsområden. Det är främst fristående kurser som ökar men även en del program, exempelvis högskoleingenjörsprogrammet i medicinsk teknik, ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan, kandidatprogrammet i medie- och kommunikationsvetenskap och journalistik samt socionomprogrammet Campus Gotland.

Överproduktionen 2019 ökade den ackumulerade överproduktionen jämfört med föregående år. Den ackumulerade överproduktionen blev motsvarande 52 mnkr. Det ska jämföras med gränsvärdet, 10 procent av takbeloppet, för sparade prestationer om 179 mnkr.

Källa: Ladok

2.2.2. Prestationsgrad

Prestationsgraden (antalet helårsprestationer i förhållande till antalet helårsstudenter) var 79 procent 2019 och har i princip varit oförändrad de senaste fem åren (tabell 2.2). Prestationsgraden inom programutbildningar är generellt högre och uppgick 2019 till 88 procent (figur 2.2). Fristående kurser hade en prestationsgrad på 59 procent och distans- och nätutbildningarna på 49 procent.

2.2.3. Examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Under 2019 har 5 841 examina utfärdats, vilket är ökning sedan 2018 (tabell 2.3) men i nivå med 2016. Andelen examina i förhållande till antalet helårsstudenter har varit relativt konstant under de senaste fem åren och 2019 uppgick andelen till 22 procent. Det ska noteras att i antal examina räknas så kallade dubbelexamina, det vill säga när två examina baseras på en och samma högskoleutbildning, som två examina.

Antalet utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina har ökat sedan 2013. År 2019 uppgick andelen till 53 procent (tabell 2.3). Detta är delvis en effekt av ett ökat antal studenter på avancerad nivå. Det kan också bero på att antalet fristående kurser är fler på grundnivå och att en större andel av de studenter som läser fristående kurser inte har som mål att ta en hel examen. Av de examina som utfärdades 2019 togs 62 procent ut av kvinnor.

Tabell 2.3. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal utfärdade examina vid Uppsala universitet	5 841	5 320	5 391	5 833	5 753
– kvinnor/män (%)	62/38	62/38	62/38	62/38	–
Andel utfärdade examina i förhållande till antal hst* (%)	22	22	23	25	23
Andel utfärdade examina på avancerad nivå i förhållande till totalt antal utfärdade examina (%)	53	51	50	49	44

Dubbelexamen räknas som två examina.

* Helårsstudenter.

Källa: Ladok

Tabell 2.4. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter vid Campus Gotland 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal helårsstudenter (hst)	2 234	2 118	2 193	2 007	2 016
– kvinnor/män (%)	58/42	57/43	56/44	54/46	53/47
Antal avgiftsbetalande (hst)	64	42	23	9	6
– kvinnor/män (%)	49/51	48/52	39/61	33/67	83/17
Antal campusstuderande (hst)	1 263	1 102	1 027	956	931
– kvinnor/män (%)	55/45	54/46	52/48	51/49	50/50
Totalt antal helårsprestationer	1 597	1 475	1 469	1 335	1 343
– kvinnor/män (%)	59/41	59/41	58/42	57/43	55/45
Totalt antal registrerade studenter*	6 598	6 594	6 815	6 167	6 187
– kvinnor/män (%)	58/42	58/42	57/43	54/46	53/47

* Antal registrerade studenter är uppdaterat jämfört med årsredovisningen för 2018.

Källa: Ladok

2.2.4. Utbildning på Campus Gotland

Uppsala universitet har sedan verksamheten vid Högskolan på Gotland införlivades i universitetet 2013 arbetat för att öka antalet campusstuderande på Campus Gotland. Målsättningen är 1 500 helårsstudenter i campusutbildning 2021. Utökningen sker dels genom nya platser, dels genom en omfördelning av platser från distanskurser.

Antalet helårsstudenter i campusutbildning har ökat årligen, vilket är ett resultat av att nya utbildningar startat under perioden. De nytilkomna utbildningarna vid Campus Gotland förväntas vara fullt utbyggda 2021 och prognosen är att målet om 1 500 helårsstudenter i campusutbildning då kommer att vara uppnått. År 2019 uppgick antalet campusstuderande till 1 263 helårsstudenter vilket är drygt 150 fler än 2018. Sedan 2015 har antalet helårsstudenter i campustutbildning på Gotland ökat med drygt 300.

Ökningen beror till stor del på ett stigande antal internationella studenter som 2019 uppgick till cirka 250. Antalet

avgiftsbetalande helårsstudenter har från 2015 ökat från 6 till 64. Av de nya utbildningarna som startat under perioden är flertalet program på avancerad nivå med engelska som undervisningsspråk. Antalet internationella studenter förväntas därför fortsätta att öka på Campus Gotland.

Det totala antalet helårsstudenter uppgick 2019 till 2 234 vilket är något fler än 2018 (tabell 2.4). Sedan 2015 har det totala antalet helårsstudenter vid Campus Gotland varierat mellan ca 2 000–2 200.

Det totala antalet registrerade studenter uppgick 2019 till 6 598. Antalet registrerade studenter har ökat något sedan 2015. Ökningen kan helt förklaras av fler studenter i campusutbildning. Antalet registrerade studenter i distansutbildning har minskat under perioden. Detta som ett resultat av att ett antal distanskurser med många registrerade studenter upphört för att skapa utrymme för de nya campusbaserade programutbildningarna. Könsfördelningen bland studenter vid Campus Gotland ligger inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent).

Tabell 2.5. Antal doktorander och finansieringsform 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal doktorander					
Antal personer (minst 1 % aktivitet)	2 260	2 450	2 502	2 542	2 547
– kvinnor/män (%)	48/52	47/53	47/53	46/54	47/53
Antal (heltidsekvivalenter)	1 444	1 600	1 641	1 659	1 708
– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	45/55	44/56	45/55
Antal nyantagna*	391	385	376	364	354
– kvinnor/män (%)	49/51	53/47	49/51	45/55	46/54
Försörjningsform (heltidsekvivalenter)					
Doktorandanställning	1 100	1 178	1 199	1 205	1 218
– kvinnor/män (%)	49/51	47/53	46/54	45/55	45/55
Utbildningsbidrag	0	0	2	2	42
– kvinnor/män (%)	–	–	51/49	44/56	39/61
Stipendium	75	102	111	134	135
– kvinnor/män (%)	44/56	40/60	39/61	37/63	41/59
Företagsdoktorand	21	20	20	18	20
– kvinnor/män (%)	40/60	33/67	21/79	23/77	22/78
Annan universitetstjänst eller förvärsarbete med anknytning till forskarutbildning	104	130	146	147	133
– kvinnor/män (%)	44/56	48/52	45/55	47/53	49/51
Läkartjänst eller motsv.	90	94	89	79	88
– kvinnor/män (%)	46/54	48/52	42/58	44/56	46/54
Övriga	54	77	74	74	72
– kvinnor/män (%)	41/59	43/57	50/50	45/55	43/57

På grund av efterrapportering underskattas volymen doktorander för 2019.

Siffrorna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2018 på grund av efterrapportering.

* Samtliga antagna oavsett aktivitet.

Källa: Ladok

2.3. Resultat inom utbildning på forskarnivå

I det här avsnittet presenteras indikatorerna antal doktorander samt doktors- och licentiatexamen. I Väsentliga uppgifter presenteras även genomsnittlig studietid för licentiat- och doktorsexamen.

2.3.1. Antal doktorander

Dimensioneringen av forskarutbildningen är strategiskt viktig för att möta behovet inom både universitetet och samhället i stort. Arbetet med långsiktiga kompetensförsörjningsplaner är ett stöd i detta arbete (se avsnitt 4.2.2).

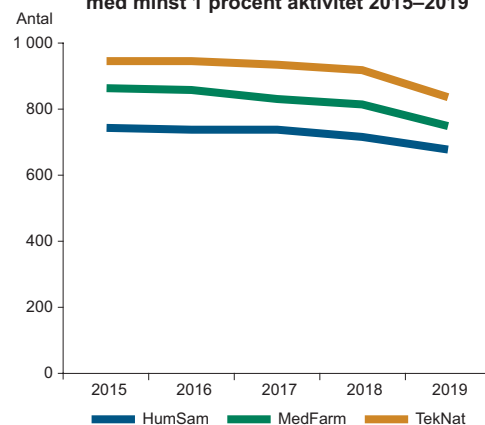
Antalet nyantagna doktorander minskade under flera år fram till 2015, men har de senaste fem åren ökat något. Under 2019 antogs 391 doktorander. Könsfördelningen bland nyantagna doktorander ligger inom intervallet 40–60 procent för vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap respektive medicin och farmaci, medan det för nyantagna doktorander inom teknik och naturvetenskap var 29 procent kvinnor och 71 procent män.

Antalet doktorander, både mätt som registrerade med minst en procent aktivitet och som heltidsekvivalenter, var lägre 2019 jämfört med de senaste åren (tabell 2.5). Under de senaste fem åren har antalet aktiva doktorander

minskat vid alla tre vetenskapsområden (figur 2.3). Det finns emellertid en eftersläpning avseende studieaktivitet i inrapporteringen i studiedokumentationssystemet, vilket gör att volymen doktorander är underskattad 2019.

Tiden från antagning till utfärdad examina (brutto-studietiden) varierar mellan individer och ämnen, bland

Figur 2.3. Antal registrerade i utbildning på forskarnivå med minst 1 procent aktivitet 2015–2019

På grund av efterrapportering underskattas volymen doktorander för 2019. Siffrorna för tidigare år är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2018 på grund av efterrapportering.

Källa: Ladok

Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamina 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal doktorexamina	362	363	368	389	316
– kvinnor/män (%)	46/54	46/54	48/52	46/54	46/54
Antal licentiatexamina	31	39	43	77	93
– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	40/60	39/61	42/58
Andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande (%)*	16	14	15	15	13

* Andel utfärdade examina i förhållande till antal forskarstuderande är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2018.

Doktorexamen räknas som en hel examen, om den inte föregåtts av en licentiatexamen. Doktorexamen som föregåtts av en licentiatexamen samt licentiatexamen räknas som en halv examen.

Källa: Ladok

annat på grund av föräldraledighet, sjukskrivning och i vilken utsträckning doktoranden har annan tjänstgöring så som undervisning. Det gör att det inte alltid är ett direkt samband mellan antalet nyantagna, utfärdade examina och antalet aktiva doktorander.

Könsfördelningen bland doktorandgruppen som helhet och vid respektive vetenskapsområde presenteras i tabell 2.13.

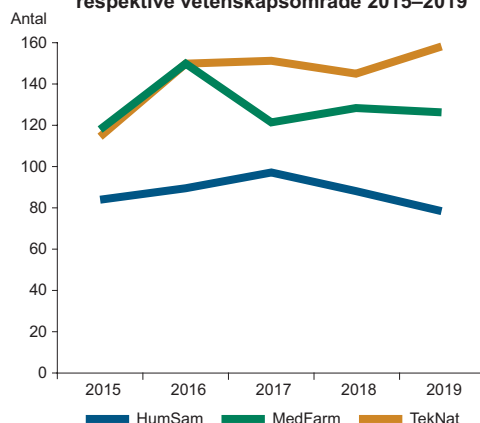
Doktorandanställning var fortsatt den dominerande finansieringsformen. Utbildningsbidragen har försvunnit som försörjningsform och mer än tre fjärdedelar av doktoranderna finansieras genom doktorandtjänster (tabell 2.5), vilket har gett doktoranderna bättre och tryggare villkor. Antalet doktorander, mätt som heltidsekvivalenter, som har stipendiefinansiering fortsätter att minska jämfört med tidigare år. Utfasningen av utbildningsbidrag och minskningen i stipendiefinansieringen har inte fullt ut kompenseras av doktorandtjänster. Detta på grund av att doktorandtjänster innebär högre kostnader än de andra två finansieringsformerna. Skillnaderna är dock stora mellan olika ämnen vilket har inneburit ett minskat antal doktorander inom vissa fakulteter. Det är en jämn könsfördelning inom alla finansieringsformerna av doktorandstudier 2019, även för företagsdoktorander som tidigare har haft den största skillnaden mellan könen.

2.3.2. Examina inom utbildning på forskarnivå

Under 2019 utfärdades 362 doktorexamina (tabell 2.6), vilket är på samma nivå som 2018.

Jämfört med 2018 ökade antalet doktorexamina inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap medan det minskade inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap och var oförändrat inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci (figur 2.4). De senaste

Figur 2.4. Antal utfärdade doktorexamina inom respektive vetenskapsområde 2015–2019

Källa: Ladok

fem åren har det skett en tydlig nedgång i antalet licentiatexamina inom alla tre vetenskapsområden. Antalet examina i förhållande till det totala antalet doktorander med någon aktivitet var 16 procent under 2019 (tabell 2.6).

2.4. Kvalitet

Mål och strategier för Uppsala universitet⁵ ger riktning åt kvalitetsarbetet. Inom utbildning bedrivs det huvudsakliga kvalitetsarbetet av enskilda lärare, studenter, utbildningsansvariga, kollegiala organ på olika nivåer och studentkårerna. Kvalitetsutvecklingen sker mot bakgrund av forskningen inom det aktuella ämnet, beprövad erfarenhet, utvärderingsresultat, universitetspedagogisk forskning samt inhämtande av kunskap och erfarenhet från andra lärosäten världen över. Under året genomfördes bland annat pedagogiska fortbildningskurser riktade till lärare, stöd till utvecklingsprojekt och utvärderingar. Kvalitetsutvärderingarna ger indikationer på i vilken utsträckning universitetets mål för utbildning är uppfyllda.

2.4.1. Kvalitetsutveckling och stöd

Inom universitetets vetenskapsområden och fakulteter finns stöd för att stärka utbildningskvaliteten. Som komplement till detta stöd görs universitetsgemensamma insatser, vilka omfattar stöd för kvalitetsutveckling, akademiskt ledarskap och karriärutveckling, pedagogisk utveckling samt utvärdering.

Arbetet med digitalisering i utbildning fortsätter vid universitetet. Under 2019 har flera nya system för undervisning och lärande tagits i bruk. Arbetet pågår för att im-

⁵ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

plementera en ny lärplattform, vilket innebär att Blackboard och Studentportalen ersätts med Canvas. Största delen av överflytten sker under 2020. Förberedande arbete pågår för att bland annat göra kopplingar till studieadministrativa system, som exempelvis Ladok och TimeEdit (schemaläggningssystem). Upphandlingen av Inspira (ett system för digitala examinationer) har under året blivit klar. Ett omfattande stöd för övergången till dessa system har under året erbjudits lärare. Under 2019 har införandet av ännu en tjänst från Sunet utretts, nämligen videoplattformen Kaltura (Sunet Play). Andra insatser har rört universitetets lärmiljöer.

Under året har ett arbete pågått med att sprida resultaten av den studentbarometer riktad till samtliga studenter på grundnivå och avancerad nivå som genomfördes 2018. Program och ämnesspecifika resultatrapporter delgavs utbildningsansvariga under våren och en rapport med fördjupade analyser kommer att färdigställas under våren 2020. I den fördjupade analysen studeras vilka faktorer som bidrar till att studenterna är nöjda med sin utbildning samt vilka faktorer som bidrar till att studenterna anser att deras studiesituation får dem att må psykiskt dåligt. En klar majoritet, cirka 80 procent, av de svarande studenterna uppger att de överlag är nöjda med sina utbildningar vid Uppsala universitet. Det mest framträdande utvecklingsområdet är återkoppling till studenterna efter genomförda kursvärderingar. Det är cirka 40 procent av studenterna som upplever negativ stress på grund av sina studier. Resultaten kan användas som ett underlag i fortsatt kvalitetsutveckling av universitetets utbildningar.

Under året har Uppsala universitets deltagande i två av Sidas kapacitetsuppbyggande projekt fortgått. Både i Uganda (Makerere University) och i Mocambique (Universidad Eduardo Mondlane) har stöd för att etablera forskarhandledarkurser fortlöpt. I Mocambique ges även stöd för att etablera ett kvalitetssäkringssystem.

2.4.2. Utbildningsutvärderingar

Uppsala universitets modell för utbildningsutvärderingar ska bidra till att säkerställa och utveckla kvaliteten på utbildningar för att nå universitetets mål om högsta nationella och internationella utbildningskvalitet. Under året har 38 utbildningsutvärderingar genomförts. I början av året hölls den årliga universitetsövergripande konferensen om utbildningsutvärderingar i syfte att inspirera genom att sprida resultat och erfarenheter över områdes- och fakultetsgränser. Utöver utbildningsutvärderingarna fortgår det ordinarie kvalitetsarbetet med årlig utbildningsuppföljning.

Kvalitetsrapporten 2019 baserad på genomförda utbildningsutvärderingar under föregående år visar att lärarnas

ämnesmässiga och pedagogiska kompetens, möjligheten till studentinflytande i utbildningen och forskningsanknytning är framträdande styrkor. Sammanfattningsvis menar bedömarna att utvärderade utbildningar håller en hög kvalitet och ger rekommendationer om vad som kan förbättras. De utvecklingsområden som identifierades innefattar ökat samarbete mellan lärare, förbättrad återkoppling till studenter och i några fall anges en pressad arbetssituation för lärarna. Planerade åtgärder följs upp av utbildningsansvariga inom ramen för den årliga uppföljningen och i dialog med rektor. Utbildningsutvärderingarna är enligt utbildningsansvariga kvalitetsdrivande men resurskrävande.

Universitetskanslersämbetet har under året fattat beslut gällande utvärderingar av förskollärarytbildningen, grundlärarytbildningarna samt forskarutbildningen i litteraturvetenskap vid Uppsala universitet. Samtliga utvärderade utbildningar fick omdömet hög kvalitet.

2.4.3. Kvalitetsförstärkning

Universitetet har erhållit en särskild höjning av ersättningsbeloppen för vissa utbildningsområden (humaniora, samhällsvetenskap, juridik, teologi – HSJT, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning) för kvalitetsförstärkande åtgärder.

Medlen har till största del använts till att på olika sätt öka omfattningen av den lärarledda tiden. Därutöver har andra typer av kvalitetssatsningar genomförts på bland annat handledning i samband med uppsatsskrivande och utveckling av nya undervisningsformer.

Inom historisk-filosofiska fakulteten har medlen i huvudsak använts till att öka tid för handledning för uppsatsskrivande samt att öka den lärarledda tiden för studenter på grundnivå. Utöver detta har medlen använts till att omvandla kursmoment med liten direkt kontakt mellan lärare och studenter, som exempelvis föreläsningar och studiebesök, till alternativa undervisningsformer där studenterna i högre utsträckning interagerar med varandra och lärarna.

Vid teologiska fakulteten har medlen använts för att öka den lärarledda undervisningstiden på avancerad nivå. Ökningen har framförallt genomförts på kurser med lågt antal studenter.

För juridiska fakulteten har resursförstärkningen varit en viktig förutsättning för att bibehålla nuvarande undervisningstäthet, undervisning i mindre grupper samt för att kunna fortsätta med ett aktivt pedagogiskt utvecklingsarbete.

Vid den språkvetenskapliga fakulteten har medlen använts till att öka antalet schemalagda undervisningstillfällen och att minska seminariegrupperns storlek, framför

allt inom språkfärdighetskurser eller kurser med inslag av självständigt skrivande. Vidare har fakulteten genomfört projekt där digitala hjälpmedel, exempelvis så kallade flipped classrooms kunnat frigöra resurser till att öka kvaliteten i de lärarledda undervisningsmomenten.

Inom den samhällsvetenskapliga fakulteten har medlen liksom föregående år använts för att på olika sätt öka kvaliteten i undervisningen och till att bibehålla eller öka studenternas kontakttid med lärare. Det större ersättningsbeloppet har också gjort det möjligt att bibehålla den höga kvaliteten i handledning och fortsätta med undervisning i mindre seminariegrupper.

Vid fakulteten för utbildningsvetenskap har de ökade ersättningsbeloppen använts till att erbjuda lärare mer tid för undervisning i skrivträning. Fakulteten har även ökat den lärarledda tiden i ett antal kurser inom exempelvis ledarskap, matematik och svenska språket. Kvalitetsförstärkningen som avser den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) har inneburit satsningar inom ett pilotprojekt som genomförts med partnerskolor. Detta har resulterat i att fler lärarstudenter har fått möjlighet att spendera mer tid på skolor och förskolor och att ansvariga handledande lärare har kunnat göra fler VFU-besök.

Universitetskanslersämbetet presenterade 2018 rapporten Lärarledd tid i den svenska högskolan där Uppsala universitet hamnar lågt i jämförelse med flera andra lärosäten när det gäller genomsnittlig lärarledd tid per vecka inom utbildningsområdet HSJT. Undersökningen avgränsas till studier av scheman på A-kurser. Under 2019 genomfördes en förstudie vid Uppsala universitet för att öka förståelsen av de överväganden som ligger bakom planeringen av lärarledd tid. Slutsatserna av förstudien blev att frågan är komplex och att mängden lärarledd tid påverkas av en rad olika omständigheter, såväl ekonomiska som pedagogiska. Det råder också relativt stora skillnader i hur kurser planeras och budgeteras mellan institutioner.

Under hösten 2019 har en mer omfattande utredning inletts. Syftet med utredningen är att fördjupa förståelsen för vilka faktorer som ligger bakom omfattningen av lärarledd tid inom HSJT-området vid universitetet. Utredningen har därför breddats till fler institutioner inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap jämfört med förstudien och ska mer på djupet studera scheman, kursbudgetering och beslut om undervisningsupplägg.

2.5. Internationalisering

2.5.1. Utbytesprogram

Antalet inresande studenter inom universitetets utbytesprogram är fortsatt högre än antalet utresande studenter (figur 2.5). Antalet utresande studenter uppgick 2019 till 939 stycken vilket är en minskning med cirka 10 procent jämfört med föregående år. Det är fler kvinnor än män som reser ut via utbytesprogrammen (60 procent är kvinnor och 40 procent är män). De största mottagarländerna av universitetets utresande studenter är Storbritannien, Australien och USA.

Antalet inresande har sjunkit med cirka 3 procent 2019 jämfört med 2018. Flest inresande studenter kommer från Tyskland och Frankrike.

Under 2019 deltog 537 tredjelandsstudenter (studenter som kommer från länder utanför EU/ESS och Schweiz) i utbildning inom ramen för utbytesavtal. Antalet har sjunkit under de fyra senaste åren (tabell 2.7). I den här gruppen kommer flest studenter från USA och Australien. Könsfördelningen för inresande tredjelandsstudenter har inte förändrats nämnvärt jämfört med föregående år, 61 procent var kvinnor och 39 procent var män. Könsfördel-

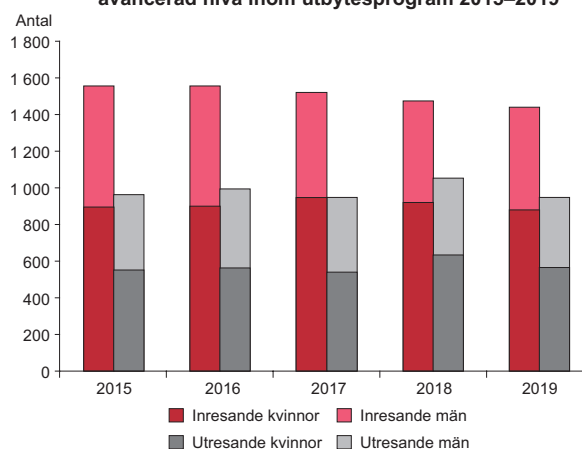
Tabell 2.7. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal	537	597	613	666	656
– kvinnor/män (%)	61/39	62/38	61/39	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2015–2016.

Källa: Ladok

Figur 2.5. Internationellt utbyte på grundnivå och avancerad nivå inom utbytesprogram 2015–2019

Källa: Ladok

Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst), 2015–2019

	2019		2018		2017		2016		2015	
	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst	Antal studenter	hst
Totalt vid UU	1 414	833	1 120	617	808	471	607	350	500	301
– kvinnor/män (%)	48/52	47/53	50/50	49/51	52/48	53/47	53/47	54/46	50/50	49/51
HumSam	439	266	370	217	331	191	247	147	211	126
– kvinnor/män (%)	56/44	58/42	60/40	61/39	61/39	62/38	63/37	62/38	60/40	58/42
MedFarm	183	108	156	96	129	84	104	60	75	51
– kvinnor/män (%)	65/35	67/33	65/35	63/37	62/38	62/38	63/37	63/37	64/36	61/39
TekNat	792	459	587	304	348	194	256	141	214	128
– kvinnor/män (%)	39/61	36/64	39/61	36/64	39/61	40/60	41/59	42/58	40/60	36/64

Källa: Ladok

ningen för samtliga inresande utbytesstudenter var också snarlikt, 62 procent var kvinnor och 38 procent var män.

2.5.2. Avgiftsbetalande studenter och studieavgifter

När studieavgifter för tredjehandsstudenter infördes höstterminen 2011 minskade denna studentgrupp kraftigt. Antalet avgiftsbetalande studenter har sedan ökat stadigt för varje år och uppgick 2019 till 1 414 betalande tredjehandsstudenter (tabell 2.8). Det är en ökning med 294 studenter jämfört med 2018. Antalet avgiftsbetalande helårsstudenter 2019 uppgick till 833. Ökningen av antal helårsstudenter sker inom alla tre vetenskapsområden. Störst ökning sker inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap och då främst inom masterprogrammen för datavetenskap, förnybar elgenerering, industriell ledning och innovation samt inbyggda system.

Universitetet har ambitionen att öka antalet tredjehandsstudenter, eftersom ett inslag av studenter från andra världsdelar är av vikt för universitetets utbildningskvalitet. Under 2019 har arbetet med att anpassa utbildningsutbudet, studentmottagandet och internationella marknadsföringsstrategier fortsatt. Fler program än tidigare använder sig av separat antagning av avgiftsskyldiga studenter och 2019 antogs 620 avgiftsskyldiga studenter genom separat

Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning, 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Antal	620	416	140	30	37
– kvinnor/män (%)	39/61	30/70	34/66	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2015 och 2016.

antagning, vilket är en ökning med 204 personer jämfört med 2018 (tabell 2.9).

Studieavgifternas storlek har liksom tidigare beräknats mot bakgrund av kravet på full kostnadstäckning över tid och utgår ifrån regeringens tilldelning per utbildningsområde. Till detta kommer merkostnader för bland annat kommunikation och marknadsföring, administration, urval och antagning, hantering av studieavgifter, resurser för språkkurser i engelska samt kostnader för bostadsgaranti. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter redovisas i tabell 2.10.

Den studieavgiftsfinansierade verksamhetens påverkan på universitetets övriga verksamhet varierar inom universitetet, men generellt ökar administrationen på både vetenskapsområdes- och institutionsnivå. Bland annat krävs en omfattande manuell hantering, exempelvis när det gäller att koppla betalningar till rätt kurser. Kravet på särredovisning av avgiftsstudenter medför också ett om-

Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2015–2019, mnkr

	2019			2018			2017			2016			2015		
	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall	In-täkter	Kostnader	Utfall
HumSam	27,9	-29,4	-1,5	21,6	-19,3	2,3	19,0	-19,1	-0,1	14,0	-12,5	1,5	11,9	-11,2	0,7
MedFarm	15,3	-15,3	0	14,1	-14,1	0	11,7	-9,0	2,7	8,3	-8,3	0	6,5	-7,1	-0,6
TekNat	65,4	-63,5	1,9	47,5	-37,6	9,9	28,7	-28,5	0,2	20,7	-20,5	0,2	17,2	-16,6	0,6
Totalt	108,6	-108,2	0,4	83,2	-71,0	12,2	59,4	-56,6	2,8	43,0	-41,3	1,7	35,6	-34,9	0,7

Källa: Raindance

fattande arbete. Andra exempel är hantering av behörighetsfrågor, visum och stipendieansökningar. På grund av osäkerheten avseende antal studenter på utbildningarna kan också möjligheterna att planera och dimensionera utbildningarna påverkas. Separat antagning kan emellertid möjliggöra fler avgiftsbetalande studenter och öka balansen inom studentgrupperna. Vidare möjliggör avgiftsbetalande studenter att vissa kurser kan ges där studentunderlaget annars hade varit för litet. En positiv konsekvens är också större mångfald vad gäller kulturell bakgrund.

2.5.3. Samarbete med Migrationsverket

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska universitetet redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat. Internationella studenter från tredjeland, både avgiftsstudenter och utbytesstudenter, upplever fortfarande handläggningstiderna för uppehållstillstånd och visum som alltför långa. Detta innebär i praktiken att ett antal studenter inte kunde påbörja sina program och antingen fick skjuta upp sin studiestart ett år eller begära återbetalning av studieavgiften. Detta leder, förutom att universitetet tappar studenter, bland annat till merarbete för universitetet på grund av återbetalningar och tomma platser på programmen.

Även handläggningstiderna för ansökningar om förlängning av uppehållstillstånd från befintliga studenter har stundtals varit långa. Detta kan orsaka problem för studenterna då de inte kan lämna Sverige under tiden deras ärende behandlas, vilket omöjliggör exempelvis examensjobb eller praktik utomlands.

Studenterna vänder sig ofta till universitetet och inte direkt till Migrationsverket när de får problem med sin uppehållstillståndsansökan vilket gör att det finns ett behov för universitetets personal att ha direkta kontaktvägar till Migrationsverket.

Migrationsverket har numera en proaktiv dialog med lärosätena och universitetet upplever att de synpunkter som framförs tas på allvar.

2.5.4. Universitetsgemensamma nätverk

I takt med den ökade globaliseringen ställs samhället inför alltmer sammansatta utmaningar, vilket i sin tur ställer nya krav på universiteten. Uppsala universitet deltar i flera strategiska nätverk (se även avsnitt 1.9.2) vilka bland annat syftar till att utveckla och genomföra gemensamma utbildningar, att ta tillvara internationell spetskompetens, att bredda utbildningsutbudet vid respektive lärosäte samt att öka student- och lärarmobiliteten.

Under 2019 utökades nätverket U4, som förutom Uppsala universitet innefattar universiteten i Ghent, Göttingen och Groningen, formellt till U4Society i och med att Tartu universitet (Estland) blev fullvärdig medlem. U4-nätverkets ansökan om att bli ett Europauniversitet beviljades

inte i den första pilotomgången, vilket främst berodde på en för snäv geografisk spridning i nätverket. Ett nytt försök görs under 2020 med en utökad gruppering i Enlight-konsortiet som förutom U4Society inkluderar University of Bordeaux (Frankrike), University of Basque Country (Spanien), University of Galway (Irland) samt Comenius University (Slovakien). Enlight strävar efter att främja livskvalitet, hållbarhet och globalt engagemang genom en förändring av den europeiska högskoleutbildningen. I övrigt har U4Society under året genomfört flera gemensamma sommarskolor av vilka Uppsala universitet stod som värd för två. Inom nätverket har även student- och personalutbyten genomförts och flera konferenser har anordnats.

Inom The Baltic University Program (BUP) har under året ett flertal aktiviteter genomförts som involverar studenter. Ett exempel är en årlig återkommande konferens för 80 studenter från olika discipliner i 12 länder, denna gång i Tallinn inom området cirkulär ekonomi. BUP anordnar också årligen en tvärvetenskaplig kurs för cirka 30 doktorander.

Olika former av finansieringsstöd inom nätverken bidrar till rörlighet mellan partneruniversiteten. Inom nätverket Matariki erbjuder Matariki Fellows doktorander och forskare möjligheten att söka medel för att vistas upp till sex månader vid något av Matariki-lärosätena. Intresset har ökat sedan tidigare års utlysningar och vid utlysningen 2019/2020 tilldelades elva sökande projektmedel varav tre doktorander. Ett annat exempel är SANORD (Southern-African Nordic Centre) som årligen delar ut dels stipendier för studenter från södra Afrika för studier i Norden, dels sådd-finansiering till forskargrupper inom nätverket.

2.5.5. Internationella samarbetsprojekt

Uppsala universitet strävar efter ett internationaliseringsarbete som ska vara både kvalitetsdrivande och kompetenshöjande. Ett tecken på att arbetet går i rätt riktning är att Universitets- och högskolerådet utnämnde Uppsala universitet till Årets Erasmusaktör 2019. Även universitetets "Ta tåget-stipendier" som ger utbytesstudenter möjlighet att resa klimatvänligt har blivit uppmärksammat på flera håll.

Inom Erasmus+ kapacitetsuppbyggnadsprojekt kan lärosäten söka bidrag för projekt som syftar till att reformera, tillgängliggöra och internationalisera högre utbildning i länder utanför Europa. Två exempel på kapacitetsuppbyggnadsprojekt som universitetet har arbetat med under 2019 är LISTO (Sydamerika) och EASTEM (Sydostasien). Inom Latin American and European Cooperation on Innovation and Entrepreneurship (LISTO) organiserade universitetets partners i Brasilien, Argentina och Uruguay sin första AIMday enligt det koncept som Uppsala universitet tagit fram. Dessutom skapades ett internationellt virtuellt klassrum för entreprenörskapsutbildning med studenter

och lärare från alla tio partneruniversitet. Kursen kommer att erbjudas igen. Under året har arbetet med Euro-Asia Collaboration for Enhancing STEM Education (EASTEM) inletts. Projektet syftar till att stärka utbildning inom teknik, naturvetenskap, matematik och ingenjörsvetenskap vid tio universitet i Thailand, Indonesien och Vietnam. Uppsala universitet har en koordinerande roll i projektet.

Utöver dessa projekt arbetar Uppsala universitet även aktivt med att öka doktorandmobiliteten inom Erasmus+ för att underlätta för unga forskare att bygga egna nätverk.

Uppsala universitet deltar även i och koordinerar Skill-Mill vilket är universitetets första universitetsgemensamma strategiska partnerskap inom Erasmus+. Projektet, som startade under året, pågår i tre år och omfattar även universiteten i Helsingfors, Stavanger och Tartu. Målet är att förena karriärvägledare med psykologer och speldesigners i fyra länder i syfte att tillsammans ta fram en vägledningsmetod i form av en app. Denna ska hjälpa studenter att identifiera och verbalisera utveckling av personliga färdigheter under studier utomlands för att gynna deras framtida anställningsbarhet.

Uppsala universitets kontor i Vietnam har fortsatt att utveckla samarbeten med vietnamesiska lärosäten. Genom Linnaeus-Palme medel har ett student- och lärarutbyte i antropologi med University of Social Science and Humanities i Hanoi påbörjats. Vidare har ett samarbetsavtal tecknats mellan Hanoi National University of Education och institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier vid Uppsala universitet. En fortsatt utveckling av praktikplatser för bland annat lärare, läkarstudenter, sjuksköterskor samt Minor Field Studies har också utförts under året. En utvärdering av Vietnamkontoret genomfördes under året och visade att universitetet har svårt att möta de höga förväntningarna på och bära kostnaderna för verksamheten. Under hösten 2019 har därför ett antal svenska lärosäten tillfrågats om att gå in som partners i kontoret.

Ytterligare samarbeten med universitet i låg- och medelkomstländer har under året fortsatt genom International Science Programme med syfte att bygga upp utbildnings- och forskningsmiljöer i utvecklingsländer. Arbetet finansieras huvudsakligen av Sida och de EU-finansierade kapacitetsuppbyggnadsprojekten.

Under året har utvecklingen i flera av de länder, i vilka Uppsala universitet har samarbetsprojekt, aktualiserat frågor bland annat om hur universiteten arbetar med mänskliga rättigheter samt forskningens frihet och integritet. Läget i flera länder ger anledning till fortsatt, fördjupad analys och en beredskap att vidta åtgärder. Ett fortsatt akademiskt samarbete i sådana länder kan skapa både möjligheter till insyn och dialog men samtidigt möjligen legitimera en utveckling som står i strid med demokratiska värderingar.

2.6. Hållbar utveckling

Uppsala universitet bidrar till en hållbar utveckling genom den utbildning som bedrivs. Målet är att alla studenter vid Uppsala universitet ska få möta hållbarhetsperspektiv i sina utbildningar. För att bidra till detta utgör hållbar utveckling en av de aspekter som konsekvent bedöms i universitetets kvalitetsutvärderingar. Universitetet arbetar också med att ta fram verktyg samt goda exempel på hur frågor om hållbar utveckling kan integreras i kurser och program. Vidare bedrivs program och kurser med särskilt fokus på frågor kring hållbar utveckling på såväl grundnivå som avancerad nivå inom alla tre vetenskapsområdena.

Ett exempel är kandidatprogrammet i energiomställning – hållbarhet och ledarskap, en tvärvetenskaplig utbildning som tränar studenterna i att förstå och integrera kunskap från olika ämnen för att kunna hantera komplexa frågeställningar gällande energi, omställningsprocesser och hållbarhet. På avancerad nivå finns bland annat masterprogrammet i global miljöhistoria som utforskar det komplexa förhållandet mellan människa och natur genom historien. Genom att analysera detta förhållande historiskt går det att bättre tolka, förklara och debattera samtida frågor om hållbarhet och resiliens. Exempel på andra masterprogram av stor relevans är masterprogrammen i global hälsa och folkhälsa. Centrum för miljö- och utvecklingsstudier (CEMUS) arbetar med tvärvetenskaplig och studentledd utbildningsverksamhet vid universitetet samt verkar för ett ökat utbud av kurser och program med fokus på hållbar utveckling.

Universitetet har också, med stöd av Nordiska ministerrådet och i samarbete med nordiska universitet (Östra Finlands universitet i Joensuu och UiT Norges Arktiske universitet i Tromsø), under 2019 inrättat ett masterprogram i miljörikt. Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) driver tillsammans ett masterprogram i hållbar utveckling.

SWEDESU utgör ett nationellt och internationellt forskningscentrum för utbildning för hållbar utveckling och transformativt lärande. Som en integrerad del av Sveriges arbete med Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen har SWEDESU också ett regeringsuppdrag som nationell samordnare av FN:s Global Action Programme (GAP) för utbildning för hållbar utveckling.

2.7. Jämställdhet

I det här avsnittet presenteras könsfördelningen för anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt forskarutbildning. Könsfördelningen bland avgiftsbetalande studenter presenteras i avsnitt 2.5.2. Jämställhetsfrågor inom utbildning ingår i arbete med jämställdhetsintegrering, vilket beskrivs i avsnitt 4.3.2.

För hela universitetet var det fler kvinnor än män som studerade på utbildning på grundnivå och avancerad nivå, men fördelningen mellan män och kvinnor låg inom jämställdhetsintervallet (40–60 procent, tabell 2.11 och 2.12). På grundnivå och avancerad nivå låg könsfördelningen på gränsen eller utanför jämställdhetsintervallet vid samtliga vetenskapsområden. Det var en majoritet kvinnor inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap samt stor majoritet kvinnor inom medicin och farmaci. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap hade i sin tur fler män än kvinnor.

Könsfördelningen låg inom jämställdhetsintervallet inom forskarutbildningen vid vetenskapsområdena för humaniora och samhällsvetenskap samt medicin och farmaci. För vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap var andelen kvinnor 37 procent under 2019 (tabell 2.13).

2.8. Breddad rekrytering

Sedan 2001 ska universitet och högskolor enligt högskolelagen aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan. Breddad rekrytering innebär att vidta åtgärder för att samhällsgrupper med oproportionerligt låg övergång till högre utbildning i större omfattning påbörjar studier vid högskolor och universitet.

Uppsala universitet ingår i nätverket Include där ett tjugotal lärosäten arbetar med breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning. Arbetet syftar till en mer proportionerlig fördelning av studentpopulationen med avseende på etnisk och social bakgrund, kön och funktionsnedsättning.

Uppsala universitet upprättar sedan 2002 planer för breddad rekrytering. I planen för perioden 2018-2020 anges uppdrag som omfattar fem delprocesser eller typer av åtgärder: direkta rekryteringsåtgärder, mottagandeåtgärder, inkluderande studier och retentionsåtgärder, åtgärder för information om arbetsmarknad, arbetslivsanknytning samt uppföljning. Åtgärder som genomförts under 2019 är bland annat produktion av filmer om pedagogiskt stöd till studenter med funktionsnedsättning, riktade insatser för att öka deltagandet på universitetsdagen (information om universitetsutbildning) samt förstärkt mottagande av internationella studenter, bland annat genom att anställa personer vid studenthälsan med interkulturell kompetens.

Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Hela Uppsala universitet	19 373	18 372	18 299	18 261	18 640
– kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	57/43	57/43
HumSam	12 794	12 172	12 229	11 799	12 027
– kvinnor/män (%)	61/39	60/40	60/40	59/41	59/41
MedFarm	2 802	2 697	2 635	2 696	2 792
– kvinnor/män (%)	75/25	74/26	74/26	73/27	73/27
TekNat	3 777	3 503	3 435	3 766	3 821
– kvinnor/män (%)	42/58	42/58	42/58	40/60	39/61

Källa: Ladok

Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Hela Uppsala universitet	6 672	6 163	6 076	5 887	5 936
– kvinnor/män (%)	57/43	57/43	56/44	56/44	57/43
HumSam	2 970	2 757	2 752	2 790	2 809
– kvinnor/män (%)	63/37	63/37	63/37	62/38	62/38
MedFarm	1 631	1 553	1 571	1 449	1 517
– kvinnor/män (%)	69/31	70/30	70/30	70/30	70/30
TekNat	2 071	1 853	1 753	1 648	1 610
– kvinnor/män (%)	39/61	37/63	35/65	35/65	35/65

Källa: Ladok

Tabell 2.13. Antal doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå, 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Hela Uppsala universitet	1 444	1 600	1 641	1 659	1 708
– kvinnor/män (%)	48/52	46/54	45/55	44/56	45/55
HumSam	447	498	498	492	485
– kvinnor/män (%)	52/48	49/51	50/50	49/51	50/50
MedFarm	415	468	484	492	509
– kvinnor/män (%)	59/41	57/43	56/44	55/45	57/43
TekNat	581	635	660	674	714
– kvinnor/män (%)	37/63	36/64	34/66	33/67	33/67

På grund av efterrapportering underskattas volymen doktorander för 2019. Siffrorna är uppdaterade jämfört med årsredovisningen för 2018.

Källa: Ladok

Uppsala universitet arbetar såväl centralt som via fakulteter, institutioner och program för breddad rekrytering, bättre mottagande av studenter och åtgärder för en högre retention. För att möta blandade studentgrupper och öka retentionen och därmed förbättra möjligheterna till studieframgångar arbetar universitetet med varierande undervisnings- och examinationsformer. Studenterna informeras också fortlöpande om vilka stödfunktioner och stödåtgärder som finns, exempelvis studenthälsa, hjälp med studieteknik, informations- och litteratursökning samt akademiskt skrivande.

I samarbetet runt mångfaldsbyrån ESMERALDA arbetar universitetet tillsammans med Uppsala kommun och Uppsala studentkår för att öka intresset för högre studier i områden med låg övergång till universitetet.

2.9. Studentinflytande och studenthälsa

2.9.1. Studentinflytande

Studenterna har enligt högskolelagen rätt att vara representerade när beslut fattas eller beredning sker i ärenden som har betydelse för utbildningen eller studenternas situation. Konsistoriet har under året beslutat att sex studentkårer representerar studenterna vid Uppsala universitet: Uppsala studentkår, Farmaceutiska studentkåren, Gotlands studentkår Rindi, Uppsala teknolog- och naturvetarkår, Föreningen Uppsalaekonomerna och Juridiska föreningen. Beslutet gäller under tre år fram till 30 juni 2022 och innebär att representanter finns för utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå.

Universitetet har ett nära samarbete med studentkåren. Dessa utser representanter till grupper på olika nivåer inom universitetet. Kåren och deras underorgan är autonoma när det gäller att välja representanter till olika uppdrag. En samverkansgrupp vilken fungerar som organ för samverkan mellan universitetet, studentkåren och studentnationerna diskuterar regelbundet frågor som är relevanta för studenternas situation såsom utbildningskvalitet, internationalisering, studentboende och nationernas studiesociala arbete.

Rektor beslutade 2019 om ett stöd årligen om 350 kronor per helårsstudent och doktorand (helårsekvivalent) som gäller framöver. Stödet avser att bidra till arbetet med studentinflytande hos de studentkårer som erhållit kårstatus.

2.9.2. Studenthälsa

Vid Uppsala universitet erbjuder Studenthälsan förebyggande hälsovård för studenter. Enligt 1 kap.11 § i högskoleförordningen (1993:100) ska "högskolorna ansvara för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till syfte att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa".

Studenthälsans mål är att ge studenten stöd och därigenom förbättra studentens hälsa och förutsättningar att genomföra studier. Studenter erbjuds kostnadsfria besök som utgör ett komplement till övrig vård inom regionen.

För att möta och förebygga den ökande psykiska ohälsan i studentgruppen erbjuder Studenthälsan förutom enskilda samtal också kurser, workshops och öppna föreläsningar inom olika teman som berör området. Studenthälsan samarbetar även med studentkårer, studentföreningar och nationer kring frågan. Under senare år noteras en kraftig

ökning av studenter som söker sig till Studenthälsans mottagning. Särskilt stor har ökningen varit bland de internationella studenterna. För att möta det ökade besöksstrycket från internationella studenter har en särskild satsning på förebyggande hälsovård för denna studentgrupp gjorts under året. Uppsala universitet för en dialog med Region Uppsala och Uppsala kommun om samverkan kring frågor som rör studenternas psykiska ohälsa.

2.10. Övrig redovisning i enlighet med regleringsbrevet

2.10.1. Klinisk utbildning

Läkarutbildningen

Antalet helårsstudenter inom läkarutbildningen var 1 097 (tabell 2.17). Uppdraget att bygga ut läkarutbildningen ytterligare kom i budgetpropositionen för 2018. Antalet helårsstudenter inom utbildningen är 28 fler än 2017 vilket innebär en snabbare utbyggnad än uppdraget om 10 helårsstudenter för 2019. Även antalet programnybörjare har ökat jämfört med 2017 (tabell 2.17).

Utveckling av klinisk utbildning och forskning

Uppsala universitet tillfördes 927 tkr från Karolinska institutet för att under 2019 utveckla klinisk utbildning och forskning. Medlen har använts inom läkarprogrammet för att stimulera pedagogisk utveckling, nyfikenhet och experimentvilja samt för att ge ökad erfarenhet och kunskap. Det har skett genom stöd till pedagogiska projekt och deltagande i pedagogiska konferenser.

Redovisning av ALF-medel

Enligt uppdrag i regleringsbrev för 2019 ska universitetet redovisa hur ALF-ersättningen har fördelats under året när det gäller lokalkostnader, lönekostnader och övriga kostnader. Av erhållna uppgifter från regionen framgår att ersättningen fördelats enligt tabell 2.14.

	2019	2018	2017	2016	2015
Årets ersättning	282 719	293 508	288 649	285 924	275 872
Kostnader för personal	-155 004	-144 631	-148 226	-151 074	-146 326
Kostnader för lokaler	-46 800	-46 849	-43 459	-37 364	-38 542
Övriga kostnader	-80 915	-102 028	-96 964	-97 486	-136 125
Årets resultat	0	0	0	0	-45 121

Källa: Raindance och Region Uppsala

Tabell 2.15. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2019 och helårsstudenter (hst) 2015–2019

Ämne	hst 2019	hpr 2019	Antal sökande 2019*	hst 2018	hst 2017	hst 2016	hst 2015
Albanska	18	8	169	13	12	12	8
– kvinnor/män (%)	59/41	59/41	60/40	65/35	66/34	–	–
Assyriologi	22	13	34	12	22	23	20
– kvinnor/män (%)	57/43	55/45	54/46	52/48	52/48	–	–
Bosniska, kroatiska och serbiska	35	19	473	24	19	18	17
– kvinnor/män (%)	63/37	64/36	65/35	64/36	62/38	–	–
Egyptologi	20	13	203	30	32	31	19
– kvinnor/män (%)	56/44	65/35	56/44	62/38	60/40	–	–
Estetik	27	17	389	29	29	29	28
– kvinnor/män (%)	57/43	51/49	64/36	64/36	51/49	–	–
Estniska	25	10	101	24	23	25	24
– kvinnor/män (%)	48/52	31/69	53/47	57/43	62/38	–	–
Finska	32	15	726	25	20	25	26
– kvinnor/män (%)	58/42	56/44	61/39	63/37	71/29	–	–
Hindi	32	14	236	32	7	9	6
– kvinnor/män (%)	64/36	62/38	65/35	53/47	41/59	–	–
Kurdiska	14	4	142	11	11	13	19
– kvinnor/män (%)	54/46	41/59	63/37	54/46	61/39	–	–
Persiska	3	1	398	5	8	8	6
– kvinnor/män (%)	68/32	64/36	63/37	42/58	59/41	–	–
Seismologi	36	31	90	9	5	7	10
– kvinnor/män (%)	57/43	55/45	54/46	50/50	78/22	–	–
Turkiska språk	28	19	264	31	34	36	49
– kvinnor/män (%)	71/29	72/28	67/33	73/27	75/25	–	–

Könsfördelning är ej tillgänglig för 2015 och 2016.

* Uppgifterna om könsfördelning avser antalet sökande till antagningsomgång vt-19 och ht-19.

Källa: Ladok

2.10.2. Nationellt ansvar för vissa ämnen

Universitetet hade 2019 ett nationellt ansvar för ämnena som redovisas i tabell 2.15. Vissa utbildningar med nationellt ansvar är resurskrävande eftersom antalet studenter är få och kravet på att upprätthålla forskningsanknytningen ändå kvarstår. Samtidigt bidrar de till att upprätthålla en bredd i det nationella utbildningsutbudet.

Inom seismologi anpassas antalet platser till efterfrågan eftersom kurserna utlyses med platsgaranti.

Kurser på grundnivå erbjuds i samtliga språk med nationellt ansvar och kan, med undantag av albanska, även studeras på avancerad nivå inom ramen för bredare huvudområden. Under 2019 har platser erbjudits till samtliga behöriga sökande bortsett från serbiska, kroatiska, bosniska och finska. När det gäller serbiska, kroatiska och bosniska antogs 141 studenter vilket motsvarade antalet erbjudna platser. För finska var motsvarande siffra 147. Under 2019 har utbildning i kurdiska endast kunnat erbjudas i begränsad omfattning på grund av lärarbrist (totalt erbjöds 80 platser).

Inom estetik erbjuds utbildning på samtliga nivåer från grundnivå till utbildning på forskarnivå. Universitetet erbjuder totalt 115 platser inom de olika nivåerna.

I dagsläget kan studenter läsa egyptologi på grundnivå (A–D-nivå). Under 2019 erbjuder universitetet totalt 85

platser inom de olika nivåerna. Från och med hösten 2020 kommer studenter även kunna läsa egyptologi på avancerad nivå i och med den nyinriktade inriktningen mot egyptologi inom masterprogram i humaniora.

2.10.3. Internationell lärarfortbildning med mera

Under 2019 har universitetet utökat utbudet av kurser, seminarier och andra arrangemang som riktar sig till skolpersonal, såväl i engelska och moderna språk (inklusive kinesiska) som i modersmål, flerspråkighet och studiehandledning på modersmålet. Forskningskompetens för fortbildningsverksamheten har också stärkts. Ovan nämnda aktiviteter är till största delen tillgängliga online för lärare över hela Sverige. Jämfört med föregående år har söktrycket minskat något. En av flera tänkbara förklaringar är att Skolverkets lärarlyft i spanska har konkurrerat med ordinarie kursutbud i spanska som tidigare har varit omfattande.

Ett exempel på skräddarsydd fortbildning är ett samarbete med Maltesholmsskolan i Hässelby, där en studiedag i språkutvecklande arbetssätt för ett 20-tal lärare i grundskolan arrangerats.

Uppsala universitet har i uppdrag att delta i Europarådets språkprojekt. Under 2019 har en av universitetets

medarbetare antagits som koordinator för ett projekt inom RELANG (Relating foreign/second language curricula, tests and examinations to the Common European Framework of Reference). Projektets mål är att i samarbete med European Centre for Modern Languages (ECML) arrangera två fortbildningsdagar om RELANG för språklärare och lärarutbildare i Sverige.

Deltagsiffrorna för 2019 är inte jämförbara med tidigare år eftersom kursindelningar har förändrats (tabell 2.16). Tidigare klassificerades vissa kurser till enskilda utbildningar medan de nu ingår i ett större utbildningspaket. Därför saknas jämförbara siffror för tidigare år.

Antal deltagare*	2019
Internationell lärarfortbildning	570
– kvinnor/män (%)	78/22
Fortbildning för modersmållärare	133
– kvinnor/män (%)	84/16
Summa deltagare	703

* Tidigare klassificerades vissa kurser till enskilda utbildningar medan de från och med 2019 ingår i ett större utbildningspaket. Siffrorna är därför inte jämförbara med tidigare år och siffror från tidigare år redovisas därför inte.

Källa: Återrapportering från vetenskapsområdet humaniora och samhällsvetenskap

2.10.4. Vägledning inom lärar- och förskolläraryt utbildning

Studievägledare vägleder studenter genom enskilda samtal och vid informationsträffar om olika valmöjligheter inom lärarprogrammen. Studenter informeras om vilka inriktningar och ämneskombinationer som är attraktiva på arbetsmarknaden och vilka kombinationer som kan innebära svårigheter att få jobb inom. Studievägledare har även deltagit på olika mässor för att informera om och marknadsföra lärarutbildningen, exempelvis SACO-mässan där lärarutbildningen haft egna seminarier och en arbetsmarknadsutställning som arrangeras av vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap. För att minska avhoppet från utbildningar genomför också studievägledare uppföljningar av studenter och leder studiemotiverande samtal.

En särskild kommunikationssatsning för lärarutbildningarna har genomförts under året och en ny marknadsföringskampanj har lanserats. Ytterligare en nyhet är bildandet av ett nationellt kommunikatörsnätverk för samtliga lärosäten som bedriver lärarutbildning. Syftet med nätverket är att gemensamt diskutera hur lärosätena kan bidra till att öka antalet lärarstudenter i Sverige.

2.10.5. Avvägningar i utbildningsutbudet

Avvägningar som rör utbildningsutbudet vid Uppsala universitet görs framför allt inom vetenskapsområdena som gör bedömningar utifrån de förutsättningar och behov

som råder inom respektive område. Utbildningsutbudet utvecklas genom strategiska satsningar och den kontinuerliga kvalitetsutveckling som bedrivs inom utbildningarna. Dessa båda delar samverkar och ska inte ses som åtskilda. Utvecklingsarbetet baseras på ett löpande analysarbete för att anpassa utbildningsutbudet efter samhällets behov, studenternas efterfrågan och förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kunskap och utbildning. Detta arbete bedrivs i samarbete med arbetsgivare och intresseorganisationer men också med studenter, studentkårer, alumniföreningar samt genom omvärldsanalys och analys av det nationella utbildningsutbudet inom olika ämnesområden. Den ökning av takbelopp som Uppsala universitet tilldelats från och med 2018 användes till strategisk förnyelse av utbildningsutbudet och flera nya utbildningar har startat under 2018 och 2019.

En bra balans mellan utbildningsprogram och fristående kurser är viktig för att kunna erbjuda ett brett och flexibelt utbildningsutbud samt skapa förutsättningar för ett livslångt lärande. Utbildningsprogrammen utgör vidare en del i universitetets strävan att öka antalet studenter på avancerad nivå. Utbildningarna på avancerad nivå syftar såväl till att tillgodose arbetsmarknadens och studenternas behov som att tillförsäkra en fortsatt god rekryteringsbas för utbildning på forskarnivå.

Vid Campus Gotland har universitetet målsättningen att öka antalet campusstuderande, bland annat genom omfördelning av platser från nätbaserad utbildning. Den planerade ökningen fortskrider om än i något långsammare takt än tidigare prognosticerat. Under hösten har flera nya utbildningsprogram startat som fullt utbyggda förväntas öka antalet campusstuderande på Gotland.

Inom utbildningar som rör hälso- och sjukvårdsområdet är programmen till största del yrkesprogram med bundna studiegångar. Förändringsarbetet är därför långsiktigt och påverkas av faktorer i omvärlden, exempelvis tillgång till verksamhetsförlagd utbildning (VFU), riktade satsningar från regeringen eller krav på att erhålla legitimation. Huvuddelen av de utbildningar som rör hälso- och sjukvårdsområdet är campusbaserade. Distansutbildningen sker främst genom fristående kurser. Inom det farmaceutiska området finns ett stort intresse för nätbaserade kurser på distans, dels från andra apotekarutbildningar inom Sverige och dels som fristående kurser, vilka är tillgängliga för redan yrkesverksamma farmaceuter. Sjuksköterskeprogrammet och biomedicinska analytikerprogrammen är anpassade för att kunna ges delvis på distans i Visby respektive Sundsvall.

Inom lärar- och förskolläraryt utbildningar har prioriteringarna till stor del styrts av de riktade utbyggnader som påbörjades 2015 men påverkas av exempelvis tillgång på platser till VFU.

För att möta kulturarvssektorns behov av specialistkompetens inom bland annat digitalisering, digital förmedling

och digital kunskapsproduktion har ett masterprogram inom digitala humaniora startats under 2019.

Med anledning av regeringens satsning på bland annat samhällsbyggnad och ingenjörsutbildningar har antalet platser inom vissa ingenjörsprogram ökat. Under hösten har också ett nytt lantmäteri-program med juridisk inriktning startat. Även den höga efterfrågan på teknisk och naturvetenskaplig utbildning har bidragit till utbyggnad av program.

2.10.6. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade de senaste åren på utbildningar som leder till vissa examina

Uppsala universitet har haft och har i uppdrag att bygga ut utbildningar som leder till examen på barnmorske-, civilingenjör-, förskolläraryrket, grundläraryrket (F-3), grundläraryrket (4–6), ämnesläraryrket, ämnesläraryrket efter kompletterande pedagogisk utbildning, högskoleingenjör-, läkar-, sjuksköterske- samt specialistsjuksköterskeutbildning. Universitetet har ambition och kapacitet att bygga ut de aktuella utbildningarna enligt uppdrag men i vissa fall finns försvärande yttre faktorer som påverkar resultatet.

För utbildningar som leder till ämnesläraryrket och ämnesläraryrket som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning uppnåddes utbyggnaden såväl 2017 och 2018 som 2019 (tabell 2.17). Inom förskolläraryrket nåddes målet 2017, men har därefter inte uppnåtts då antalet programnybörjare minskat. Uppsala universitet har även haft i uppdrag att bygga ut grundläraryrket F-3 med 50 platser till 2016 och grundläraryrket (ingen specifik inriktning) med ytterligare 50 platser till 2017. Dessa platser minskades till 38 i samband med regleringsbrev för 2019. Målen nåddes 2017, men gör det inte 2019 då antalet programnybörjare inom grundläraryrket minskat med totalt 62 studenter.

Att målen för utbyggnaden av förskolläraryrket och grundläraryrket inte nås beror på att söktrycket, inte minst antalet förstahandssökande, har minskat. Lågt söktryck är en nationell företeelse och därmed en faktor som försvårar uppfyllelse av målen. Universitetet har emellertid genomfört flera åtgärder för att öka antalet sökanden. Bland annat har marknadsföringsfilmer tagits fram och spridits via sociala medier. Lärarprogrammen öppnade också för sen anmälan vilket möjliggör reservtagning av sent anmälda. Ett samarbete med region Gotland har också genomförts vilket inneburit att samtliga lärarstudenter vid Campus Gotland erbjuds möjlighet till timanställning som läraraspirant (om 20 procent) på en skola under det första året på utbildningen. Ytterligare rekryteringsinsatser planeras för kommande år, bland annat i samarbete med åtta kringliggande kommuner. Medel som varit riktade men inte använts till avsedda lärarprogram har omfördelats och använts till att ta in ytterligare studenter inom andra lärarprogram. Medel har även använts

till att utbilda 322 VFU-handledare under året då bristen på handledare ute på skolorna är stor.

Inom utbildningarna som leder till barnmorske-, sjuksköterske- och specialistsjuksköterskeexamen nås inte målen för utbyggnaden. Dock har antalet programnybörjare på barnmorskeutbildningen ökat med 12 studenter jämfört med 2018.

Det stora hindret är bristen på VFU-placeringar som uppfyller ställda kvalitetskrav. Det beror bland annat på bristen på kvalificerade VFU-handledare och sjuksköterskebristen försvårar läget ytterligare. Problemet att hitta lämpliga VFU-platser är större efter regeringens utbyggnad eftersom samma utbildning byggs ut vid ett flertal lärosäten. I Uppsalaregionen har ombyggnad och omorganisation på Akademiska sjukhuset samt brist på sjuksköterskor inneburit färre vårdplatser, vilket ytterligare har försvårat VFU-placeringar. Ett utbytesavtal med Tanzania innebär att några studenter per år till stor del kan göra sin VFU-placering utomlands vilket underlättar i det ansträngda läget som råder.

När det gäller specialistsjuksköterskeprogrammen har delvis bristande söktryck men också att de som antagits inte påbörjar programmen inneburit problem. Svårigheter att få tjänstledigt har varit ett problem för flera som antagits och inför kommande år planerar universitetet ett avsevärt större överintag vid antagningar för att öka antalet nybörjare.

Inom sjuksköterskeprogrammet har antalet nybörjare och helårsstudenter ökat jämfört med 2018 men inte tillräckligt. Såväl söktryck som VFU-platser är problematiskt även inom detta program. En omstrukturering av programmet har diskuterats för att minska krockar mellan utbildningsprogrammets VFU-perioder.

Flera åtgärder har under de senaste åren genomförts för att öka antalet sökande till de aktuella hälso- och sjukvårdsutbildningarna. Marknadsföringsinsatser har gjorts i form av tidningsannonser, material på webben och presentation på en VFU-konferens i samarbete med Svensk sjuksköterskeförening. Antagning till specialistsjuksköterskeutbildningarna samt barnmorskeprogrammet har tidigare lagts för att underlätta planeringen för kliniskt verksamma. En omstrukturering av barnmorskeprogrammet har också genomförts vilket bidragit till att antalet programnybörjare ökat sedan föregående år.

Ytterligare åtgärder krävs emellertid för att målen för utbyggnaden ska kunna uppnås. Bristen på VFU-platser går inte för lärosätet att lösa på egen hand utan ställer krav på dialog med regionen samt mellan andra departement och myndigheter för att minska strukturella problem. Medel avsedda till dessa program, som inte kunnat nyttjas inom själva utbyggnaden, har delvis använts till att stärka programmen. Exempel på detta är marknadsföringsinsatser för att attrahera fler sökande samt utveckla distansutbildning vilket krävt nya tekniska lösningar. Del av medlen har dock använts till andra utbildningar inom vård och hälsa.

Tabell 2.17. Antal programnybörjare, helärsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2014–2019		2019	2018	2017	2016	2015	2014*
Barnmorskeexamen	Antal programnybörjare	26	14	20	22	23	25
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
	Antal helärsstudenter	32	24	30	33	34	37
	– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	97/3	100/0	100/0
	Antal examinerade	20	18	19	26	24	26
– kvinnor/män (%)	100/0	100/0	95/5	100/0	100/0	100/0	
Civilingenjörsexamen	Antal programnybörjare	617	563	527	524	577	572
	– kvinnor/män (%)	35/65	35/65	39/61	40/60	42/58	36/64
	Antal helärsstudenter	2 168	2 178	2 230	2 295	2 315	2 232
	– kvinnor/män (%)	39/61	38/62	37/63	37/63	36/64	35/65
	Antal examinerade	342	280	364	384	408	371
– kvinnor/män (%)	43/57	35/65	35/65	41/59	38/62	39/61	
Förskollärarexamen	Antal programnybörjare	249	291	336	221	239	235
	– kvinnor/män (%)	90/10	93/7	93/7	89/11	88/12	89/11
	Antal helärsstudenter	703	680	667	611	615	554
	– kvinnor/män (%)	94/6	93/7	92/8	91/9	92/8	93/7
	Antal examinerade	141	153	155	117	132	5
– kvinnor/män (%)	89/11	92/8	96/4	95/5	94/6	80/20	
Grundlärarexamen F-3	Antal programnybörjare	137	165	215	193	198	147
	– kvinnor/män (%)	91/9	87/13	87/13	87/13	81/19	87/13
	Antal helärsstudenter	485	500	503	456	399	310
	– kvinnor/män (%)	88/12	88/12	88/12	88/12	89/11	90/10
	Antal examinerade	112	82	58	59	37	–
– kvinnor/män (%)	88/12	94/6	88/12	93/7	100/0	–	
Grundlärarexamen 4–6	Antal programnybörjare	108	142	121	88	79	–
	– kvinnor/män (%)	59/41	65/35	69/31	74/26	56/44	–
	Antal helärsstudenter	305	275	211	185	159	–
	– kvinnor/män (%)	67/33	68/32	70/30	68/32	72/28	–
	Antal examinerade	42	30	27	34	6	–
– kvinnor/män (%)	64/36	77/23	78/22	79/21	100/0	–	
Högskoleingenjörsexamen	Antal programnybörjare	193	177	147	153	163	167
	– kvinnor/män (%)	20/80	23/77	21/79	20/80	26/74	16/84
	Antal helärsstudenter	429	392	391	402	429	401
	– kvinnor/män (%)	23/77	23/77	22/78	22/78	21/79	20/80
	Antal examinerade	92	91	101	119	94	97
– kvinnor/män (%)	26/74	29/71	23/77	21/79	23/77	23/77	
Ämneslärarexamen	Antal programnybörjare	327	331	316	258	265	187
	– kvinnor/män (%)	53/47	45/55	48/52	48/52	44/56	48/52
	Antal helärsstudenter	777	725	707	660	587	470
	– kvinnor/män (%)	51/49	51/49	52/48	54/46	53/47	53/47
	Antal examinerade	74	92	80	59	13	28
– kvinnor/män (%)	53/47	62/38	62/38	56/44	69/31	54/46	
Ämneslärarexamen som avläggs efter kompletterande pedagogisk utbildning	Antal programnybörjare	152	141	164	141	130	74
	– kvinnor/män (%)	64/36	56/44	57/43	50/50	46/54	47/53
	Antal helärsstudenter	186	184	175	159	119	59
	– kvinnor/män (%)	62/38	57/43	57/43	48/52	47/53	43/57
	Antal examinerade	116	84	72	47	17	–
– kvinnor/män (%)	57/43	50/50	56/44	55/45	47/53	–	
Läkarexamen	Antal programnybörjare	247	255	232	239	232	237
	– kvinnor/män (%)	62/38	61/39	62/38	61/39	58/42	51/49
	Antal helärsstudenter	1 097	1 069	1 070	1 032	1 091	1 039
	– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	58/42	56/44	56/44	56/44
	Antal examinerade	217	184	165	163	157	152
– kvinnor/män (%)	56/44	61/39	56/44	60/40	55/45	60/40	

		2019	2018	2017	2016	2015	2014*
Sjuksköterskeexamen	Antal programnybörjare	281	273	271	264	251	280
	– kvinnor/män (%)	85/15	83/17	81/19	79/21	82/18	82/18
	Antal helårsstudenter	630	607	602	604	628	595
	– kvinnor/män (%)	85/15	84/16	84/16	84/16	85/15	84/16
	Antal examinerade	174	181	172	189	172	156
– kvinnor/män (%)	86/14	87/13	86/14	86/14	86/14	80/20	
Speciallärarexamen**	Antal programnybörjare	21	14	28	19	28	–
	– kvinnor/män (%)	95/5	93/7	100/0	89/11	100/0	–
	Antal helårsstudenter	24	26	25	16	6	–
	– kvinnor/män (%)	99/1	99/1	99/1	97/3	100/0	–
	Antal examinerade	34	22	–	–	–	–
– kvinnor/män (%)	97/3	100/0	–	–	–	–	
Specialistsjuksköterskeexamen**	Antal programnybörjare	125	163	127	106	121	125
	– kvinnor/män (%)	87/13	86/14	82/18	86/14	83/17	85/15
	Antal helårsstudenter	129	133	124	109	119	120
	– kvinnor/män (%)	87/13	82/18	87/13	86/14	81/19	85/15
	Antal examinerade	134	108	132	123	109	104
– kvinnor/män (%)	82/18	84/16	87/13	85/15	80/20	85/15	
Lantmäteriprogrammet, juridisk	Antal programnybörjare	25	–	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	44/56	–	–	–	–	–
	Antal helårsstudenter	10	–	–	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	44/56	–	–	–	–	–
	Antal examinerade	–	–	–	–	–	–
– kvinnor/män (%)	–	–	–	–	–	–	
Högskoleingenjörsprogrammet i byggt teknik	Antal programnybörjare	73	65	56	61	59	55
	– kvinnor/män (%)	29/71	23/77	36/64	28/72	39/61	22/78
	Antal helårsstudenter	174	171	167	161	166	171
	– kvinnor/män (%)	30/70	32/68	30/70	29/71	30/70	28/72
	Antal examinerade	46	48	40	54	37	54
– kvinnor/män (%)	33/67	31/69	32/68	26/74	32/68	33/67	

* I denna tabell finns även 2014 med då detta var startår för vissa utbildningar.

** Dessa utbildningar är uppdaterade retroaktivt 2014–2018 avseende antal programnybörjare samt antal helårsstudenter, detta då uppdragsutbildning ingick i de tidigare siffrorna.

Källa: Ladok

Uppdragen att bygga ut civilingenjör-, högskoleingenjör- och läkarutbildningarna kom i budgetpropositionen för 2018. Målet som mäts i helårsstudenter nås inte inom civilingenjörsutbildningarna. Emellertid har antalet programnybörjare inom utbildningen ökat med 90 studenter sedan 2017 vilket gör att målet sannolikt kommer att nås på sikt. Målen inom högskoleingenjörsutbildningarna samt läkarutbildningen uppnås 2019.

2.10.7. Sommarkurser

Universitetet har från och med 2018 haft i uppdrag att bygga ut sommarkurser som i första hand är relevanta för studenter och obehöriga lärare som vill ta ut en lärarexamen. Jämfört med 2017 har totalt tretton nya kurser startats varav elva har lärare och blivande lärare som målgrupp. Utöver detta har sju befintliga kurser utökats. Inom ramen för denna satsning har 199 helårsstudenter tillkommit jämfört med 2017 (tabell 2.18). Av dessa helårsstudenter utgörs 53 av lärare och blivande lärare. Upp-

dragets finansiering motsvarade cirka 46 helårsstudenter 2019 vilket innebär att målet nås.

Inom ramen för uppdraget har bland annat ett nytt läroprogram, en så kallad komprimerad kompletterande läroutbildning (KKPU), startats under 2019. Programmet ger studenterna möjlighet att efter avslutade studier ansöka om en ämneslärarexamen med inriktning mot gymnasieskolan eller en ämneslärarexamen med inriktning mot årskurs 7–9. Programmet ges på distans och omfattar 90 hp. Det inleds och avslutas med två sommarkurser som totalt omfattar 30 hp. Dessa kurser erbjuds även som fristående kurser. Syftet med kurserna är dels att bidra till att programstudenter snabbare kan färdigställa sina studier och ansöka om examen, dels att personer som inte påbörjat en lärarutbildning ska ha möjligheter att läsa in kurser som ingår i lärarutbildningen parallellt med övriga studier, för att sedan tillgodoräkna sig kurserna om de väljer att påbörja ett läroprogram.

Tabell 2.18. Antal helårsstudenter och erbjudna platser på sommarkurser som startat eller utökats 2019

		2019		2018	2017	2016
		Helårsstudenter	Erbjudna platser	Helårsstudenter	Helårsstudenter	Helårsstudenter
Medicin och makt 7,5 hp	Antal	33	700	55	28	25
	– kvinnor/män (%)	70/30	–	71/29	73/27	64/36
Franska språkvetenskap för lärare	Antal	1*	20	1	–	–
	– kvinnor/män (%)	100/0	–	81/19	–	–
Språkvetenskap för lärare i spanska 7,5 hp	Antal	1*	20	1	–	–
	– kvinnor/män (%)	100/0	–	71/29	–	–
Språkutvecklande arbetssätt i klassrummet 7,5 hp	Antal	3	75	6	–	–
	– kvinnor/män (%)	82/18	–	91/9	–	–
Skönlitteratur ur ett andraspråksperspektiv 7,5 hp	Antal	5	75	7	–	–
	– kvinnor/män (%)	79/21	–	75/25	–	–
Svensk grammatik i ett tvärspråkigt perspektiv 7,5 hp	Antal	5	47	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	54/46	–	–	–	–
Specialpedagogik, ämneslärare 7,5 hp	Antal	14	50	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	76/24	–	–	–	–
Lärande och utveckling, ämneslärare 7,5 hp	Antal	15	50	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	72/28	–	–	–	–
Digitalisering i språkundervisningen: teori och praktik 7,5 hp	Antal	3	27	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	81/19	–	–	–	–
Kinesiska som skolämne: teori och praktik 7,5 hp	Antal	2	20	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	54/46	–	–	–	–
Spanska som skolämne: teori och praktik 7,5 hp	Antal	3	40	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	74/26	–	–	–	–
En Satans idéhistoria 7,5 hp	Antal	7	50	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	49/51	–	–	–	–
Informationsteknologi – möjligheter och utmaningar 10 hp	Antal	46	200	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	46/54	–	–	–	–
Fysik i vardagen för lärare 5 hp	Antal	1	30	–	–	–
	– kvinnor/män (%)	36/64	–	–	–	–
Inledande programmering med Java	Antal	13	220	33	31	8
	– kvinnor/män (%)	48/52	–	40/60	42/58	13/87
Dynamiska webbapplikationer 7,5 hp	Antal	12	220	27	8	–
	– kvinnor/män (%)	42/58	–	28/72	18/82	–
Innovation game 5 hp	Antal	2	30	1	1	1
	– kvinnor/män (%)	42/58	–	53/47	56/44	30/70
Droger, doping och spelberoende 5 hp	Antal	1*	50	2	–	–
	– kvinnor/män (%)	50/50	–	48/52	–	–
Kemi, biologi och ekologi hos tryffelsvamp 5 hp	Antal	1*	40	1	–	–
	– kvinnor/män (%)	50/50	–	71/29	–	–
Datorer och programmering 10 hp	Antal	99	600	68	–	–
	– kvinnor/män (%)	44/56	–	41/59	–	–

* Kurser med färre än en helårsstudent har avrundats uppåt till 1.

Källa: Ladok

Tabell 2.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning, 2017–2019

	Apotekare och receptarie			Biomedicinsk analytiker			Psykolog		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017	2019	2018	2017
Antal behöriga sökande	198	158	77	29	18	19	30	26	16
– kvinnor/män (%)	60/40	57/43	48/52	59/41	55/45	58/42	80/20	77/23	87/13
Antal antagna*	98	91	32	16	13	7	39	15	12
– kvinnor/män (%)	52/48	52/48	47/53	62/38	50/50	57/43	85/15	93/7	83/17
Antal helårsstudenter	52	55	15	9	9	3	17	12	3
– kvinnor/män (%)	53/47	55/45	47/53	57/43	55/45	57/43	84/16	85/15	84/16
Antal studenter som avbrutit studierna	0	0	1	0	1	0	2****	0	1
– kvinnor/män (%)	0	0	100/0	0	100/0	0	100/0	0	100/0
Antal som genomgått utbildningen med godkänt resultat	55	23	–**	2	1	–**	10	0	–**
– kvinnor/män (%)	51/49	61/39	–	50/50	0/100	–	80/20	–	–
Uppskattning av total kostnaden för satsningen (tkr)	10 830	10 948	5 794	2 204	1 657	865	4 500	2 785	602
– varav planering (tkr)	685	628	3 720***	151	151	175	290	290	236
– varav antagning (tkr)	210	186	54	75	50	70	564	564	123
– varav validering (tkr)	105	110	120	20	20	20	146	146	76
– varav undervisning (tkr)	4 656	6 883	1 900	1 778	1 226	600	3 500	1 785	167
– varav verksamhetsförlagd utbildning (tkr)	5 174	3 141	0	180	210	0	0	0	0

* Här redovisas antal registrerade.

** De första studenterna antogs höstterminen 2017.

*** Kostnad (3 500 tkr) för en projektgrupp som planerade utbildningen ingår.

**** Anledning till avbrott redovisas inte på grund av det låga antalet.

Källa: Ladok och återrapportering från vetenskapsområdena

2.10.8. Kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning

Antal sökande, antagna, helårsstudenter, studenter som avbrutit sin utbildning samt en uppskattning av kostnaderna för kompletterande utbildning för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinska analytiker-, receptarie- och psykologutbildning presenteras i tabell 2.19.

Kompletterande utbildningar för apotekare och receptarie med avslutade utländska utbildningar

Kurspaketet om 70 högskolepoäng (hp) är en kompletterande utbildning till en redan befintlig utländsk farmaceututbildning och ger uppdaterade och kompletterande kunskaper i farmaceutisk vetenskap samt kunskap om och förståelse för svensk terapitradition. Utbildningen ges till största del som webbaserad undervisning med lärarledda seminarier. Studenterna utbildas i färdigheter, förmågor och förhållningssätt som krävs för att kunna utöva yrket i det svenska samhället. Kurspaketet innehåller gemensamma kurser inom farmaceutisk kommunikation (2,5 hp), läkemedelsterapi i Sverige (7,5 hp), läkemedel i det svenska samhället (7,5 hp) samt en kurs med kompletterande farmaceutisk vetenskap som är nivåanpassad för apotekar- respektive receptarieutbildning (12,5 hp). Därutöver är verksamhetsförlagd utbildning, inklusive farmaceutiska författningar, en stor del av utbildningen (40 hp).

De viktigaste erfarenheterna som framkommit under tiden då utbildningarna givits är att söktrycket är högt och att antagningsprocessen är arbetskrävande. Vidare är studenterna motiverade och engagerade. Många har väntat länge på att få komma ut på den svenska arbetsmarknaden. Efterfrågan på studenterna är också hög från arbetsmarknaden.

Det finns utmaningar kopplade till ansökningssystemet och studenternas behörighet. Studenterna har sökt till båda kurspaketen för att öka sina möjligheter att bli antagna, vilket vållat problem med bland annat tomma platser. Antagningen till kurspaketet kompletteringsutbildning för receptarier med utländsk examen har därför pausats från och med hösten 2019.

En person begärde anstånd till vårterminen 2019. Personen påbörjade studierna höstterminen 2019.

Kontinuerliga utvärderingar genomförs efter varje kurs. Uppföljning av utbildningen sker enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Kompletterande utbildningar för biomedicinsk analytiker med avslutade utländska utbildningar

Utbildningens omfattning (90 hp) och behörighetskrav har fastställts i samarbete med övriga lärosäten som uppdragits att anordna kompletterande utbildning för biomedicinska analytiker. Kurspaketet innehåller kurser i

grundläggande biomedicinsk laboratorievetenskap (11 hp) och biomedicinsk laboratorievetenskap (49 hp). Därutöver innehåller paketet verksamhetsförlagd utbildning (15 hp) och avslutas med ett projektarbete (15 hp) som avser att ge alla studenter en tydlig vetenskaplig förankring inom huvudområdet. Den största delen av utbildningen utgörs av samläsning med ordinarie programstudenter.

De studenter som antagits har varierande kunskapsnivå, både ämnes- och nivåmässigt, vilket har ställt stora krav på individuella anpassningar av studiegången. Söktrycket var relativt högt med Uppsala som studieort, men betydligt lägre för platserna i Sundsvall.

För att förbättra genomströmningen har medel avsatts för att arvoda en lärare inom programmet i syfte att ge särskilt språkstöd till de studenter som behöver det, framförallt för att skriva vetenskaplig text.

Uppföljning av utbildningen genomförs enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

Kompletterande utbildning för psykologer med avslutade utländska utbildningar

Utbildningen omfattar maximalt 90 hp och innehåller såväl teoretiska som praktiska inslag. Individuella studieplaner har upprättats med hänsyn till de antagnas tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet. De flesta har haft behov av att komplettera de kliniska delarna och delar av utredningsmetodikerna. Dessutom har det ofta behövts utökad träning i journalföring samt professionell hållning utifrån det svenska regelsystemet. Utbildningen inleds med de gemensamma kurserna Socialkunskap, etik och professionellt förhållningssätt (7,5 hp) samt Samtal och kommunikation (7,5 hp). Övriga kurser samläses med psykologprogrammet förutom handledningsmomentet på de kliniska kurserna.

Det förs en kontinuerlig dialog och samarbete med Lunds universitet och Umeå universitet som också ger kompletterande utbildning för psykologer vilket underlättat vid antagningsprocessen.

Studenternas närvaro vid undervisningen har varit god. Dock har studenternas resultat varierat och det har varit tydligt att många haft språksvårigheter. Hittills har tio studenter (80 procent kvinnor och 20 procent män) fullgjort utbildningen.

Uppföljning av utbildningen genomförs enligt den modell som den ordinarie utbildningen följer, genom att mäta studieresultat, genomströmning och inhämta studenternas synpunkter via kursvärderingar och diskussioner.

2.10.9. Bedömning av reell kompetens

Under 2019 har universitetet fortsatt att utveckla och organisera arbetet med bedömning av reell kompetens. Reell kompetens kan bedömas både för tillträde till en utbild-

ning och för tillgodoräknande i en examen. Det är en möjlighet för den som helt eller delvis inte uppfyller de formella kraven men som kan styrka att tillräcklig kunskap eller erfarenhet förvärvats på annat sätt.

Under året har ett projekt pågått som syftar till att ta fram och följa upp metoder för validering vid universitetet centralt liksom vid universitetets fakulteter och institutioner. I projektet ingår också att ta fram rutiner för bedömningar av reell kompetens dels för tillträden till studier, dels för tillgodoräknande av studier. Detta har resulterat i en modell för bedömning av tillträde. Projektet fortsätter under 2020 för att även slutföra en modell för tillgodoräkningen och därefter ta fram rutiner för arbetet.

2.11. Ekonomiskt resultat

För att följa indelningen enligt regleringsbrevet redovisas det ekonomiska resultatet för utbildning på forskarnivå tillsammans med forskning i kapitlet Världsledande forskning. Övrig information om utbildning på forskarnivå redovisas samlat med utbildning på grundnivå och avancerad nivå i det här kapitlet.

Det ekonomiska resultatet av 2019 års verksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå enligt regeringens uppdrag visade ett underskott om 26 mnkr vilket är en förändring med 41 mnkr jämfört med föregående års överskott på 15 mnkr. Det utgående myndighetskapitalet uppgår till 287 mnkr.

Anslaget till utbildning har ökat med 32 mnkr jämfört med 2018. I förändringen ingår en ökning av takbeloppet med 30 mnkr. Övrig ökning, 2 mnkr, avser ersättning till landstinget för klinisk utbildning (ALF) respektive ökning av särskilda anslagsmedel till nationellt resurscentrum och internationell lärarfortbildning.

Kostnaderna för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökade 102 mnkr eller 5 procent i jämförelse med föregående år, vilket är en högre ökningstakt än universitetets kostnadsutveckling i stort. Ökningen beror främst på att personalkostnaderna har ökat med 90 mnkr vilket är en förändring med 6,9 procent. Även lokalkostnader och avskrivningar har ökat medan driftkostnaderna minskade med 8 mnkr.

Tabell 2.20. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter	2 053	1 992	1 904	1 841	1 824
Kostnader	-2 079	-1 977	-1 943	-1 849	-1 799
Årets kapitalförändring	-26	15	-39	-8	25
Utgående balanserat kapital	287	326	315	355	375

Tabellen visar utbildning exklusive uppdragsutbildning. Utgående kapital justeras årligen för omdisponerat kapital.
Källa: Raintance

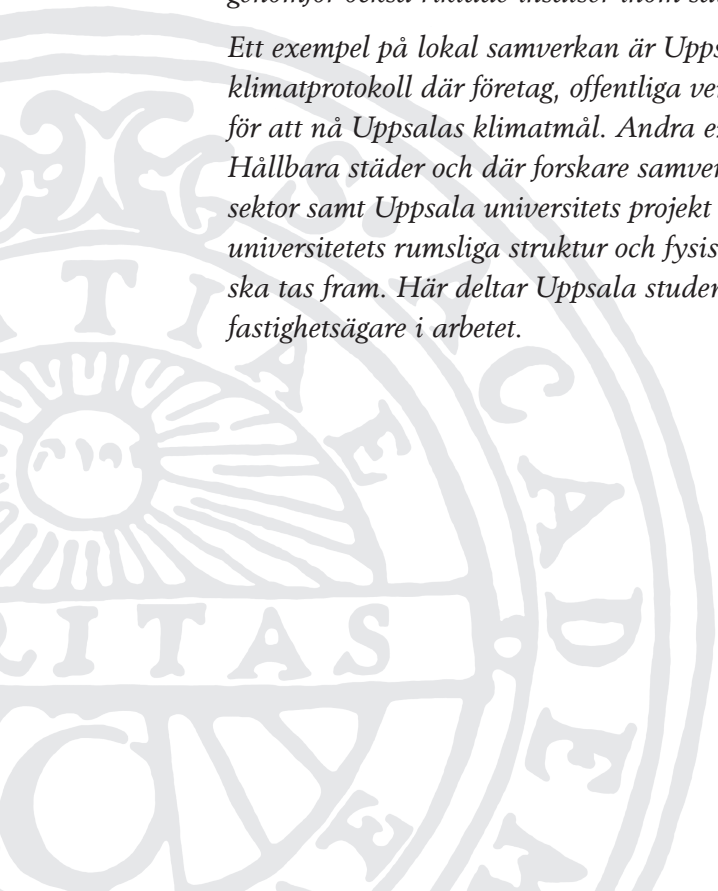

FOTO: DAVID NAYLOR

TILLSAMMANS FÖR EN HÅLLBAR FRAMTID

Hållbar utveckling är ett av universitetets prioriterade områden. På lång sikt är det genom utbildning och forskning som universitetet kan bidra, men Uppsala universitet genomför också riktade insatser inom såväl globala som lokala samarbeten.

Ett exempel på lokal samverkan är Uppsala universitets aktiva medverkan i Uppsala klimatprotokoll där företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar samverkar för att nå Uppsalas klimatmål. Andra exempel är AIMday som i år hade temat Hållbara städer och där forskare samverkar med aktörer från offentlig, privat och ideell sektor samt Uppsala universitets projekt Utvecklingsplan 2050 där en översiktlig plan för universitetets rumsliga struktur och fysiska gestaltning under de kommande decennierna ska tas fram. Här deltar Uppsala studentkår, Uppsala kommun, Region Uppsala och fastighetsägare i arbetet.

- 459 helårsstudenter inom poänggivande uppdragsutbildningar
 - 90 miljoner i intäkter till uppdragsforskning
 - 12 patentansökningar inlämnade av forskare och lärare
 - 123 nya idéer inkomna för rådgivning till UU Innovation
 - 27 000 alumner i fler än 130 länder

3. SAMVERKAN

Uppsala universitet samverkar med det omgivande samhället regionalt, nationellt och internationellt. Samverkan sker inom såväl utbildning som forskning och tar sig många olika former. Bland större samverkansinitiativ och plattformar kan nämnas att universitetet deltar i tre konsortier inom European Institute of Technology (EIT) inom områdena hållbar energi, råmaterial och hälsa. Tre nya kompetenscentra finansierade av Vinnova har etablerats under 2019. Uppsala universitet är också värd för den stora europeiska satsningen Battery 2030+. Universitetet har en nära samverkan med Region Uppsala och strategiska samverkansavtal och motsvarande med Region Gotland, Uppsala kommun, Research Institutes of Sweden (RISE), ABB samt NCC. Universitetets alumnätverk består av 27 000 alumner i fler än 130 länder. Under Almedalsveckan arrangerade universitetet ett femtiotal seminarier och bidrog även till veckans Östersjödagar.

Uppsala universitet har som mål att⁶:

- Samverkan med privat, offentlig och ideell sektor ska engagera alla delar av universitetet och bidra både till samhällets utveckling och till universitetets vitalitet.

3.1. Samverkan vid Uppsala universitet

Vid Uppsala universitet är samverkan en naturlig och integrerad del av verksamheten. Olika former av samverkan presenteras därför även i kapitlen om forskning (kap. 1) och utbildning (kap. 2). Samverkan sker med både offentliga och privata aktörer samt på lokal, regional, nationell och internationell nivå. Samverkan kan exempelvis innefatta avancerade forskningssamarbeten, uppdragsutbildning och stödverksamhet av varierande karaktär. Viktiga delar av samverkan handlar också om att universitetet deltar aktivt i samhällsdebatter och kulturliv samt på olika sätt tillgängliggör forskningsresultat för en bredare allmänhet.

3.2. Resultat inom samverkan

I detta kapitel redovisas de indikatorer universitetet använder för att bedöma måluppfyllelse inom vissa delar av samverkan. Dessa är omfattning av uppdragsutbildning och uppdragsforskning, antal adjungerade lärare samt antal företagsdoktorander. I kapitlet redovisas även patent via Uppsala universitet Innovation (UUI) under året.

3.2.1. Uppdragsforskning

Uppdragsforskning innebär att universitetet bedriver forskning i samverkan med beställare inom privat eller offentlig sektor. På detta sätt får samhället direkt nytta av kunskap och kompetens vid universitetet. Omfattningen av uppdragsforskningen kan variera från år till år beroende på slutförandet av enskilda projekt. Uppdragsforskning äger rum inom universitetets samtliga tre vetenskapsområden. Intäkter och kostnader redovisas i tabell 3.1.

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter	90	88	87	112	114
Kostnader	-95	-92	-93	-105	-119
Årets kapitalförändring	-5	-4	-6	7	-5

Källa: Raintance

⁶ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

3.2.2. Adjungerade lärare och företagsdoktorer

Att adjungera personer från näringslivet eller offentlig verksamhet som lärare samt att anta företagsdoktorander gör att universitetet och arbetslivet knyts närmare till varandra. Ömsesidigt kunskapsutbyte och mer verksamhetsnära forskning och utbildning är några av fördelarna. Antalet adjungerade lärare har ökat relativt kraftigt de senaste åren, från 122 personer år 2015 till 164 personer år 2019 (tabell 3.2). Detta beror till stor del på att lärarutbildningen ökat sin professionsanknytning och att fler anställda vid Akademiska sjukhuset har adjungerats till universitetet. 52 procent av de adjungerade lärarna var kvinnor år 2019 och 48 procent var män.

Antalet företagsdoktorander ligger på samma nivå som 2018. Andelen kvinnor i gruppen har ökat från 30 procent 2018 till 43 procent 2019.

	2019	2018	2017	2016	2015
Adjungerade lärare	164	161	156	144	122
– kvinnor/män (%)	52/48	50/50	47/53	45/55	44/56
Företagsdoktorander	37	37	33	34	39
– kvinnor/män (%)	43/57	30/70	30/70	15/85	21/79

Källa: Primula och Ladok

3.2.3. Uppdragsutbildning

Universitetet har under 2019 genom uppdragsutbildning bidragit till kompetensutveckling för bland annat myndighetschefer, poliser, läkare, lärare och andra yrkesverksamma. Ungefär hälften av uppdragsutbildningen bedrivs vid enskilda institutioner och hälften genom koordinering av universitetsförvaltningen. Uppdragsutbildningen är viktig för det livslånga lärandet.

Antalet studenter som genomfört uppdragsutbildningar med högskolepoäng (mätt som helårsstudenter) uppgick 2019 till 459. Ett stort antal uppdragsutbildningar är icke poänggivande och registreras inte i Ladok. Antalet individer som genomgått icke poänggivande uppdragsutbildningar 2019 uppskattas till drygt 2 000 personer.

Under 2019 har ett stort antal specialistutbildningar genomförts inom medicinområdet och för polisväsendet. Chefs- och ledarskapsutbildningar har genomförts för Svenska kyrkan och offentlig sektor. Inom skolområdet har insatser skett inom förskole- och lärarlyftet, speciärlärlifftet, rektorsprogrammet samt flera utbildningar kring nyanländas lärande. Uppsala universitet har fortsatt haft regeringsuppdrag inom området mänskliga rättigheter och

runt 650 personer har under året deltagit i utbildningsinsatser inom området. Störst volym av uppdragsutbildning ligger i dag inom skolområdet och medicin.

Universitetet har även genomfört internationell uppdragsutbildning i form av jämställdhetsutbildning för Vietnam Women's Union och fortsatt utbildning av stats-tjänstemän i Vietnam i samarbete med Vietnam National University.

När det gäller efterfrågan på uppdragsutbildningar står offentlig sektor inför stora omställningar och behovet av kompetensutveckling förväntas öka inom flera områden. Efterfrågan av längre poänggivande utbildningar minskar till förmån för kortare icke-poänggivande utbildningsinsatser. Utbildningar med inslag av e-lärande efterfrågas alltmer.

Under året har det varit en ökad efterfrågan av kurser kring nyanländas lärande. Vidare förväntas fortbildning av lärare öka kommande år bland annat genom lärarlyftet. Efterfrågan på uppdragsutbildning inom medicinområdet är fortsatt hög och behovet av både specialistkurser och bredare uppdragsutbildningar ökar stadigt.

Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning, mnkr, samt helårsstudenter i poänggivande utbildningar 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter	91	97	83	83	94
Kostnader	-97	-97	-80	-84	-88
Årets kapitalförändring	-6	0	3	-1	6
Antal helårsstudenter	459	458	397	315	326
– kvinnor/män (%)	80/20	83/17	76/24	73/27	75/25

Intäkter och kostnader 2015 har korrigerats jämfört med tidigare års redovisningar. Tidigare år inkluderades beställd utbildning och yrkes-högskoleutbildning (Yh-utbildning).

Källa: Raindance

3.2.4. Patent och företag

Under 2019 har 33 ärenden från forskare och studenter vid Uppsala universitet genomlysts avseende immaterialrättsliga aspekter (patent, avtal och immateriella rättigheter). 22 patentansökningar har lämnats in där Uppsala universitet Innovation givit stöd. Av dessa var 12 från forskare och lärare vid Uppsala universitet och 10 från andra lärosäten. Under 2019 har Uppsala universitet Holding AB gått in i tre nya portföljbolag och fyra projektavtal har skrivits med dotterbolaget UU Projekt. 21 bolag har startats av studenter aktiva vid Uppsala universitet med stöd av Drivhuset (tabell 3.4).

3.3. Uppsala universitet – en aktör i samhället

Uppsala universitet bidrar på en rad olika sätt till lokal, regional, nationell och global utveckling och tillväxt genom sin verksamhet. Universitetet medverkar i såväl strategisk planering som operativa verksamheter för att gemensamt stärka Uppsalaregionen och Gotland. Dessa insatser bidrar till att nå universitetets mål om samverkan med privat, offentlig och ideell sektor. Vidare har universitetet ett stort engagemang i samhällsdebatter och kulturlivet.

3.3.1. Strategiska samverkansavtal

Uppsala universitet har en ambition att kontinuerligt utveckla strategiska partnerskap med externa organisationer för att stärka universitetets forskning och utbildning samt bidra till samhällsnytta och innovation. De strategiska partnerskapen karakteriseras av långsiktighet och ömsesidighet. I nuläget har Uppsala universitet strategiska partnerskap med ABB, Uppsala kommun, Region Gotland och Research Institutes of Sweden (RISE) samt en överenskommelse om samverkan med NCC.

Inom Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) är verksamheten koncentrerad till tre strategiska fokusområden: life science genom verksamheten Uppsala BIO, energi och miljö genom verksamheten STUNS Energi samt innovation och affärer genom verksamheten Uppsala Innovation Centre (UIC). Uppsala BIO främjar tillväxten av en stark och hållbar livsvetenskapssektor i Uppsalaregionen genom arbete inom etableringar, nätverk, investeringar och finansiering samt synlighet och varumärkesuppbyggnad. STUNS Energi har ett väl etablerat samarbete med kommunala fastighetsbolag, Uppsala universitet och Region Uppsala avseende införande av ny energi- och miljöteknik. Ett nytt område kring hållbart samhälle håller också på att ta form inom STUNS. Regionens företagsinkubator och accelerator UIC, som ägs av STUNS, Uppsala kommun, Uppsala universitets och SLU:s holdingbolag, har i en jämförelse mellan 364 företagsinkubatorer från 82 länder rankats bland de fem främsta i världen.

En nära samverkan med arbetsgivare och andra avnämare är av central betydelse inom alla tre vetenskapsområden, särskilt inom de utbildningar där verksamhetsförlagda moment ingår. Beträffande den verksamhetsförlagda utbildningen som ingår i lärarprogrammen samverkar universitetet med 18 skolhuvudmän i Uppsala, Västmanlands, Gävleborgs och Stockholms län samt Region Gotland. Dessutom förekommer samarbeten med kommuner och friskolor i hela landet i samband med den lärarutbildning som bedrivs på distans.

Inom medicin, farmaci och vård är kontinuerlig samverkan med Region Uppsala och Akademiska sjukhuset en förutsättning för kvalitetssäkring och vidareutveckling av

utbildning och forskning. Inom ramarna för utbildningar inom medicin, farmaci och vård samverkar universitetet även med flera andra regioner, landsting, kommuner, apotek och myndigheter.

Samarbetet inom Lärosäten Öst, där Uppsala universitet, Mälardalens högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Högskolan Dalarna, Högskolan i Gävle och Örebro universitetet ingår, har fortsatt utvecklats. Lärosäten Öst ska bland annat arbeta för att stärka regionen i gemensamma frågor samt underlätta för strategisk och långsiktig planering av högre utbildning och forskning. Under året har diskussioner inletts om långsiktig kompetensförsörjning inom regionen. Vidare har ett gemensamt ledarutvecklingsprogram för chefer och personer med chefserfarenhet startat.

3.3.2. Uppsala Health Summit

Uppsala universitet driver Uppsala Health Summit (UHS) som är en internationell arena för samtal om hur forskningsresultat och innovationer bäst kan nyttjas för att främja hälsa och vård globalt. Varje år samlar UHS internationella beslutsfattare och experter från samhällets alla sektorer kring en hälsoutmaning. UHS drivs som ett samverkansprojekt och involverade under 2019 ytterligare åtta partners, varav Gymnastik och Idrottshögskolan deltog som partner för första gången.

Temat för UHS år 2019 var Healthy Urban Childhoods. Syftet var att uppmärksamma och utveckla konkreta handlingsplaner för barnvänliga städer i Sverige och internationellt. Vid samtalen deltog 216 inbjudna delegater från drygt 25 länder. FN-organisationerna WHO, UNICEF och UN Habitat deltog i mötet. Slutsatserna från mötet kommer att presenteras i en Post-Conference Report som ska kommuniceras till deltagare samt relevanta aktörer.

I samband med konferensen samarbetade UHS med Barnombudet i Uppsala län, Rädda Barnens Sverigeprogram samt med International School Grounds Alliance för att dokumentera barn och ungdomars åsikter om hur barnvänligare städer kan skapas i Sverige och internationellt. Resultatet presenterades vid konferensen.

3.3.3. Samverkan med relevans för skolans verksamhet

Uppsala universitet har sedan 2018 en överenskommelse med åtta andra lärosäten inom försöksverksamhet gällande praktikinrä forskning inom skolområdet (ULF-avtal). Inom detta nätverk finns även ett antal delaktiga huvudmän kopplade till varje lärosäte.

Projektet bygger på ett nära forskningssamarbete mellan lärosäten och skolor för en hög kvalitet inom både lärarutbildningar och skolverksamhet. Uppsala universitet har ULF-avtal med Uppsala kommun och Enköpings kommun. Dessutom har samarbetsavtalet inom ramen för det strategiska partnerskapet med Uppsala kommun del-

vis inriktats på att uppmärksamma och åtgärda bristyrken såsom läraryrket.

Uppsala universitet bedriver verksamhet för skolelever i alla åldrar genom museerna och Uppsala linneanska trädgårdar. Vidare genomförs årligen vetenskapsfestivalen Sci-Fest där ungefär 8 000 besökare från skola och allmänhet får prova på vetenskap i interaktiva workshops och ta del av ett omfattande scenprogram. Ett ytterligare exempel på verksamhet som är avsedd att passa skolans läroplan är Vattendagarna vid Erkenlaboratoriet. Ungefär tusen elever från förskolor, grundskolor och gymnasieskolor besöker Erkenlaboratoriet varje år.

3.3.4. Samverkan vid Campus Gotland

I det strategiska partnerskap som Uppsala universitet och Region Gotland undertecknade 2013 redovisas gemensamma ambitioner kring samverkansaktiviteter på Gotland. En gemensam målsättning är att utveckla en attraktiv universitetsmiljö, ett ömsesidigt kunskapsutbyte samt gemensamma aktiviteter kring forskning, utbildning och innovation. Genom Science Park Gotland manifesteras många samverkansinitiativ både i tillfälliga regionala utvecklingsprojekt och i det kontinuerliga stödet till entreprenörskap och hållbar regional tillväxt.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet har ett större samverkansprojekt kring barn och ungas psykiska hälsa startat under 2019. Projektet är ett nära samarbete mellan medicinska fakulteten vid Uppsala universitet och hälso- och sjukvårdsförvaltningen inom Region Gotland. Syftet är att skapa en modell för hälsofrämjande åtgärder som inbegriper forskning, verksamhetsutveckling och utbildning av professionella. Ett annat fokus i projektet är hur man åstadkommer samverkan, kvalitetsförbättring och evidensbaserade policybeslut i välfärdssektorn.

Utöver samverkan med Region Gotlands förvaltningar arbetar universitetet kontinuerligt för att stärka den regionala samverkan med andra externa intressenter på Gotland. Ett exempel är det pågående forskningsprojektet Digital Innovation Gotland (DIG). Projektet arbetar för innovation och kunskapsutveckling inom digitalisering i samverkan med såväl lokalt näringsliv och statliga myndigheter belägna på Gotland. Vid exempelvis Skatteverket, Riksantikvarieämbetet, Svenska Spel samt vid små- och medelstora företag på Gotland får studenter och doktorander genomföra uppsats- och doktorandarbeten som utgår från reella verksamhetsnära frågeställningar.

3.3.5. Universitetets engagemang i samhällsdebatter och kulturliv

Uppsala universitet är en aktiv deltagare i aktuella samhällsdebatter och bidrar på olika sätt till kulturlivet. Genom mediekontakter, debatt- och populärvetenskapliga artiklar samt öppna seminarier och konferenser görs forskningsresultat tillgängliga för en bredare allmänhet. Univer-

sitetets forskare deltar också i projekt och arrangemang som berikar kulturlivet, bland annat genom universitetets museer och musikverksamhet.

Under 2019 arrangerade Uppsala universitet ett femtiotal seminarier vid Almedalsveckan och bidrog även till veckans Östersjödagar. Två politikerfrukostar för att presentera aktuella frågor vid universitetet för Uppsalas politiker har genomförts. Flera öppna seminarier på temat demokrati har arrangerats. Andra exempel på öppna evenemang är Rudbeckdagen, Celsius–Linné-föreläsningarna samt föreläsningar i Universitetshuset, bland annat de årliga installationsföreläsningarna och nya Zennströmprofessor Keri Facers föreläsning om klimatledarskap.

Universitetet har även deltagit i arrangemang i samverkan med andra aktörer, till exempel i evenemanget Allt ljus på Uppsala, Philosophy Tea på Reginateatern och i verksamhet på Stadsbiblioteket och Fredsmuseet.

Under året har universitetet också varit synligt för unga på sociala medier genom en rad filmer producerade i studentrekryteringssyfte.

3.4. Insatser för nyanlända och integration

Uppsala universitets insatser för nyanlända och integration bygger på en nära samverkan mellan olika delar av universitetet samt med andra aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Flera forskningsprojekt inom Uppsala universitet har stor relevans för arbetet, exempelvis forskning som rör språk och hälsofrågor. Andra exempel är forskningssamarbetet inom Centrum för mångvetenskaplig forskning om rasism (CEMFOR) vid Uppsala universitet samt med Lunds universitet inom migrationsrätt. Uppsala universitet ger flera kompletterande utbildningar för utländska akademiker samt internationella lärar- och modersmålslärofortbildningar, studiehandledningar på modersmål samt utbildning om nyanländas lärande för lärare och skollärare (se avsnitt 2.10.3 och 2.10.8).

Vid universitetet finns sedan fyra år tillbaka ett nätverk som samordnar de aktiviteter relaterade till nyanlända och integration som initieras och drivs inom Uppsala universitet och i samverkan med andra aktörer. Under året har verksamheten med nätverksträffar, lunchseminarier samt arbete i olika arbetsgrupper inom och utom universitetet fortsatt. Tyngdpunkten i nätverksarbetet var initialt de nyanländas situation. Nu ökar behovet av insatser för integration och internationalisering på hemmaplan varför nätverket sökt vägar att införliva arbetet i universitetets ordinarie verksamhet.

Universitetet medverkar i Länsstyrelsen i Uppsala läns arbete med integration och har tillsammans med flera andra lärosäten tagit fram ett förslag om förbättrade insatser för nyanlända akademiker genom ökad samverkan. Arbetet med att förbättra vägledningen för nyanlända fortsätter att

utvecklas genom samarbetet mellan Arbetsförmedlingen i Uppsala, Uppsala kommun, Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet. Universitetet har under 2019 fortsatt att medverka i Arbetsförmedlingens satsning Korta vägen som är riktad till nyanlända akademiker, men antalet deltagare har sjunkit. Detta kan dels bero på att antalet utländska akademiker med behov av Korta vägen har blivit färre eller, dels på Arbetsförmedlingens omorganisationer som kan ha lett till en ansträngd arbetsbelastning för handläggarna. Ett naturvetenskapligt basår riktad till nyanlända gavs även under 2018/19, men inte i full omfattning.

3.5. Fundraising, sponsrings- och alumnverksamheten

Under året har utvecklingen av universitetets fundraising, sponsrings- och alumnverksamhet fortsatt. I en bred förankringsprocess inom fakulteter och vetenskapsområden har ett antal angelägna projekt för filantropiskt stöd valts ut inom miljö och hållbar utveckling, liv och hälsa, samhälle och kultur samt teknisk utveckling och innovationer. Som stöd har en extern referensgrupp tillsatts med uppdraget att verka för att fördjupa och bredda universitetets relationer med nationella och internationella intressenter som vill bidra till att stärka universitetets position och strategiska förnyelseförmåga.

Uppsala universitetets alumnätverk växer kontinuerligt. 27 000 alumner i fler än 130 länder är nu anslutna till nätverket som innefattar cirka 25 nationella och ett tiotal internationella föreningar.

3.6. Uppsala universitet Innovation och Uppsala universitets innovationskontor

3.6.1. Inriktning och mål

Uppsala universitet Innovation (UUI) ger inom ramen för universitetets samverkansuppdrag stöd till innovationsverksamhet. Uppdraget är att verka för att kunskap vid universitetet skapar nyttiggörande och bidrar till ökad kvalitet i universitetets forskning och utbildning. Råd och stöd ges för idéer med kommersiell potential, för samarbeten med icke-akademiska organisationer samt kring hantering av immaterialrätt (IP). UUI ger även vägledning till företag, offentliga och ideella organisationer till att hitta rätt partners och former för samverkan med universitetet.

De huvudsakliga målsättningarna är att medverka till att samverkansprojekt mellan universitetet och externa parter etableras och att extern finansiering beviljas till dessa samt att bidra till utflödet av innovationsprojekt från Uppsala universitet. Det senare kan ske exempelvis till holdingbolaget och företagsinkubatorn Uppsala Innovation Centre (UIC). Målsättningarna innebär även arbete för att öka kunskapen om nyttiggörande, med fokus på universitetets forskare.

3.6.2. Innovationsprojekt

Utfallet från UUI:s verksamhet utgörs normalt inte av färdiga innovationer, utan snarare projekt och miljöer med stor nyttiggörandepotential. Under året har stöd givits till forskare från Uppsala universitet som sökt extern finansiering exempelvis inom Vinnovas utlysning för kompetenscentrum och det strategiska innovationsprogrammet SWELife. Stöd gavs även inom Horisont 2020, såsom EIT Health. Året har präglats av fortsatt informations- och utbildningsarbete inom kommersialisering och immaterialrätt.

Tabell 3.4 visar flödestal och prestationer för UUI, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset Uppsala (partner avseende innovationsstöd till idébärande studenter). Flödestalen avser i) Idéer där UUI utfört en initial bedömning av möjlig marknad eller patenterbarhet, ii) Idéer som gått vidare till verifiering där det är klarlagt att idégivaren äger rätten till idén och där analys av marknad eller patenterbarhet har initierats eller utförts och iii) Idéer som gått vidare till affärsutvecklingsprogram i företagsinkubator. Sedan 2012 administrerar, koordinerar och beslutar UUI om medel från Vinnova (VFT-medel) för stöd till projektidéer. Flödestalen avser även arbete för att initiera innovationsprojekt som bedrivs i samverkan med icke-akademiska organisationer. Verktyg som AIMday, förstudiemedel och verifieringsmedel för samverkan (VFS) är delar av UUI:s stöd för etablering av sådana projekt. Universitetets konsistorium har 2019 beslutat om VFS-medel för kommande år. Under 2019 års AIMday vid Uppsala universitet har teman som hållbara städer, avancerade material och diabetes genomlysts. AIMday används även av lärosäten i och utanför Sverige.

UUI har under tre års tid koordinerat projektet Access, som syftar till att utveckla universitetets samverkan med små och medelstora företag. Projektet har nu slutförts och spridning och implementering av resultaten pågår. Universitetet arbetar även vidare genom att leda det Vinnova-finansierade projektet Samverkansfinansiering – Rekommendationer och modell för ökat nyttiggörande (SAFIR) som syftar till ökad samverkan med offentliga och ideella organisationer. Under 2019 introducerades ett nytt finansieringsinstrument, Bygg för framtiden (BFF), som stödjer etablering av nya samverkanskonstellationer inför större utlysningar som exempelvis Vinnovas utlysningar Utmaningsdriven innovation (UDI) och Kompetenscentrum.

UUI har under 2019 även arbetat i det nationella Vinnovaprojektet IMP – Implementering av arbetssätt för hantering av kunskapstillgångar, där 17 lärosäten och instanser deltar. Målet är implementering av arbetssätt och ökad kunskap i området kunskapstillgångar och immateriella rättigheter. Syftet är att utveckla metoder och verktyg för IP-hantering inom universiteten.

UUI har under året genomfört aktiviteter för att öka medvetenheten om jämställdhet och mångfald, exempel-

Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset, 2015–2019					
	2019	2018	2017	2016	2015
Antal idéer som under året influtit för rådgivning	123	93	111	128*	109*
– kvinnor/män	27/73	–	–	–	–
– varav från forskare vid Uppsala universitet	94	77	77	101	79
– kvinnor/män	29/71	–	–	–	–
– varav från studenter vid Uppsala universitet	28	16	30	26	30
– kvinnor/män	21/79	–	–	–	–
– varav från studenter och forskare vid andra svenska lärosäten	1	0	4	1	0
– kvinnor/män	0/100	–	–	–	–
Antal idéer från Uppsala universitets studenter (totalt antalet idéer) som har fått vägledning via Drivhuset	106 (222)	88 (217)	93* (195)	73 (201)	97 (180)
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
Antal idéer som gått vidare till verifiering från forskare och studenter från Uppsala universitet	51	53	23	55	26
– kvinnor/män	22/78	–	–	–	–
– Varav från forskare vid Uppsala universitet	43	42	15	44	24
– kvinnor/män	26/74	–	–	–	–
– Varav från studenter vid Uppsala universitet	8	7	8	11	11
– kvinnor/män	0/100	–	–	–	–
Antal patentansökningar	22	26	17	14	44
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
– varav från forskare och lärare vid Uppsala universitet	12	13	8	9	13
– kvinnor/män	8/92	–	–	–	–
– varav från andra lärosäten	10	13	9	5	4
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
– varav från Forskarpatent AB	0	0	0	0	27
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
Antal idéer som vidarebefordrats till företagsinkubators affärsutvecklingsprogram**	13	26	22	22	17
– kvinnor/män	8/92	–	–	–	–
Antal nya portföljbolag i UU Holding AB	3	2	5	3	4
– kvinnor/män	0/100	–	–	–	–
Nystartade UU studentbolag (totalt antal bolag) med stöd från Drivhuset	21 (109)	33 (111)	42 (101)	33 (93)	34 (86)
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
Validering för tillämpning (VFT-1) projekt som beviljats Vinnova-medel	36	31	33	29	23
– kvinnor/män	11/89	–	–	–	–
– varav nya projekt under året	27	25	23	21	14
– kvinnor/män	11/89	–	–	–	–
Antal ansökningar om Verifiering för Samverkan (VFS)	16	8	0***	36	26
– kvinnor/män	25/75	–	–	–	–
– varav beviljade VFS projekt	9	7	0***	10	12
– kvinnor/män	33/67	–	–	–	–
Antal frågor till AIMday som behandlats	68	85	95	99	82
– kvinnor/män	–	–	–	–	–
Antal ansökningar om förstudiemedel	4	33	24	26	18
– kvinnor/män	0/100	–	–	–	–
– varav beviljade förstudieprojekt	4	29	18	19	11
– kvinnor/män	0/100	–	–	–	–
Antal forskare som genomgått IVAs (Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien) program Mentor4Research	18	16	16	10	15
– kvinnor/män	50/50	–	–	–	–

Könsfördelning finns inte tillgänglig för 2015–2018 samt för vissa flödestal för 2019.

* Reviderade uppgifter efter sammanslagning av tidigare databaser.

** Inkluderar UIC:s affärsutvecklingsprogram (exklusive Alumni), rymdinkubatorn ESA-BIC, samt EIT InnoEnergy.

*** Ingen VFS utlysning 2017.

Källor: Raindance, Access databas, Salesforce, Visma, och Invotech Solutions databas

vis genom kommunikationsarbete och analyser. De senare har synliggjort att inflödet av idéer och frågeställningar är ojämnt fördelat. Bland annat förekommer ett lägre inflöde av idéer och frågeställningar från kvinnor och vissa institutioner. Ett utbildningsarbete med målet att under 2020 utveckla arbetssätt för ett breddat inflöde och kontaktnät har därför initierats.

3.6.3. Partnerskap och samarbeten

UUI arbetar med långsiktigt relationsbyggande för att samverkansprojekt ska initieras. Inom universitetets partnerskap med Uppsala kommun har under 2019 tjänster för gemensamma doktorander och postdoktorer skapats under temat hållbar samhällsutveckling. Stöd har även givits till forskare för att dra nytta av de EU-baserade konsortier som universitetet medverkar i, såsom EIT Health, EIT Raw materials och EIT InnoEnergy. UUI driver sedan 2018 programkontoret för det nationella strategiska innovationsprogrammet för Internet of Things Sverige (IoT Sverige). Programmet som finansieras av Vinnova, Formas och Energimyndigheten, finansierar innovationsprojekt i samverkan mellan offentliga aktörer, företag och forskning. Under 2019 har programmet uppdaterat sin strategi och effektlogik samt kompetensutvecklat personalen inom jämställdhet och normkritik.

Inom projektet Big Science Sweden, där Uppsala universitet har värdskapet för Sveriges Industrial Liaison Office (ILO) för forskningsinfrastrukturen CERN, har en särskild AIMday genomförts för samverkan mellan företag, infrastrukturer och forskare.

3.6.4. Stöd till andra lärosäten

UUI ger, i enlighet med sitt uppdrag, stöd till Högskolan Dalarna och Högskolan i Gävle. Under 2019 har gemensam utbildning om rättigheter i samverkansprocessen och en workshop om samverkan och nyttiggörande genomförts. Under hösten har UUI även fokuserat på stöd för nyttiggörande inom humaniora och samhällsvetenskap. Gemensamma referensgruppsmöten har genomförts en gång per termin i Borlänge respektive Gävle.

När det gäller Högskolan Dalarna har aktiviteter genomförts med fokus på i) analys och dialog kring fortsatt utveckling av högskolans roll i innovationssystemet och ii) förstärkt dialog och partnerskap med UUI. Under 2019 har forskare, verksamma vid Högskolan Dalarna, tagit hjälp av UUI:s medarbetare, främst avseende frågeställningar som rör IP-rättigheter och patentrådgivning.

Högskolan i Gävle har under året arbetat med de fyra utvecklingsprojekten i) OpenLab, ii) utvecklad samverkan med det regionala innovationsstödsystemet, iii) samarbeten med Smarta arenor samt iv) framtagande av riktlinjer för forsknings- och innovationssamverkan.

UUI delar även resurser med KTH under den specialistkompetens kring immaterialrätt (IP) som finns inom innovationskontoret.

3.6.5. Ekonomiskt utfall

Den totala intäkten för Uppsala universitet Innovation (UUI) var 40 mnkr för 2019. Verksamheten finansierades med 16 mnkr från universitetets anslag, 11 mnkr i anslag från regeringen samt med 13 mnkr i bidrag från Tillväxtverket, Vinnova och Vetenskapsrådet. Övriga intäkter utgjordes av försäljning av tjänster och transfereringar. År 2019 var kostnaderna 39 mnkr, vilket är en ökning med 3 mnkr jämfört med 2018. Resultatet för 2019 var ett överskott på 1 mnkr.

3.7. Uppsala universitet musik och museer

Uppsala universitet musik och museer är en universitetsgemensam funktion som stöder forskning, utbildning och samverkan inom ramen för sex verksamhetsområden: Uppsala linneanska trädgårdar, Gustavianum, Evolutionsmuseet, Kungliga Akademiska kapellet, Körcentrum och Uppsala University Jazz Orchestra.

En central del av uppdraget är att som strategisk resurs för samverkan svara för verksamhet i gränsytan mellan vetenskap och allmänhet samt att ansvara för och tillgängliggöra universitetets samlingar för forskare och studenter (jfr avsnitt 4.9.1 Uppsala universitetsbibliotek). I uppgifterna ingår också att utveckla lärandemiljöer, publika mötesplatser och evenemang.

Evolutionsmuseet utvecklar sin verksamhet med fokus på biodiversitet och samlingarna av zoologiskt, botaniskt och paleontologiskt material är en viktig infrastruktur för forskning inom ramen för Swedish BioDiversity Infrastructure samt projektet DiSSCo inom EU. Samlingarna tillgängliggörs inom ramen för Open Science och har ett högt nyttjande av forskare från hela världen. Universitetsmuseet Gustavianum stängde under hösten 2019 för renovering med fokus på klimat, tillgänglighet och säkerhet. Under 2019 har också den omfattande konstsamlingen fått ny lokalisering till Universitetshuset där de tillgängliggörs för studenter och forskare. De tre linneanska trädgårdarna är fortsatt uppskattade med drygt 200 000 årliga besökare och ett varierat programutbud. Samarbetet med Uppsala kommun som etablerades i samband med Linnéjubileet 2007 har utvärderats och befunnits ligga på en långsiktigt hållbar nivå. Verksamheten håller hög kvalitet samt är välkänd och uppskattad av besökande allmänhet och skolor.

Den utövande musiken är en viktig komponent för en levande universitetsmiljö. Många studenter och anställda tar chansen att utvecklas utanför sina studier eller arbeten och möjligheten att musicera uppskattas inte minst av internationella studenter.

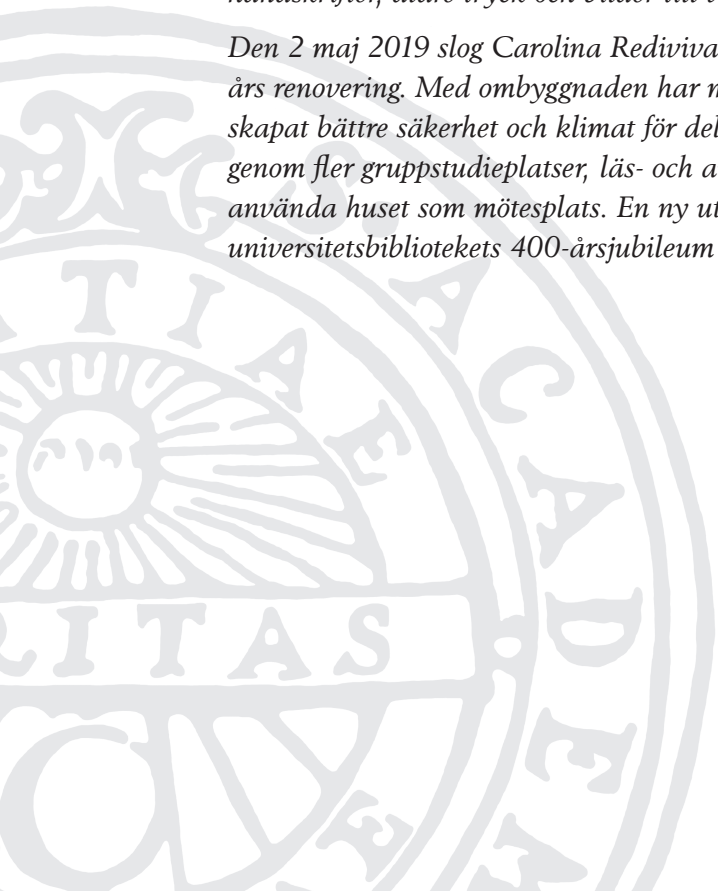

FOTO: MAGNUS HJALMARSSON

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET: EN KUNSKAPSSKATT FÖR ALLA

I snart 400 år har Uppsala universitetsbibliotek spelat en central roll för kunskapsspridning inom både universitet och samhälle. Samlingarna innehåller allt från tusenåriga handskrifter, äldre tryck och bilder till vetenskapliga publikationer.

Den 2 maj 2019 slog Carolina Rediviva upp portarna till de ombyggda lokalerna efter två års renovering. Med ombyggnaden har miljön för besökare och anställda förbättrats och skapat bättre säkerhet och klimat för delar av samlingarna. Även tillgängligheten har ökat genom fler gruppstudieplatser, läs- och arbetsplatser samt förbättrade möjligheter att använda huset som mötesplats. En ny utställningssal har ställts i ordning inför universitetsbibliotekets 400-årsjubileum 2021.

- 6 251 anställda (årsarb.), varav 51 % kvinnor
- 605 professorer (årsarb.), varav 30 % kvinnor
 - 41 nya professorer, varav 39 % kvinnor
- 1 421 disputerade lärare (årsarb.), varav 40 % kvinnor
 - 53 miljoner fulltextnedladdningar i DiVA

4. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EXCELLENS OCH SAMHÄLLSNYTTA

Uppsala universitet hade i medeltal 7 265 personer anställda under 2019, en ökning för tredje året i rad. Kompetensförsörjningsfrågor har fortsatt att vara ett prioriterat område inom universitetet och under året har en utredning avseende anställningsprocesser för lärare och forskare genomförts. Universitetet har under 2019 beslutat att revidera anställningsordningen. I slutet av året fattades även ett beslut om att ta fram direktiv för att utarbeta en ny miljöplan med sikte på att minska verksamhetens utsläpp. Det pågår också ett kontinuerligt arbete för att universitetet ska ha en god arbetsmiljö och en väl fungerande stödverksamhet. Under 2019 beslutade konsistoriet om en reviderad arbetsordning och nya mål och strategier för Uppsala universitet.

Uppsala universitet har som mål att⁷:

- En ständig strävan efter högsta nationella och internationella kvalitet ska genomsyra alla verksamheter.
- Den kollegialt grundade organisationen ska vara väl förankrad inom hela universitetet och engagera alla medarbetare.
- Stödfunktioner och infrastruktur ska svara mot verksamhetens behov och externa förutsättningar.

Insatser inom forskning, utbildning och samverkan som bidrar till målen beskrivs under respektive kapitel.

4.1. Nya mål och strategier samt reviderad arbetsordning

Universitetets strategiska måldokument Mål och strategier har reviderats under året och gäller enligt konsistoriets beslut från och med den 1 januari 2020. Mål och strategier beskriver universitetets riktning och ambitioner på kort och lång sikt. Dokumentet ska nu konkretiseras på olika organisatoriska nivåer inom universitetet. I nya Mål och strategier har tidigare universitetsgemensamma program för verksamheten inkorporerats. Som en följd av konsistoriets beslut om Mål och strategier upphävs därför Program

för samverkan, Program för Uppsala universitet – Campus Gotland 2017–2021, Program för hållbar utveckling, Program för internationalisering, Program för kvalitetsarbetet vid Uppsala universitet och Program för lika villkor.

Under 2019 beslutade konsistoriet om en reviderad arbetsordning för Uppsala universitet. Den lägger fast grunderna för hur Uppsala universitet ska styras, med kollegialt grundat ledarskap och aktivt studentinflytande, och tydliggör ansvar och roller inom universitetet. En nyhet är att processen för att ta fram förslag på rektor och utse prorektor nu regleras i arbetsordningen.

4.2. Kompetensförsörjning

4.2.1. Anställda

Medelantalet anställda vid universitetet var 7 265 personer 2019. I beräkningen av årsarbetskrafter för 2019 har timanställdas arbetade timmar samt övertid som tagits ut i pengar inkluderats. Detta bidrar med en ökning på 54 till det totala antalet årsarbetskrafter som då uppgick till 6 251. Bortsett från detta har antalet årsarbetskrafter ökat med 119 jämfört med 2018 (tabell 4.1). Denna ökning är lika stor som föregående år.

Huvudgruppen lärare har ökat med 14 procent sedan 2015. Gruppen universitetslektorer har ökat med 33 årsarbetskrafter och gruppen universitetsadjunkter med 8 årsarbetskrafter. De senaste årens ökning av biträdande

⁷ Mål och strategier för Uppsala universitet (UFV 2013/110). Fastställt av konsistoriet 2014-11-26.

universitetslektorer har avstannat vid samtliga vetenskapsområden. Forskarassistenter, vilket är en anställningsform som är på väg att fasas ut, har minskat med 12 årsarbetskrafter. Postdoktorerna har ökat betydligt för andra året i rad.

I gruppen annan undervisande och forskande personal har anställningskategorin forskare minskat med 5 procent sedan 2015. Det senaste året har minskningen varit 8 årsarbetskrafter. Minskningen av doktorandanställda de senaste åren har avstannat.

Den administrativa personalen har ökat med 17 procent sedan 2015. Jämfört med 2018 ökar gruppen med 50 årsarbetskrafter. Ökningen har skett inom de flesta verksamheter men är störst vid två av områdeskanslierna inom universitetsförvaltningen samt vid UU innovation.

Av samtliga anställda hade 60 procent en tillsvidareanställning vilket är samma andel som föregående år. Den höga andelen visstidsanställda, 40 procent, beror på att flera befattningskategorier till sin natur är tidsbegränsade, exempelvis doktorander och meriteringsanställda. Dessa grupper utgör 50 respektive 16 procent av de visstidsanställda. Inom kategorin forskare är 37 procent visstidsanställda, vilket speglar att universitetet har en förhållandevis omfattande verksamhet med extern finansiering.

Av de anställda var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Inom de flesta befattningskategorier har det bara skett marginella förändringar av könsfördelningen men i gruppen biträdande universitetslektorer har andelen kvinnor minskat från 42 till 38 procent och i gruppen postdoktorer från 42 till 39 procent.

4.2.2. Attrahera, rekrytera och behålla kompetens

Arbetet med kompetensförsörjning är viktigt för att nå flera av universitetets mål, till exempel att högsta kvalitet ska genomsyra alla verksamheter och att universitetet ska attrahera de mest kvalificerade forskarna och lärarna från hela världen. Universitetets systematiska och långsiktiga arbete med kompetensförsörjningsfrågor fortsätter. Detta innefattar att institutioner, fakulteter och vetenskapsområden tar fram fleråriga kompetensförsörjningsplaner i samband med det årliga arbetet med verksamhetsplanen. Planerna används som underlag i dialogen mellan universitetsledning och vetenskapsområden. I arbetet med kompetensförsörjningsplanerna under hösten 2019 lyftes bland annat frågor om karriärvägar och karriärstöd samt kraven för befordran till olika befattningar.

Under hösten 2019 beslutades att universitetets anställningsordning ska revideras. Ett underlag till översynen är bland annat en intern utredning som färdigställdes under hösten 2019 och behandlar universitetets anställningspro-

cesser för lärare och forskare. Ett annat projekt, som har flera beröringspunkter med översynen av anställningsordningen, är Karriärvägar inom akademien. Inom detta projekt ska en sammanhållen strategi skapas för Uppsala universitets karriärvägar. Ytterligare ett projekt med direkt koppling till översynen av anställningsordningen handlar om pedagogisk skicklighet vid befordran av universitetslektorer och professorer. Projektet syftar till att upprätthålla och utveckla kvaliteten på universitetets utbildningar genom att lärare får incitament och stöd för att satsa på sin pedagogiska utveckling.

EU-kommissionen beviljade i februari 2019 universitetets ansökan till det europeiska regelverket Charter and Code, vilket är en indikation på att universitetet håller god standard i arbetet med rekrytering och arbetsvillkor för forskare och lärare. I den handlingsplan som skickats in till EU finns ett antal kvalitetshöjande åtgärder som ska implementeras under 2019–2021, bland annat parallellspråkighet och karriärstöd. Uppsala universitet har också under 2018–2019 skapat ett karriärcentrum med syfte att stötta forskare, lärare och ledare med karriärcoachning och ledarutveckling.

Under 2019 startade projektet Prefektrollen med målsättningen att utveckla prefektrollen och erbjuda goda förutsättningar att verka som chef- och företrädare för institutionen. Projektet ska ta fram förslag på åtgärder inom följande fyra områden: prefektuppdragets omfattning och utformning, prefektuppdraget som del i ledningsorganisationen, prefektens introduktion och överlämning samt prefektuppdragets villkor och ersättningar.

För att ytterligare stärka kompetensförsörjningen vid universitetet har särskilda satsningar genomförts för meriteringsanställningar och gästprofessorsprogram. Antalet biträdande universitetslektorer har ökat sedan anställningsformen infördes 2013. För att öka antalet meriteringsanställningar genomförs en särskild satsning på biträdande universitetslektorer under 2016–2021. Under 2019 anställdes 20 personer inom ramen för satsningen.

Från och med år 2017 har universitetet inrättat ett gästprofessorsprogram med syfte att knyta fler internationellt framstående forskare och lärare till universitetet och målet med programmet är att dubblera antalet gästprofessorer. Under året har det fattats beslut om att 12 nya professorer ska anställas inom programmet.

Sammantaget är bedömningen att arbetet med fleråriga kompetensförsörjningsplaner inom alla verksamheter tillsammans med övriga insatser som beskrivs ovan ger goda förutsättningar för och bidrar till universitetets fullgörande av sina uppgifter. Även universitetets systematiska arbete med lika villkor, jämställdhetsintegrering och arbetsmiljö bidrar till detta.

Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter), 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt	6 251*	6 078	5 960	5 944	5 945
– kvinnor/män (%)	51/49	51/49	50/50	50/50	49/51
Lärare					
Totalt	1 960	1 906	1 770	1 726	1 714
– kvinnor/män (%)	42/58	43/57	41/59	40/60	40/60
Professor	605	606	585	584	574
– kvinnor/män (%)	30/70	30/70	29/71	28/72	27/73
Universitetslektor	715	682	654	641	640
– kvinnor/män (%)	47/53	48/52	47/53	46/54	46/54
Biträdande universitetslektor	77	76	64	47	46
– kvinnor/män (%)	38/62	42/58	38/62	37/63	40/60
Forskarassistent	25	37	43	40	46
– kvinnor/män (%)	46/54	39/61	40/60	38/62	36/64
Postdoktor	282	257	197	199	193
– kvinnor/män (%)	39/61	42/58	43/57	38/62	37/63
Universitetsadjunkt	256	248	226	215	214
– kvinnor/män (%)	59/41	61/39	58/42	58/42	58/42
Annan undervisande och forskande personal					
Totalt	2 106	2 096	2 147	2 204	2 235
– kvinnor/män (%)	47/53	45/55	44/56	45/55	45/55
Forskare	716	724	740	747	755
– kvinnor/män (%)	41/59	41/59	41/59	42/58	44/56
Doktorandanställning**	1 240	1 239	1 285	1 322	1 344
– kvinnor/män (%)	49/51	47/53	45/55	45/55	44/56
Övriga***	150	133	121	134	136
– kvinnor/män (%)	60/40	59/41	57/43	59/41	63/37
Teknisk och administrativ personal					
Totalt	2 131	2 077	2 043	2 015	1 997
– kvinnor/män (%)	63/37	63/37	63/37	63/37	62/38
Administrativ personal	1 163	1 113	1 066	1 040	998
– kvinnor/män (%)	74/26	75/25	74/26	74/26	74/26
Bibliotekspersonal	110	110	114	116	112
– kvinnor/män (%)	68/32	70/30	72/28	72/28	72/28
Teknisk personal	858	854	864	859	887
– kvinnor/män (%)	48/52	48/52	48/52	48/52	48/52
Timanställda	46	–	–	–	–
– kvinnor/män (%)	58/42	–	–	–	–
Övertid som tagits ut i pengar	8	–	–	–	–
– kvinnor/män (%)	65/35	–	–	–	–

* Från och med 2019 inkluderas timanställdas tid och övertid som tas ut i pengar i årsarbetskrafterna. Det innebär att den totala årsarbetskraften är 54 högre än om det räknats på samma sätt som tidigare år. Timanställdas arbetade tid och övertid som tagits ut i pengar beräknas separat och läggs sedan till det totala antalet årsarbetskrafter. Dessa timmar ingår inte i arbetstiden för respektive kategori anställda.

** Inkluderar befattningarna doktorand, doktorand Marie Curie, assistent med doktoranduppgifter.

*** I gruppen ingår bland annat amanuenser och forskningsassistenter.

Källa: Primula

4.3. Lika villkor och jämställdhet

Universitetet arbetar främjande och förebyggande för att anställda och studenter ska kunna prestera sitt bästa oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder. Arbetet tar sin utgångspunkt i universitetets program för lika villkor, handlingsplan för lika villkor, riktlinjer för hantering av trakasseriärenden enligt diskrimineringslagen samt föräldrapolicy.

4.3.1. Lika villkor

Arbetet att samordna det lagstyrda likavillkorsarbetet med det målstyrda uppdraget att jämställdhetsintegrera verksamheten har fortsatt med riktade utbildningar och nätverksträffar för chefer, den lokala HR-funktionen och likavillkorsombud (se även avsnitt 4.3.2 om jämställdhetsintegrering).

Uppföljning av årets lika villkorsarbete visar att universitetet inom alla delar av verksamheten arbetar för att förebygga, identifiera och motverka risker som kan leda till att anställda och studenter diskrimineras och trakasseras. En majoritet av vetenskapsområdena och fakulteterna har under året haft en arbetsgrupp för lika villkor. Flertalet institutioner och avdelningar med fler än 20 anställda har likavillkorsombud. Universitetsförvaltningens lika villkorsarbete har förstärkts genom att avdelningarnas likavillkorsombud har kompetensutvecklats och att ombudens stöd till ansvarig chef har tydliggjorts.

I en enkät som genomförts under året och besvarats av 38 institutioner (67 procent) anger samtliga svarande att de har arbetat med de tio områden som är ålagda arbetsgivare och utbildningsanordnare. Vid institutionerna har de sju diskrimineringsgrunderna omfattats av undersökningar och riskanalyser om än i varierande omfattning. Diskrimineringsgrunden kön är mest förekommande. Knappt hälften av institutionerna uppger att de har vidtagit åtgärder som ska förebygga diskriminering och trakasserier.

Det genomförs fortlöpande åtgärder för att uppnå en jämn fördelning av kön i anställningar, uppdrag och i beredande och beslutande organ. Till exempel har institutioner använt sig av kallandeförfarande för att uppnå en jämnare fördelning av kön bland professorer, kartlagt fördelning av uppdrag och använt sig av sökgrupp för att identifiera möjliga välkvalificerade kandidater av alla kön till en eventuell anställning innan den slutgiltiga inriktningen på anställningen beslutas.

4.3.2. Jämställdhetsintegrering

Universitetet har med utgångspunkt i planen för jämställdhetsintegrering 2017–2019 bedrivit ett systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering i syfte att skapa goda förutsättningar för att på sikt göra verksamheten mer jämställd. Ambitionsnivån för det ordinarie likavillkorsarbetet har höjts och olika typer av jämställdhetsinsatser har initierats eller genomförts på fakulteter, institutioner, avdelningar eller motsvarande. Introduktionsdagen för nyanställda har ett moment om jämställdhetsintegrering.

Arbetet med jämställdhetsintegrering har innefattat en kartläggning och analys av berednings- och beslutsprocesser samt förändring av rutiner och arbetssätt för att minska risken för genusbias och informell påverkan, till exempel hur utnämningar och uppdrag tillsätts vid samhällsvetenskapliga fakultetens institutioner. Teknisk-naturvetenskaplig fakultet har genomfört jämställdhetsobservationer av sina beredande organ. Ett jämställdhetsperspektiv har integrerats i chefsutbildningar och i högskolepedagogiska kurser.

Universitetet gör ett antal insatser för att förstärka jämställdheten. En jämställdhetsindikator har tagits fram som visar könsfördelningen avseende forskningsanslag inom universitetet. Inom ramen för gästprofessorsprogrammet ges vetenskapsområdena ekonomiskt stöd vid rekrytering av underrepresenterat kön. Inom teknisk-naturvetenskaplig fakultet avsätts kontinuerligt medel för satsningar på jämställdhet, underrepresenterat kön och lika villkor. Fakultetens forskningsberedning beaktar könsfördelningen bland de sökande vid beslut om vilka forskare eller projekt som ska få söka externa forskningsanslag. När individer ska nomineras vid ansökan om forskningsanslag, exempelvis Wallenberg Academy Fellows, Wallenberg Scholars och Göran Gustafssonprisen, fördelas dessa inom jämställdhetsintervallet. Dessa anslag samfinansieras från fakultetsmedlen, vilka fördelas inom samma intervall. Fakulteten har också stärkt den genusteoretiska kompetensen hos forskningssekreterarna och integrerat ett genusperspektiv i två Vinnova-finansierade kompetenscentrum.

När det gäller jämställdhetsarbetet inom rekrytering och karriärvägar har exempelvis alla annonser som publicerades externt under april 2019 genusgranskats. Ett tydligt fokus är rekryteringsutbildningar samt en jämn könsfördelning, exempelvis i olika rekryteringsgrupper och bland sakkunniga. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci fokuserar på att undersöka hur de sökandes meriter har bedömts vid rekrytering till karriärtjänster för att på detta sätt nå jämställda karriärvägar.

Inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap arbetar flertalet fakulteter kontinuerligt med att jämställdhetsintegrera utbildningar. Det kan bland annat röra sig om att utveckla utbildningens innehåll och genomförande utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Det sker genom att kursinnehåll och kurslitteratur ses över eller arbete med sammansättning av seminariegrupper, lärarbesättning på kurser samt nya former och rutiner för utbildningsutvärderingar.

Ett ytterligare exempel är Uppsala universitet Innovation (UUI) som under året har genomfört aktiviteter för att öka medvetenheten om jämställdhet och mångfald, exempelvis genom kommunikationsarbete och analyser (se avsnitt 3.6.2).

Sammanfattningsvis förväntas universitetet på sikt nå resultat som innebär att de jämställdhetspolitiska målen uppnås. Universitetet kommer att göra en mer genomgripande uppföljning av effekterna av planen för jämställdhetsintegrering under första kvartalet 2020.

4.3.3. Jämställdhet

Det pågår ett systematiskt arbete för att uppnå en jämn könsfördelning i ledande befattningar på alla nivåer inom universitetet. Se 4.3.1 Lika villkor och 4.3.2 Jämställdhetsintegrering för exempel på åtgärder.

Vid utgången av 2019 bestod rektors ledningsråd av två kvinnor och sju män, och 30 procent av universitetets prefekter var kvinnor.

I regleringsbrevet har Uppsala universitet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 48 procent kvinnor för perioden 2017–2019. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer. Bland universitetets nya professorer 2019 var andelen kvinnor 39 procent (tabell 4.2). Bland de som befordrats under året var andelen 48 procent och bland de som rekryterats 30 procent. Sett över hela perioden 2017–2019 uppgick andelen kvinnor bland de nyrekryterade professorerna till 38 procent. Den totala andelen professorer som är kvinnor (beräknat på årsarbetskrafter) har ökat med tre procentenheter sedan 2015 och var 30 procent.

På aggregerad nivå ligger andelen kvinnor bland lärare på 42 procent (tabell 4.1). Inom vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap är kvinnor fortsatt underrepresenterade

i lärarkåren (27 procent kvinnor och 73 procent män) medan det råder en jämn könsfördelning inom vetenskapsområdena för medicin och farmaci samt humaniora och samhällsvetenskap (inom jämställdhetsintervallet 40–60 procent och beräknat på årsarbetskrafter). Bland forskare har andelen kvinnor minskat, från 44 procent 2015 till 41 procent 2019. Det är främst inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci som andelen kvinnor har minskat.

4.4. Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö vid Uppsala universitet bidrar till akademisk excellens och samhällsnytta. Det förebyggande arbetsmiljöarbetet sker i samverkan mellan anställda, studenter och arbetsgivare för att skapa en gynnsam arbetsmiljö i hela verksamheten.

Universitetsövergripande utbildningsinsatser gällande organisatorisk och social arbetsmiljö, systematiskt arbetsmiljöarbete, psykisk ohälsa, rehabilitering, laboratoriesäkerhet, riskhantering kopplat till laboratoriesäkerhet, strålskydd, hantering av allergiframkallande kemiska produkter, biorisker samt utbildning för skyddsombud och studerandeskyddsombud har genomförts löpande. Arbetsmiljö är också ett genomgående tema i de prefekt- och chefsutbildningar som erbjuds. Syftet med utbildningarna är att höja kunskapsnivån i teori och praktik inom arbetsmiljöområdet och skapa forum för dialog och samarbete över institutionsgränserna. Utvärderingar från utbildningstillfällena visar att majoriteten av deltagarna upplevt att utbildningarna uppfyllt syftet i hög utsträckning. Förfrågningar och kontakt med HR-avdelningen efter genomförda utbildningar visar att utvecklingsarbete påbörjats på lokal nivå på flera platser.

Ett tätt samarbete med företagshälsovård har under året gett medarbetare och chefer möjlighet att ta del av expertkunskap inom arbetsmiljöområdet både inom främjande, förebyggande och rehabiliterande insatser. Översyn av digitala verktyg för incidenthantering och rehabiliteringsärenden har gjorts under året, med målsättning att implementera dessa i verksamheten under kommande år.

Flera institutioner har under året genomfört medarbetarundersökningar med efterföljande workshops. Handlingsplaner med åtgärder och plan för uppföljning har där efter tagits fram.

Uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet har genomförts bland annat genom workshops med HR-funktionen, arbetstagar- och skyddsombudsorganisation samt med frågor till verksamheten. Ett utvecklingsarbete har påbörjats gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet, främst med fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Likavillkorsperspektivet ska integreras i arbetet.

Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen, 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt	41	66	43	47	51
– kvinnor (%)	39	38	35	40	37
– män (%)	61	62	65	60	63

Uppgifterna är från när personerna tillträdde befattningen professor och är inklusive befordrade professorer och gästprofessorer men exklusive adjungerade professorer.

Källa: Primula

Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2015–2019

	2019	2018	2017	2016	2015
Alla anställda	2,8	2,9	2,6	2,4	2,2
Kvinnor	3,9	4,0	3,7	3,5	3,1
Män	1,7	1,7	1,4	1,3	1,3
Anställda –29 år (totalt)	1,7	1,6	1,5	1,6	1,3
Kvinnor	2,3	2,0	–	–	–
Män	1,2	1,2	–	–	–
Anställda 30–49 år (totalt)	2,8	2,8	2,6	2,3	2
Kvinnor	4,0	4,1	–	–	–
Män	1,6	1,6	–	–	–
Anställda 50 år– (totalt)	3,2	3,5	3,1	2,9	2,8
Kvinnor	4,3	4,5	–	–	–
Män	2,1	2,3	–	–	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga anställda (totalt)	1,7	1,8	1,7	1,5	1,4
Kvinnor	2,3	2,6	–	–	–
Män	1,0	1,0	–	–	–
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer) av samtliga sjukskrivna (totalt)	60	62	62	59	59
Kvinnor	60	64	–	–	–
Män	60	58	–	–	–

Källa: Primula

4.5. Sjukfrånvaro

Efter ett antal år av ökande sjukfrånvaro minskade sjukfrånvaron något år 2019. Den totala sjukfrånvaron var 2,8 procent av antalet arbetade timmar, vilket är en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med 2018 (tabell 4.3). Totalt sett är det kvinnors sjukfrånvaro som har minskat, från 4,0 till 3,9 procent. I åldersgruppen 29 år och yngre har kvinnors sjukfrånvaro dock ökat medan sjukfrånvaron har minskat i övriga åldersgrupper. Minskande sjukfrånvaro har de senaste åren varit en trend i alla arbetsmarknadssektorer, inklusive staten.

4.6. Intern styrning och kontroll

Under 2019 genomfördes riskanalyser inom olika delar av universitetet i enlighet med universitetets modell för riskanalyser. Modellen innebär att riskanalyser enligt förordningen (2007:603) för intern styrning och kontroll görs i en treårscykel med ett vetenskapsområde per år samt årligen för universitetsförvaltningen och universitetsledningen. Under året genomförde prefekterna vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci en förnyad riskanalys.

Universitetsledningens riskanalys innefattar aktiva analyser och värderingar av risker samt en löpande anpassning till ändrade omvärldsfaktorer. Vissa risker speglar förhållanden som ständigt är högt värderade och som inte enbart kan hanteras med interna åtgärder. För samtliga dessa risker finns dock både planerade och genomförda åtgärder. Som exempel kan nämnas risken med att ersättningen för utbildning urholkas, som delvis hanteras genom interna

prioriteringar och omfördelningar, men där urholkningen i sig är ett faktum. En ny risk såsom ökad kunskapsresistens i samhället vilket riskerar att försvaga tilliten till vetenskaplig forskning och universitetet mer generellt värderades som hög, men kan inte heller åtgärdas av universitetet ensamt. Denna typ av risker kräver ett visst mått av acceptans, och ses som en naturlig del av universitetets verksamhet att hantera. Svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar är exempel på en annan högt värderad risk där interna åtgärder återfinns i verksamhetsplaner på olika nivåer inom universitetet.

Sammantaget innebär resultatet av universitetsledningens riskanalys att, förutom omvärdering av befintliga risker, ett antal nya risker identifierades samt att nya åtgärder prioriterades. Ett antal risker ansågs hanterade, värderades lägre och togs bort ur den övergripande riskanalysen. Dessa risker berörde omfattningen på forskarutbildningen och dess konsekvenser för uttunnade forskningsmiljöer och problem med kompetensförsörjning, samt övertolkning av regelverk utan tillräckligt fokus på kärnverksamhetens behov med konsekvenser för arbetsmiljö och arbetsbörda. En ny risk avseende ökad kunskapsresistens i samhället vilket riskerar att försvaga tilliten till vetenskaplig forskning och universitetet mer generellt identifierades och värderades som hög. En sammanställning över de av universitetsledningen högst värderade riskerna samt nya risker 2019 redovisas i tabell 4.4.

Risker kopplade till korruption och oegentligheter gavs fortsatt extra fokus i riskanalysen, bland annat med anledning av förändrade krav i förordningen från och med 2019. Den samlade risken från föregående år delades upp i

Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2019	
	Riskenivå*
Världsledande forskning <ul style="list-style-type: none"> Risk för minskad rådighet som en sammantagen effekt av beroende av externa medel, medfinansieringskrav, större ansvar att finansiera forskningsinfrastruktur samt styrda forskningspolitiska satsningar. 	Hög
Förstklassig utbildning <ul style="list-style-type: none"> Ersättningen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå urholkas. Risk för att stress och psykisk ohälsa hos studenter har en negativ påverkan på studieresultaten och kvaliteten i utbildningen. 	Hög Hög
Förutsättningar för excellens och samhällsnytta <ul style="list-style-type: none"> Risk för svårighet att hantera stora infrastruktursatsningar och prioritera lokaler, vilket kan medföra att forskningsinfrastrukturen blir otillräcklig och/eller underfinansierad. Risk för att internationella medarbetare och studenter inte blir integrerade i ledningsstrukturer och kollegiala organ, vilket kan medföra bristande representation och studentinflytande (Ny risk). Risk för ökad kunskapsresistens i samhället gör att tilliten till vetenskaplig forskning och universiteten mer generellt försvagas (Ny risk). 	Hög Måttlig Hög

* Riskerna värderas i tre nivåer: hög, måttlig och låg.

Källa: Intern styrning och kontroll. Riskanalys 2019. UFV 2019/2130.

två delar: "Bristande tilltro från omvärlden till universitetets arbete med att förebygga och hantera forskningsfusk", samt "Risk för korruption, jäv, förtroendeskadliga bisysslor och påverkan från främmande makt". Den första risken värderades till låg som en följd av ett antal åtgärder som har införts och den senare risken värderades till måttlig trots genomförda åtgärder.

Det underlag som ligger till grund för konsistoriets bedömning av universitetets arbete med intern styrning och kontroll redovisas i den slutrapport som fastställs av rektor i samband med årsredovisningen.⁸ Utöver de riskanalyser som genomförts beskrivs den interna miljön, internrevisiörens granskningar under året samt riskanalyser som gjorts under året enligt andra regelverk.

4.7. Arbete för hållbar utveckling inom universitetet

Uppsala universitet arbetar aktivt med att minska miljööch klimatpåverkan från verksamheten. Under 2019 har områdena resor, inköp och återbruk samt campusbyggnader varit i fokus.

Universitetets redovisning av miljöledningsarbete 2019 visar att klimatpåverkan från resor minskar. Antal tågresor har ökat med drygt 10 procent, medan körd tågsträcka har ökat med cirka 30 procent. Flygresorna har samtidigt minskat. Exempelvis minskar antalet inrikes flygresor under 50 mil med 7 procent och inrikes flygresor över 50 mil med drygt 20 procent. Majoriteten av universitetets flygresor är utrikes över 50 mil, men även dessa har minskat i

antal med 2 procent. Universitetets tjänsteresor motsvarar utsläpp av cirka 1 ton koldioxid per år och årsarbetskraft.

Användandet av videokonferenser och e-möten har mer än fördubblats och antalet mötestimmar har ökat med 28 procent jämfört med föregående år.

Arbetet med miljökrav i upphandlingar och inköp har fortsatt. Exempel på upphandlingar med miljökrav är resebyråttjänster, cateringtjänster och kontorsmaterial.

Miljöarbete kopplat till universitetets campusbyggnader bedrivs i nära samarbete med fastighetsägarna och handlar bland annat om energieffektivisering och hållbara materialval vid om- och nybyggnation. Användningen av el och värme har minskat med ungefär 3 procent jämfört med 2018.

Under hösten genomfördes en inventering av universitetets miljömål och samverkansöverenskommelser med relevans för universitetets klimatpåverkan, relaterat till de nationella och internationella målsättningarna för klimatutsläpp. Utifrån inventeringen fastställdes i slutet av året ett direktiv för att utarbeta en ny miljöplan med sikte på att nå betydande minskningar av universitetets klimatutsläpp. Kopplat till den nya miljöplanen finns avsatta medel för klimatåtgärder. Genom detta ska universitetet kunna ta tillvara på det stora engagemang och de goda idéer som finns när det gäller miljöfrågor hos både medarbetare och studenter.

Universitetets interna arbete med hållbar utveckling har under året också resulterat i ett samarbetsavtal med Akademiska Hus innefattande gemensamma hållbarhetsmål. Storskalig installation av solceller på ett flertal campusbyggnader påbörjades under slutet av året. Universitetet har också tillsammans med regionen, kommuner, Sveriges lantbruksuniversitet och länsstyrelsen tecknat hållbarhetslöften för att gemensamt jobba för minskad klimatpåverkan i regionen.

⁸ Intern styrning och kontroll. Slutrapport 2019. (UFV 2019/2130)

Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2015–2019*

	2019	2018	2017	2016	2015
Lokalarea (kvm)**	393 000	395 000	395 000	392 000	388 000
Total lokalkostnad (utfall, mnkr)	782	772	735	723	719
Andel av totala kostnader (%)	11	11	11	11	11

* Lokaler som universitetet har tillgång till inom Akademiska sjukhusets lokalbestånd genom så kallade ALF-medel ingår inte här. Lokaler som hyrs in av universitetet ingår dock.

** Lokalarea per sista december.

Källor: Byggnadsavdelningens fastighets- och ritningssystem och Raindance

Sedan 2011 deltar universitetet i Uppsala klimatprotokoll, ett lokalt nätverk som jobbar för att Uppsala ska vara fossilfritt 2030 och klimatpositivt 2050. Nätverket är en viktig aktör i staden och driver arbete för minskade klimatutsläpp inom många områden. Senaste året har universitetet deltagit i arbetsgrupper för bland annat hållbara tjänsteresor, fossilfria godstransporter och minskad klimatpåverkan från plastanvändning.

4.8. Lokalförsörjning

4.8.1. Lokalarea och kostnad

Vid slutet av året uppgick den samlade lokalarean till cirka 393 000 kvm. Detta är en minskning av lokalarean med cirka 2 000 kvm mot föregående år. Universitetet har utökat lokaler inom Campus Gotland och i MTC-huset intill Rudbecklaboratoriet samtidigt som större lokaler, exempelvis motionsanläggningen Stallet, har avflyttats.

Av den totala förhyrda arean är cirka 11 000 kvm vid utgången av 2019 uthyrd i andra hand till externa hyresgäster och det motsvarar cirka 24 mnkr i lokalkostnadsintäkter.

Under 2019 uppgick universitetets lokalkostnad till 782 mnkr och huvudparten av kostnaderna avser de lokaler som universitetet förhyr och vidareförmedlar till verksamheten via interna upplåtelser. Lokalkostnadernas andel av universitetets totala omsättning är 11 procent (tabell 4.5).

Inför byggandet av Segerstedthuset tecknades 2014 ett genomförandavtal mellan Akademiska Hus AB och Uppsala universitet. Hyrestiden i genomförandavtalet skrevs till 20 år från projektets färdigställande, men i avtalet saknas ett villkor om att detta endast kan gälla under förutsättning att regeringen ger universitetet tillåtelse att teckna ett 20-årigt avtal. Regeringen har avslagit Uppsala universitets hemställan att teckna ett 20-årigt avtal. Genomförandavtalet med Akademiska Hus AB har sam-

tidigt fortsatt att gälla och hyresvärden är i dagsläget inte villig att omförhandla det.

Segerstedthuset är byggt utifrån Uppsala universitets specifika behov och kommer att användas under en period som sträcker sig betydligt längre än 20 år fram i tiden. Universitetet avser därför att inkomma med en ny hemställan till regeringen om att få tillåtelse att teckna ett 20-årigt hyresavtal.

4.8.2. Uthyrning av bostäder

Hantering av lägenheter för gästforskare, utländska studenter inom utbytesprogram och betalande studenter från land utanför EU/EES-området sker genom Akademihotellet AB. De erbjuder, på universitetets uppdrag, 1 692 studentbostäder varav 68 är på Gotland, samt 257 forskarlägenheter. Det sker en årlig utbyggnad av antalet blockförhyrda bostäder för att möta det ökade behovet. Ytterligare 108 studentbostäder förhyrdes under 2019 varav 20 på Gotland samt 10 forskarlägenheter. Där så är möjligt eftersträvas en integration av utländska och svenska studenter.

4.9. Gemensamma stödfunktioner

4.9.1. Uppsala universitetsbibliotek

Universitetsbiblioteket är en universitetsgemensam resurs som ansvarar för den vetenskapliga informationsförsörjningen. De fyra huvudsakliga verksamhetsområdena är att utveckla och tillgängliggöra informationsresurser, att integrerat stödja forskning och utbildning, att bedriva publiceringsverksamhet samt att skapa platser för studier, forskning och utveckling av digitala färdigheter.

Universitetsbiblioteket arbetar aktivt med att genom digitalisering tillgängliggöra material ur samlingarna. Det sker genom beställningar från forskningsprojekt samt ge-

Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2015–2019, tkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter av anslag	7 037	2 973	2 644	4 295	4 107
Intäkter av avgifter	33 221	29 482	28 041	30 917	27 634
Intäkter av bidrag*	22 788	22 745	23 119	24 729	21 988
Finansiella intäkter	211	325	252	214	106
Gemensamma intäkter	215 798	206 368	202 672	194 824	191 452
Summa intäkter	279 055	261 893	256 728	254 979	245 287
Kostnader för personal	116 431	119 638	117 497	114 173	108 729
Kostnader för lokaler	57 434	54 406	54 184	52 753	51 905
Övriga driftskostnader	71 683	76 690	80 750	81 395	77 686
Finansiella kostnader	57	37	38	21	13
Avskrivningar	12 534	7 299	6 377	6 756	10 581
Gemensamma kostnader	2 126	2 135	1 465	1 564	1 334
Summa kostnader	260 265	260 205	260 311	256 662	250 249
Årets kapitalförändring	18 790	1 688	-3 583	-1 683	-4 962
* varav bidrag från stiftelser med universitetsanknuten förvaltning	21 830	19 825	20 074	21 075	18 264

Källa: Raindance

nom egna urval. Under 2019 slutfördes ett projekt som syftade till att göra samtliga äldre tryck- och musikkataloger digitalt tillgängliga.

För att på bästa sätt bidra till forskningens genomslag har särskilda satsningar gjorts på stöd i publiceringsstrategier och strategier för ökad synlighet.

Genom ett nytt avtal har universitetet återigen tillgång till Elseviers vetenskapliga tidskrifter. Avtalet innefattar såväl läsrättigheter som publicering genom öppen tillgång (open access). Det innebär att forskare kommer att kunna publicera sig med öppen tillgång utan egna kostnader hos förlaget. Ett 15-tal liknande transformativa tidskriftsavtal har ingåtts inom ramen för det nationella Bibsam-konsortiet inför 2020. Bland dessa ingår de sex största internationella, akademiska förlagen.

Arbetet med att utveckla de nationella konsortierna DiVA (Digitala vetenskapliga arkivet) och Alvin (digitalisering av kultursamlingar) leds av Uppsala universitet. DiVA består nu av 49 svenska lärosäten och forskande myndigheter. I DiVA publiceras och arkiveras forskningspublikationer och studentuppsatser. Användandet av DiVA ökar och under 2019 gjordes totalt 53 miljoner nedladdningar av fulltexter varav 2,8 miljoner var publikationer från Uppsala universitet.

Tillsammans med universitets- och högskolebibliotek samt andra samarbetspartners i och utanför Sverige arbetar biblioteket för att samordna och utveckla forskningsbibliotekens nationella och internationella arbete. Samarbete och utbyte sker också i en rad olika nätverk, forum och biblioteksforeningar, som exempelvis International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA) och det internationella nätverket Matariki.

I maj 2019 öppnades de delar av Carolina Rediviva som varit stängda under två år för ombyggnad. I den nya utställningssalen kan återigen Silverbibeln och Carta Marina ses. Studenter och forskare erbjuds ett utökat antal studieplatser i de nyrenoverade lokalerna.

Universitetsbiblioteket redovisar ett överskott på 19 mnkr vilket ej var planerligt. Överskottet beror i huvudsak, cirka 12 mnkr, på lägre kostnader för media på grund av att avtal med Elsevier tecknades först i slutet av 2019.

Se tabell 4.6 för universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning.

Tabell 4.7. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevision och universitetsförvaltningen 2015–2019, tkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter av anslag	30 176	34 903	25 897	19 148	27 066
Intäkter av avgifter	99 345	87 297	94 238	93 384	116 568
Intäkter av bidrag	28 851	25 312	14 864	10 964	3 445
Finansiella intäkter	394	605	2 890	2 270	1 202
Gemensamma intäkter	506 252	493 498	477 587	464 203	444 515
Summa intäkter	665 018	641 615	615 476	589 969	592 796
Kostnader för personal	435 117	409 765	383 838	356 452	334 204
Kostnader för lokaler	67 868	67 730	69 315	47 566	44 773
Övriga driftskostnader	161 210	175 135	182 722	170 392	177 824
Finansiella kostnader	517	1 893	2 506	2 219	1 264
Avskrivningar	19 867	28 306	22 414	17 500	18 721
Gemensamma kostnader	2 679	721	1 054	1 229	1 042
Summa kostnader	687 258	683 550	661 849	595 358	577 828
Årets kapitalförändring	-22 240	-41 935	-46 373	-5 390	14 968

Källa: Raindance

4.9.2. Universitetsförvaltningen

Universitetsförvaltningens uppgift är att skapa goda förutsättningar för utbildning, forskning och samverkan. Förvaltningen stödjer konsistoriet, universitetsledning, områdes- och fakultetsnämnder, institutioner, studenter och verksamheten i övrigt. Stödet är både strategiskt och administrativt med ett särskilt ansvar för att tillgodose att universitetet fullgör sitt övergripande myndighets- och arbetsgivaransvar. Under året anställdes Caroline Sjöberg som ny universitetsdirektör.

Det pågår ett antal större utvecklingsprojekt vid universitetet. Projektet Utvecklingsplan 2050 har fortsatt under 2019. Det ska resultera i en strategisk översiktsplan för universitetets rumsliga struktur och fysiska gestaltning under de kommande decennierna. Vidare har ett projekt

som ska utveckla den nationella studentrekryteringen samt arbetet med att kravställa och förbereda upphandling av en ny webbplattform fortsatt under året.

Under 2019 fortgick implementeringen av det studieadministrativa systemet Nya Ladok samt det nya ekonomiamministrativa systemet, Raindance. Projekten har nu avslutats. Universitetsgemensam IT, ett projekt med syfte att bygga en samordnad, effektiv och verksamhetsnära IT för hela universitetet, slutfördes under året. Projektet resulterade i en ny organisationsmodell inom vilken verksamheten nu bedrivs.

Se tabell 4.7 för universitetsledningens, internrevisionens och universitetsförvaltningens ekonomiska redovisning.

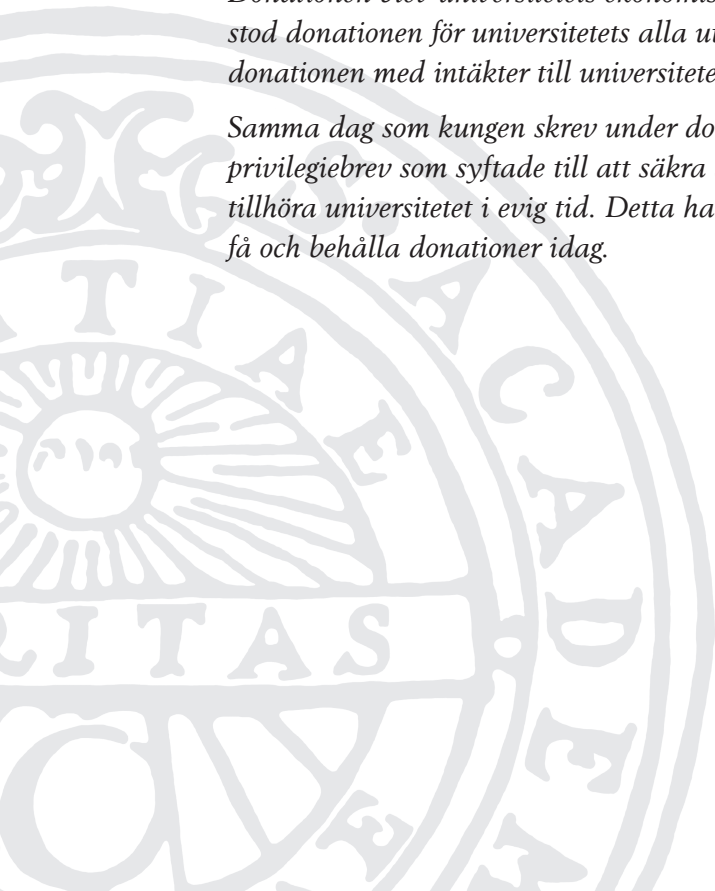

FOTO: MIKAEL WALLERSTEDT

DONATION SOM GÖR SKILLNAD

31 augusti 1624 signerade Gustav II Adolf ett donationsbrev som gjorde Uppsala universitet ägare till en stor del av kungens arvegods i Uppland och Västmanland – cirka 300 gårdar. Donationen blev universitetets ekonomiska grund under många år. Ända fram till 1830-talet stod donationen för universitetets alla utgifter i form av löner och annat. Än idag bidrar donationen med intäkter till universitetet.

Samma dag som kungen skrev under donationsbrevet undertecknade han också ett privilegiebrev som syftade till att säkra att egendomar som skänks till universitetet ska tillhöra universitetet i evig tid. Detta har haft stor betydelse för att universitetet ska kunna få och behålla donationer idag.

- 7 300 mnkr i omsättning
- 56 % av forskning och forskarutbildning är externfinansierad
 - 66 % av kostnaderna är personalkostnader
 - 1 120 mnkr i myndighetskapital
 - 2 051 mnkr i oförbrukade bidrag

5. FINANSIELL REDOVISNING

Under 2019 var omsättningen 7 300 mnkr vilket är en ökning om 788 mnkr eller 12 procent under de senaste fem åren. Universitetet exklusive Uppsala universitet Holding AB visar ett underskott på 107 mnkr vilket är en förändring med 46 mnkr jämfört med 2018 då ett underskott på 61 mnkr redovisades. Årets underskott innebär att universitetet planenligt fortsätter använda myndighetskapitalet.

5.1. Ekonomiskt resultat och utveckling

Universitetets ekonomiska ställning är fortsatt stark. Intäkterna uppgick till 7 300 mnkr vilket innebär en ökning med 239 mnkr (3,4 procent) jämfört med 2018 (tabell 5.1). Verksamhetsnivån mätt i kostnader uppgick till 7 407 mnkr vilket är en ökning med 285 mnkr (4,0 procent) sedan föregående år och med 874 mnkr under den senaste femårsperioden.

Universitetet exklusive Uppsala universitet Holding AB (UUAB) redovisade ett underskott på 107 mnkr. Resultatet inom forskning och utbildning på forskarnivå samt uppdragsforskning uppvisar ett underskott på 74 mnkr och utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt uppdragsutbildning redovisar ett underskott på 33 mnkr. För Uppsala universitet Holding AB (UUAB) redovisas ett positivt resultat om 31 mnkr. Resultatet förklaras i huvudsak av att UUAB 2018 avyttrade delar av sina innehav i bolag med ägarintressen vilket skapade realisationsvinster.

5.2. Intäkter

Verksamhetens intäkter exklusive transfereringar för 2019 uppgick till 7 300 mnkr vilket är en ökning från föregående år med 239 mnkr (tabell 5.1). Den största ökningen avser intäkter av bidrag men även avgiftsintäkter och intäkter av anslag har ökat. De finansiella intäkterna har minskat i jämförelse med föregående år.

Intäkter av anslag uppgick till 4 160 mnkr fördelat på 2 293 mnkr inom forskning och utbildning på forskarnivå samt 1 867 mnkr inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Jämfört med föregående år har anslaget till

utbildning ökat med 32 mnkr medan anslaget till forskning ökade med 39 mnkr.

2019 års ersättning för helårsstudenter och helårsprestationer, 1 798 mnkr, innebär att universitetets takbelopp överskrids med 7 mnkr (inklusive decemberprestationer från 2018). Universitetet har vid årets utgång en ackumulerad överproduktion på 52 mnkr som kan disponeras om universitetet under kommande år underskrider takbeloppet.

Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter					
Anslag	4 160	4 090	3 957	3 887	3 791
Avgifter	654	606	539	568	575
Bidrag	2 481	2 357	2 237	2 183	2 142
Finansiella	5	8	8	5	4
Summa	7 300	7 061	6 741	6 643	6 512
Verksamhetens kostnader					
Personal	4 894	4 648	4 497	4 302	4 221
Lokaler	782	772	735	723	719
Övrig drift	1 421	1 382	1 321	1 298	1 293
Finansiella	12	22	18	20	12
Avskrivningar	298	298	304	293	288
Summa	7 407	7 122	6 875	6 636	6 533
Verksamhetsutfall	-107	-61	-134	7	-21
Resultat från andelar i hel- och delägt dotterföretag	31	0	3	–	1
Transfereringar					
Finansiering av bidrag	709	612	520	528	549
Lämnade bidrag	-709	-612	-520	-528	-549
Årets kapitalförändring	-76	-61	-131	7	-20

Källa: Raintance

Intäkter av avgifter och andra ersättningar ökade med 48 mnkr jämfört med 2018 och uppgick till 654 mnkr. I intäktsposten ingår avgiftsintäkter från betalande studenter med 108 mnkr vilket innebär att dessa avgifter ökat 49 mnkr under de två senaste åren.

Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Vetenskapsrådet	783	781	730	729	727
Övriga forskningsråd	165	132	154	147	161
Övriga statliga myndigheter	333	298	273	270	300
Svenska organisationer utan vinstsyfte	709	707	658	641	535
EU	239	209	229	223	239
Offentliga forskningsstiftelser	118	103	79	62	66
Svenska företag	43	55	46	46	57
Kommuner/landsting	10	9	10	10	7
Utländska organisationer	76	60	54	48	46
Övriga	5	3	4	7	4
Summa	2 481	2 357	2 237	2 183	2 142

Källa: Raindance

Intäkter av bidrag uppgick till 2 481 mnkr, vilket är en ökning med 124 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.2). Av de totala bidragsintäkterna på 2 481 mnkr finansieras forskning med 2 435 mnkr. Under verksamhetsåret svarade EU:s ramprogram Horisont 2020 för de största ökningarna av bidragsintäkterna.

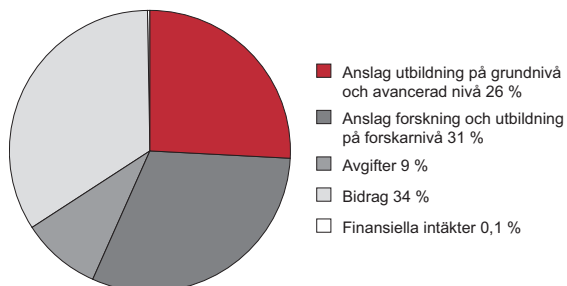
Finansiella intäkter uppgick till 5 mnkr vilket är lägre än föregående år. Ränteläget har varit oförändrat negativt varför universitetet erhållit ränteintäkter på lån i Riksgälden.

Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
ERC (FP7/H2020)	83	65	89	87	77
FP7	17	27	60	73	113
H2020 (exkl EIT)	89	68	44	18	8
Marie Curie (FP7/H2020)	16	12	16	19	24
EIT (Health, InnoEnergy, RawMaterial)	16	15	7	9	5
Övriga EU-medel	18	22	13	17	12
Summa	239	209	229	223	239

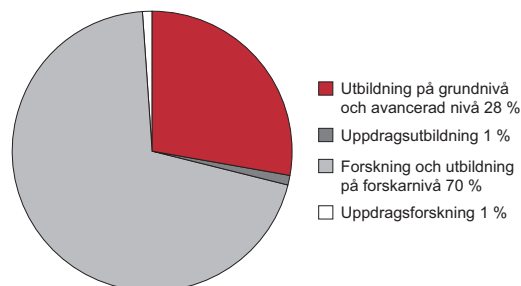
Källa: Raindance

Figur 5.1. Intäkter under 2019 fördelade på intäktslag. Totalt 7 300 mnkr

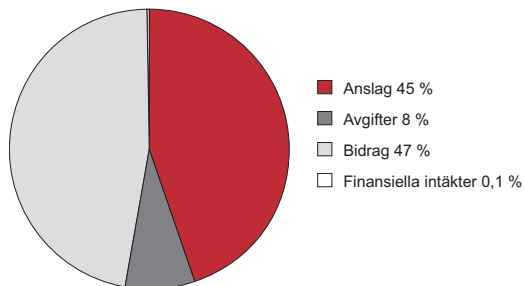
Källa: Raindance

Figur 5.2. Intäkter under 2019 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 300 mnkr

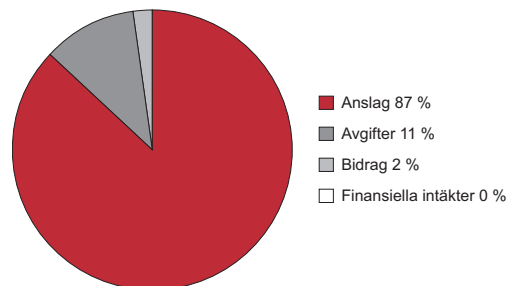
Källa: Raindance

Figur 5.3. Intäkter i forskning och utbildning på forskarnivå 2019 fördelade på intäktslag. Totalt 5 153 mnkr

Källa: Raindance

Figur 5.4. Intäkter i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2019 fördelade på intäktslag. Totalt 2 147 mnkr

Källa: Raindance

5.3. Kostnader

De totala kostnaderna, inklusive finansiella kostnader, uppgick till 7 407 mnkr. Det är en ökning med 285 mnkr eller motsvarande 4,0 procent jämfört med 2018 (tabell 5.4). Samtliga kostnadslag, förutom finansiella kostnader, har ökat under verksamhetsåret. Av kostnadsökningarna utgör 246 mnkr kostnader för personal. Det motsvarar en ökning med 5,3 procent vilket är högre än föregående års förändring.

Kostnader för personal utgör 66 procent eller 4 894 mnkr av de totala kostnaderna. Här utgjorde löner och ersättningar 3 172 mnkr, sociala avgifter och pensionskostnader 1 627 mnkr samt övriga personalkostnader 95 mnkr. Jämfört med 2018 ökade personalkostnaderna med 246 mnkr varav 127 mnkr avser löner och ersättningar samt 115 mnkr sociala avgifter och pensionskostnader. Övriga personalkostnader ökade med 4 mnkr. Universitetet hade i medeltal 7 265 anställda år 2019, vilket innebär en ökning med 157 jämfört med 2018. Detta är en långsammare ökningstakt än närmast föregående år.

Lokalkostnaderna uppgick till 782 mnkr jämfört med 772 mnkr 2018. Ökningen avser hyror medan övriga lokalkostnader såsom el, vatten, renhållning är i nivå med föregående år.

Driftkostnaderna uppgick till 1 421 mnkr vilket är en ökning med 39 mnkr. Ökningen utgjordes framförallt av köp av tjänster som ökade med 76 mnkr. De tjänster som ökat allra mest är laboratorieanalyser och andra laboratorietjänster, konsulttjänster, teknik- och verkstadstjänster samt köpt utbildning. I gengäld har serviceavtal för utrustning minskat under 2019. Böcker som tidigare redovisats under varor är numera i e-format och det redovisas

som en tjänst. En engångskostnad avseende Nya Ångström om 15 mnkr har också belastat resultatet. I driftskostnaderna ingår även ersättning till landstinget för läkarutbildning och klinisk forskning vilken minskade med 10 mnkr till totalt 283 mnkr.

Avskrivningskostnaderna är i princip oförändrade jämfört med föregående år. Investeringstakten har mattats något men flera större lokalprojekt har slutförts och tagits i bruk under 2019 vilket medför att avskrivningarna är på samma nivå som året innan.

Finansiella kostnader minskade med 10 mnkr jämfört med 2018. Riksbanken höjde räntan från -0,5 procent till -0,25 procent i december 2018 varför räntenivån under hela 2019 har halverats jämfört med 2018. I posten ingår även valutakursdifferenser, vilka minskat med 3 mnkr jämfört med 2018.

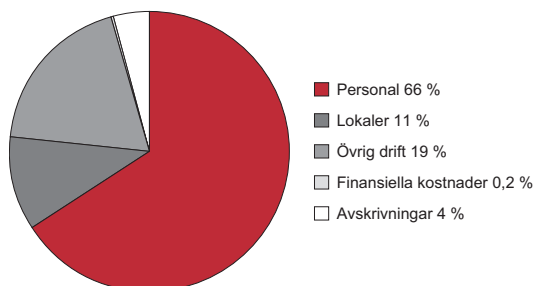
5.4. Kostnadsutveckling de senaste fem åren

De totala kostnaderna har från 2015 till 2019 ökat med 13 procent eller 874 mnkr (tabell 5.4). Under åren 2017–2019 har den årliga procentuella kostnadsökningen i stort varit på samma nivå. Personalkostnaderna har ökat med 673 mnkr eller motsvarande 16 procent under perioden 2015–2019. Driftkostnaderna har under perioden totalt ökat med 123 mnkr vilket är en ökning med 12 procent. De senaste fem åren har avskrivningskostnaderna varit tämligen konstanta och varit som lägst 288 och som högst 304 mnkr. Lokalkostnaderna har ökat med 9 procent mellan 2015–2019. De finansiella kostnaderna har under perioden varierat mellan 12 och 22 mnkr.

	2019	2018	2017	2016	2015	Förändring 2015–2019 (%)
Personalkostnader	4 894	4 648	4 497	4 302	4 221	16
Lönekostnader	3 172	3 045	2 948	2 828	2 810	
Sociala avgifter	979	942	916	878	855	
Pensionskostnader	648	570	547	507	465	
Övriga personalkostnader	95	91	86	89	91	
Lokalkostnader	782	772	735	723	719	9
Övriga driftkostnader	1 138	1 089	1 032	1 012	1 015	12
Ersättning till landstinget	283	293	289	286	278	2
Finansiella kostnader	12	22	18	20	12	0
Avskrivningar och nedskrivningar	298	298	304	293	288	3
Summa kostnader	7 407	7 122	6 875	6 636	6 533	13

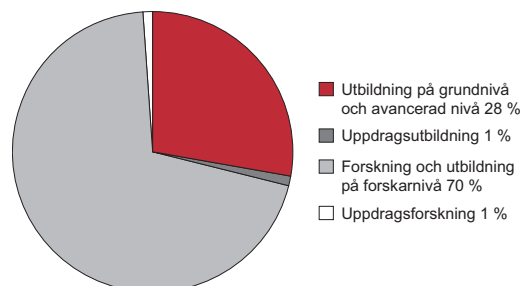
Källa: Raindance

Figur 5.5. Kostnader under 2019 fördelade på kostnadsslag. Totalt 7 407 mnkr

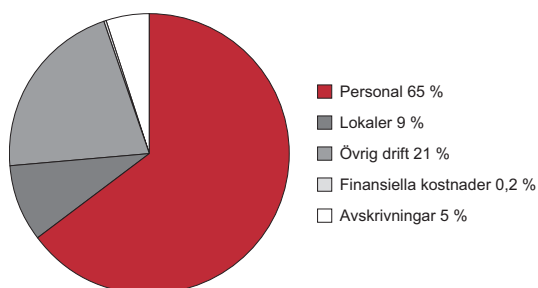
Källa: Raindance

Figur 5.6. Kostnader under 2019 fördelade på verksamhetsgrenar. Totalt 7 407 mnkr

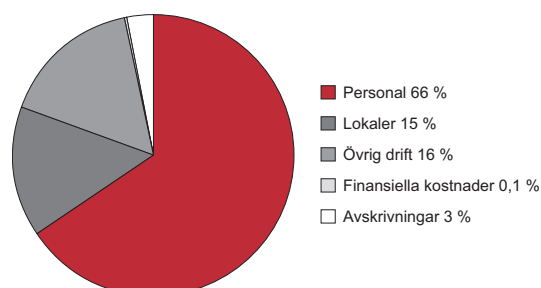
Källa: Raindance

Figur 5.7. Kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå 2019 fördelade på kostnadsslag. Totalt 5 227 mnkr

Källa: Raindance

Figur 5.8. Kostnader i utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2018 fördelade på kostnadsslag. Totalt 2 076 mnkr

Källa: Raindance

5.5. Forskningsfinansiering

Inom forskning och utbildning på forskarnivå, exklusive uppdragsforskning, fortsätter andelen finansiering med statsanslag att minska i jämförelse med de senaste åren. År 2019 utgjorde anslagen 45 procent vilken är en minskning med 1 procentenhet jämfört med 2018. Åren 2015–2017 finansierades 47 procent med statsanslag. Andel som finansierades av bidragsintäkter 2019 blev 48 procent och ökar därmed något i jämförelse med tidigare år. Finansieringen med externa bidrag är således fortsatt betydande och viktig för universitetets forskning. Övrig finansiering avser avgifter och finansiella intäkter.

Forskningsråden svarar fortsatt för den största andelen bidragsfinansiering. 2019 utgjorde deras andel 39 procent av bidragsintäkterna vilket är på samma nivå som 2018. Den i särklass största enskilda finansiären är Vetenskapsrådet (tabell 5.5). En annan viktig finansieringskälla är EU och bidragsintäkterna från EU ökade med 27 mnkr under 2019. Universitetets finansiering från privata stiftelser och andra organisationer utan vinstsyfte är även betydande och 2019 svarade de för 29 procent av bidragsintäkterna. Bland de icke statliga bidragsgivarna var Wallenbergstiftelserna störst.

Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Vetenskapsrådet	782	781	730	729	727
EU	228	201	222	212	228
Wallenbergstiftelserna	203	218	220	229	192
Egna stiftelser	157	182	122	121	41
Stiftelsen för strategisk forskning	111	95	73	54	57
Kungliga Tekniska högskolan	91	84	76	73	63
Statens energimyndighet	79	81	74	68	56
Formas	76	62	79	78	88
Cancerfonden	69	68	67	57	52
Riksbankens Jubileumsfond	66	58	56	53	59
Vinnova	51	40	43	42	42
Forté	39	29	33	26	30

Källa: Raindance

5.6. Oförbrukade bidrag

Forskningsmedel från externa finansiärer är viktiga för att universitetet ska kunna fortsätta bedriva nydanande forskning av hög kvalitet och för uppbyggnaden av starka forskningsmiljöer. Universitetet är fortsatt framgångsrikt vad avser beviljande av medel från externa finansiärer.

	2019	2018	2017	2016	2015
Oförbrukade bidrag	2 051	2 023	1 890	1 831	1 903
Upplupna bidrag	392	345	315	291	248

Källa: Raindance

Universitetets oförbrukade bidrag ökade endast 28 mnkr jämfört med 2018 (tabell 5.6). Detta är en lägre ökningstakt än närmast föregående år.

De oförbrukade medlen, 2 051 mnkr, motsvarar mindre än ett års förbrukning av externa bidrag. I tabell 5.8 anges hur stor andel som årligen förbrukats av de bidrag som inbetalats till universitetet. Under 2019 var omsättnings-takten 101 procent och den årliga omsättningen beräknas fortsatt vara 100 procent eller mer.

I tabell 5.9 anges utvecklingen av oförbrukade bidrag för de största forskningsfinansiärerna 2015–2019. Främst ökade de oförbrukade bidragen från EU, Formas och Cancerfonden.

Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2015–2019

	Anslagsmedel					Andel av totalfinansiering (%)*				
	2019	2018	2017	2016	2015	2019	2018	2017	2016	2015
HumSam	37	32	27	25	27	3,1	2,8	2,5	2,3	2,6
MedFarm	22	19	21	21	15	1,1	1	1,1	1,1	0,9
TekNat	35	31	27	30	25	1,8	1,7	1,5	1,7	1,4
Totalt	94	82	75	76	67	1,8	1,7	1,5	1,6	1,5

* Med totalfinansiering avses intäkter av anslag, bidrag och finansiella intäkter inom forskning.

Källa: Raindance

Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Inbetalade bidragsmedel	3 062	2 968	2 693	2 489	2 406
Förbrukade bidragsmedel	3 081	2 863	2 657	2 604	2 577
Omsättning av inbetalade medel (%)	101	96	99	105	107

Källa: Raindance

Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2015–2019, mnkr

	2019	2018	2017	2016	2015
Vetenskapsrådet	782	802	788	758	797
EU	147	136	104	93	111
Formas	95	89	80	68	81
Sida	79	77	81	71	71
Cancerfonden	65	48	46	55	55
Egna stiftelser	49	56	79	90	91
Forte	42	37	30	32	27
Statens energimyndighet	39	45	48	50	48
Kungliga Tekniska högskolan	39	42	33	25	25
Wallenbergstiftelserna	28	29	30	33	52
Stiftelsen för strategisk forskning	25	34	23	24	20
Ragnar Söderbergs Stiftelse	22	25	30	35	35
Stiftelsen Olle Engkvist Byggmästare	21	13	13	13	8
Vinnova	20	29	36	38	33

Källa: Raindance

5.7. Likviditet

Universitetets tillgodohavande i Riksgälden uppgick vid årets slut till 2 913 mnkr vilket är en minskning med 41 mnkr jämfört med föregående år. Likviditeten påverkas av tidpunkten för in- och utbetalningar. En större förändring mot tidigare är att retroaktiva löner för fjärde kvartalet betalades ut i december 2019 medan utbetalning av retroaktiva löner tidigare gjorts efterföljande år.

5.8. Investeringar

Årets investeringar har minskat jämfört med föregående år (tabell 5.10). Flera större lokalprojekt har slutförts under 2018–2019 och årets investeringar i förbättringsutgifter på annans fastighet och i pågående nyanläggningar är lägre än på flera år. Materiella anläggningstillgångar består till största delen av maskiner och instrument men innehåller även datorer, möbler och inredning. Variationer förekommer och under 2019 har möbler och inredning ökat medan investeringar i datorer minskat något.

Tabell 5.10. Investeringar och lån 2015–2019, mnkr					
	2019	2018	2017	2016	2015
Immateriella anläggningstillgångar					
Balanserade utgifter för utveckling	4	–	4		1
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	1	4	–	3	–
Materiella anläggningstillgångar					
Markanläggning	4	–	–	–	–
Förbättringsutgift på annans fastighet	22	37	56	81	78
Maskiner, inventarier, installationer m.m	189	197	227	178	239
Pågående nyanläggningar	16	37	57	74	70
Summa investeringar	236	275	344	336	388
Nyupplåning i Riksgäldskontoret	154	204	383	148	205

Källa: Raindance

5.9. Myndighetskapital och avgiftsbelagd verksamhet

Uppsala universitet har haft en stark tillväxt de tio senaste åren. Både statsanslag och bidrags- och avgiftsintäkter har ökat. Myndighetskapitalet ökade under åren 2009–2014. Anledningen var en kraftig intäktsökning under perioden och att starta och bygga upp nya verksamheter tar tid. Sedan 2017 har dock myndighetskapitalet minskat. För 2019 redovisar universitetet ett verksamhetsutfall på -107 mnkr, vilket innebär att universitetet planerligt förbrukar myndighetskapital. I stora drag följer universitetet sin plan att förbruka delar av myndighetskapitalet fram till 2022.

Konsistoriet har fastställt ett regelverk som styr inom vilka intervall myndighetskapitalet ska ligga vid universitetet som helhet, vetenskapsområden, fakulteter och institutioner. Myndighetskapital som på vetenskapsområdena överstiger tillåten gräns återförs till hälften till rektor efter varje bokslut för senare fördelning. På motsvarande sätt finns regelverk på områdes- och fakultetsnivå som reglerar institutionernas myndighetskapital med krav på återföring vid överskridande.

Det är nödvändigt för ett universitet att ha ett myndighetskapital. Det behövs för att kunna agera långsiktigt, ta ett strategiskt arbetsgivaransvar och för att kunna erbjuda trygga och attraktiva karriärvägar. Myndighetskapitalet är en stabiliserande faktor, vilket krävs i en verksamhet där planeringsförutsättningarna delvis är kortsiktiga och osäkra. Universitetets forskning finansieras till mer än hälften av tidsbegränsade projektmedel och kravet på samfinansiering har ökat de senaste åren. Myndighetskapitalet är också en säkerhet vid investeringar i nödvändig forskningsinfrastruktur, såväl större nationell infrastruktur som medelstora och mindre anläggningar.

Universitetets stabila ekonomiska ställning möjliggör satsningar de närmaste åren. Förutom fakultetsövergripande satsningar på rekrytering av doktorander, postdoktorer och gästforskare kan ett antal större forskningsprogram nämnas. I gränsytan mellan teknik och högspecialiserad vård har Medtech Science and Innovation startats i samverkan med Akademiska sjukhuset. Centre for Integrated Research on Culture and Society (CIRCUS) är en miljö för att initiera och utveckla samarbeten kring mångvetenskaplig och problemdriven forskning med tyngdpunkt inom humaniora och samhällsvetenskap. Vidare ges stöd för att utveckla forskningsinfrastruktur, exempelvis SNIC (Swedish National Infrastructure for Computing) och Max IV. Andra exempel på satsningar är Upptech (Uppsala University School of Technology), Uppsala Antibiotic Center och Uppsala Immigration Lab.

Universitetet satsar även på att utveckla den fysiska miljön, bland annat pågår nybyggnation av Ångström etapp 4.

Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2019, mnkr

Verksamhet	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	326	-13	2 053	-2 079	-26	287
Uppdragsverksamhet	37	4	94	-101	-7	34
Summa utbildning	363	-9	2 147	-2 180	-33	321
Forskning och utbildning på forskarnivå	724	9	5 063	-5 132	-38*	695
Uppdragsforskning	31		90	-95	-5	26
Statskapital	28	1				29
Andelar i hel- och delägda företag	49					49
Summa forskning	832	10	5 153	-5 227	-43	799
Totalt	1 195	1	7 300	-7 407	-76	1 120

* Årets resultat (31 mnkr) från andelar i hel- och delägda företag ingår i resultatet.

Det pågår och planeras även en allmän upprustning av studenttytor och undervisningslokaler.

Uppsala universitet hade 1 011 mnkr i myndighetskapital (exklusive statskapital och resultatandelar i hel- och delägda företag) vid utgången av 2019. Under 2020 beräknas verksamheten uppvisa ett underskott om -82 mnkr och åren därefter, 2021–2023, underskott om -65, -65 respektive -53 mnkr. För att i längden upprätthålla en handlingsberedskap för förnyelse bedömer universitetet att det balanserade kapitalet bör ligga på en nivå mellan 5 och 15 procent av omsättningen inom forskning och mellan 5 och 10 procent inom utbildning.

Enligt regleringsbrevet avseende universitet och högskolor ska en myndighet som har ett ackumulerat överskott som uppgår till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning, i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Universitetets ackumulerade överskott i de avgiftsbelagda verksamheterna uppgår till 77 mnkr, vilket innebär att det för närvarande överstiger 10 procent.

Flera åtgärder har genomförts för att långsiktigt få en bra balans mellan intäkter och kostnader inom den avgiftsfinansierade verksamheten. De senaste årens prissättning av avgiftsbelagd verksamhet har generellt varit på rätt nivå. Vidare har konsistoriet beslutat att de vetenskapsområden, vars ackumulerade överskott överstiger 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning, ska upprätta en åtgärdsplan på vetenskapsområdesnivå och där visa hur överskotten ska användas i verksamheten. Det sker också en dialog med de verksamheter som har ett överskott om hur detta ska hanteras. Överskotten kommer företrädesvis att användas till att möjliggöra utveckling av verksamheterna där avgiften tagits ut. Under 2019 minskade det ackumulerade överskottet med 11 mnkr.

Under senare år har antalet avgiftsskyldiga studenter på kort tid ökat i snabb takt, vilket inneburit att avgiftsintäkterna ökat i snabbare takt än kostnaderna för utbildningarna, exempelvis personalkostnaderna. Överskottet har därför

vuxit men kommer att användas till kvalitetshöjande åtgärder exempelvis i form av fler lärare och mer ändamålsenliga lokaler. Att bedriva utbildning för avgiftsskyldiga studenter innebär ett ekonomiskt risktagande eftersom denna studentgrupps studieval är svårare att förutse och sena avhopp försvårar planering och dimensionering av utbildningar.

I samband med att universitetets uppdragsutbildning expanderade i början av 2010-talet ökade avgiftsintäkterna. Efterfrågan på uppdragsutbildning blev större än vad som kalkylerats och bidrog till ett växande ackumulerat överskott. Det är främst inom vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap som ett ackumulerat överskott byggts upp. Överskottet kommer bland annat att användas för utveckling av undervisningsformer såsom ökad digitalisering, vilket både kan innebära investering i verktyg och kompetensutveckling av lärare.

Det ackumulerade överskottet inom universitetets uppdragsforskning finns främst inom vetenskapsområdet för medicin och farmaci och byggdes i huvudsak upp för över tio år sedan. Sedan några år har verksamheten minskat i omfattning, så även det ackumulerade överskottet. Inom uppdragsforskningen kommer överskottet bland annat att användas för investeringar i infrastruktur.

5.10. Upphandling

Universitetet ska i årsredovisningen återrapportera hur de vid upphandlingar som överstiger gällande tröskelvärden har arbetat med att uppfylla de nya kraven på kollektivavtalsenliga villkor som följer av 17 kap. 2–5 §§ lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

Uppsala universitet genomför rutinmässigt behövlighetsprövning utifrån riskindikatorer kopplade till bransch eller yrkeskategori när upphandlingar över tröskelvärdena genomförs. Under året har två upphandlingar över tröskelvärdet genomförts där det varit befogat att ställa arbetsrättsliga villkor enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling.

5.11. Ekonomisk översikt per vetenskapsområde samt övrig verksamhet

I detta avsnitt presenteras ekonomisk översikt och kommentarer till utfallet per vetenskapsområde och för övrig verksamhet. De redovisade beloppen omfattar även transaktioner såsom fördelning av lokaltjänstkostnader och kostnader för gemensamma funktioner. Universitetet har valt att redovisa dessa siffror eftersom de speglar den interna styrningen och uppföljningen. Redovisning enligt regleringsbrevet görs i avsnitt 5.19 Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar.

5.11.1. Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 110 mnkr under 2019 för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap vilket är en ökning med 87 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.12). Årets resultat blev ett underskott på 39 mnkr. Samtliga verksamhetsgrenar uppvisar underskott 2019. Utbildning på grundnivå och avancerad nivå står för den största delen med ett underskott på 22 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 148 mnkr.

Resultatet för utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett underskott på 22 mnkr vilket är 9 mnkr lägre jämfört med föregående år. Det utgående kapitalet uppgick till 37 mnkr.

Det redovisade underskottet på 7 mnkr för forskning och utbildning på forskarnivå är ett något högre resultat jämfört med föregående år. Det utgående kapitalet uppgick till 94 mnkr.

Inom forskning finansierad av bidrag ökade intäkterna med 27 mnkr och uppgick till 421 mnkr. De oförbrukade medlen för bidragsforskning har ökat med 26 mnkr och uppgick 2019 till 355 mnkr.

5.11.2. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci

De totala intäkterna uppgick till 2 438 mnkr under 2019 för vetenskapsområdet för medicin och farmaci vilket är en ökning med 76 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.13). Årets samlade resultat blev ett underskott på 55 mnkr vilket är 17 mnkr lägre än föregående års underskott på 38 mnkr. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 302 mnkr.

Årets resultat inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå blev ett underskott på 13 mnkr och det utgående kapitalet uppgick till 62 mnkr.

Intäkterna för forskning och utbildning på forskarnivå uppgick till 926 mnkr, vilket är en ökning med 8 mnkr. Verksamheten visade ett underskott på 28 mnkr vilket är på samma nivå som föregående år. Det samlade utgående kapitalet uppgick till 174 mnkr.

Intäkterna inom bidragsfinansierad forskning ökade med 50 mnkr och samtidigt minskade de oförbrukade forskningsbidragen med 7 mnkr till 800 mnkr.

5.11.3. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap

De totala intäkterna uppgick till 2 452 mnkr under 2019 för vetenskapsområdet teknik och naturvetenskap vilket är en ökning med 121 mnkr jämfört med föregående år (tabell 5.14). Årets resultat blev ett överskott på 9 mnkr vilket är en resultatökning med 16 mnkr jämfört med föregående års resultat. Det samlade utgående kapitalet för vetenskapsområdet uppgick till 335 mnkr.

Verksamhetsgrenen forskning och utbildning på forskarnivå redovisar 2019 ett överskott på 5 mnkr vilket är en förändring med 35 mnkr jämfört med 2018 då ett underskott på 30 mnkr redovisades. Under 2019 ökade intäkterna med 36 mnkr till 824 mnkr. Det utgående kapitalet uppgick till 176 mnkr.

Bidragsforskningen är den verksamhetsgren som fortsatt har de största intäkterna inom vetenskapsområdet med 1 023 mnkr. Intäkterna inom bidragsforskning ökade 53 mnkr jämfört med 2018. De oförbrukade bidragen för bidragsforskningen uppgick vid årets slut till 771 mnkr vilket är oförändrat jämfört med 2018.

5.11.4. Övriga verksamheter

Övrig verksamhet består av universitetsbiblioteket, universitetsförvaltningen inklusive Uppsala universitet musik och museer, intendenturområden, universitetsövergripande verksamheter såsom Uppsala universitet Innovation, den nationella inrättningen Nationellt centrum för kvinnofrid, Kollegiet för samhällsforskning (SCAS) samt dotterföretaget Uppsala universitets utveckling AB (UUAB).

Årets sammanlagda resultat blev ett underskott på 23 mnkr (tabell 5.15). Årets resultat härrör främst från att balanserade anslagsmedel tagits i anspråk och ett negativt verksamhetsutfall för universitetsförvaltningen

Det utgående kapitalet består huvudsakligen av medel för strategiska satsningar inom forskning och forskarutbildning samt utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2019, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	68 301	-9 370	898 723	-920 730	-22 007	36 924
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	6 899	-1 152	22 879	-24 286	-1 407	4 340
Beställd utbildning	1 655	–	3 174	-3 965	-791	864
Uppdragsutbildning	17 251	-248	56 154	-61 560	-5 406	11 597
Forskning och utbildning på forskarnivå	85 704	15 300	702 468	-709 315	-6 847	94 157
Bidragforskning	-3 890	2 627	420 940	-422 296	-1 356	-2 619
Uppdragsforskning	3 946	–	5 573	-6 371	-798	3 148
Totalt	179 866	7 157	2 109 911	-2 148 523	-38 612	148 411

Källa: Raindance

Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2019, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	75 068	–	566 012	-579 546	-13 534	61 534
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	4 025	–	12 524	-12 536	-12	4 013
Beställd utbildning	4	–	0	0	0	4
Uppdragsutbildning	9 358	–	7 203	-6 604	599	9 957
Forskning och utbildning på forskarnivå	192 644	9 455	926 349	-954 761	-28 412	173 687
Bidragforskning	45 275	2 458	889 892	-900 089	-10 197	37 536
Uppdragsforskning	18 606	–	35 717	-38 717	-3 000	15 606
Totalt	344 980	11 913	2 437 697	-2 492 253	-54 556	302 337

Källa: Raindance

Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2019, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	46 405	2 892	496 413	-479 429	16 984	66 281
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	10 003	-1 649	53 706	-51 593	2 113	10 467
Beställd utbildning	14	–	436	-439	-3	11
Uppdragsutbildning	4 356	–	5 334	-5 989	-655	3 701
Forskning och utbildning på forskarnivå	165 905	5 235	823 991	-818 971	5 020	176 160
Bidragforskning	82 674	2 141	1 023 087	-1 036 053	-12 966	71 849
Uppdragsforskning	7 452	180	49 238	-50 621	-1 383	6 249
Totalt	316 809	8 799	2 452 205	-2 443 095	9 110	334 718

Källa: Raindance

Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2019, tkr

	Ingående kapital	Omdisponerat kapital	Intäkter	Kostnader	Årets resultat	Utgående kapital
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	85 823	7 504	62 982	-91 856	-28 874	64 453
Utbildning avgiftsfinansierade studenter	-491	-1 000	19 505	-15 264	4 241	2 750
Beställd utbildning	-24	–	0	0	0	-24
Uppdragsutbildning	7 403	248	23 105	-23 828	-723	6 928
Forskning och utbildning på forskarnivå	121 881	-33 568	292 842	-298 892	-6 050	82 263
Bidragforskning	5 310	-1 340	51 394	-48 339	3 055	7 025
Uppdragsforskning	305	–	0	-4	-4	301
Universitetsförvaltning, universitetsbibliotek och intendenturområden	52 735	-110	1 294 109	-1 300 805	-6 696	45 929
Universitetsövergripande	4 033	395	817 790	-806 093	11 697	16 125
Totalt	276 975	-27 871	2 561 726	-2 585 081	-23 355	225 749

Källa: Raindance

5.12. Stiftelseförvaltning

Uppsala akademiförvaltning är en organisation vars uppgift är att förvalta stiftelser som har en till Uppsala universitet anknuten förvaltning. Universitetet har under 2018 erhållit ersättning med 4,2 mnkr för arbete för Uppsala akademiförvaltning. Ersättningen avser främst lönekostnader.

Under året har universitetet mottagit en ny stiftelse att förvalta:

Tora I Philips stiftelse för språkstudier med 3,1 mnkr. Av stiftelsens disponibla avkastning ska teknisk-naturvetenskapliga fakultetsnämnden varje år utdela ett eller flera stipendier, företrädesvis fördelade lika mellan kvinnor och män. Stipendierna, vars antal och belopp bestäms av fakultetsnämnden, ska användas för språkstudier i franska, spanska eller tyska, företrädesvis vid Uppsala universitet, alternativt vid motsvarande universitet i Frankrike, Spanien eller Tyskland. Behöriga att erhålla stipendium är studerande vid teknisk-naturvetenskapliga fakulteten vid Uppsala universitet. Företråde ges till studerande som

uppvisar goda studieresultat. Stipendium får uppbäras vid högst ett tillfälle och under högst ett år. Kan stipendium inte utdelas något år, läggs avkastningen till kapitalet.

Under året har universitetet mottagit större tilläggsdonationer till två stiftelser:

Colonias-Janssons stiftelse med 0,2 mnkr. Avkastningen ska främja forskning vid institutionen för fysik och astronomi vid Uppsala universitet genom att tillhandahålla stipendier till forskarstudenter vid institutionen. Stiftelsen ska syfta till att årligen dela ut ett eller flera stipendier benämnda Colonias-Jansson stipendium. Mottagaren av stipendiet ska vara en välförtjänt doktorand i fysik vid Uppsala universitet, företrädesvis från Grekland, men annars från a) Sverige eller b) ett annat land. Stiftare är John S. Colonias.

Stiftelsen Uppsala universitets vänner med 0,7 mnkr. Stiftelsens kapital och avkastning ska disponeras av rektor och användas till det som gagnar Uppsala universitet. Stiftare är Bo Sundqvist, Marianne Andersson och Pernilla Björk.

5.13. Resultaträkning

(tkr)

	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 159 979	4 089 362
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	653 626	606 054
Intäkter av bidrag	3	2 480 895	2 357 227
Finansiella intäkter	6	5 580	8 144
Summa		7 300 080	7 060 787
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-4 894 008	-4 648 389
Kostnader för lokaler		-782 236	-772 277
Övriga driftkostnader	5	-1 421 321	-1 382 033
Finansiella kostnader	6	-11 964	-21 692
Avskrivningar och nedskrivningar	10–14	-297 965	-297 604
Summa		-7 407 494	-7 121 995
Verksamhetsutfall		-107 414	-61 208
Resultat från andelar i hel- och delägda företag		30 932	-349
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		108 385	105 594
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		446 452	363 765
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	7	153 986	142 413
Lämnade bidrag	8	-708 823	-611 772
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-76 482	-61 557

5.14. Balansräkning

(tkr)

TILLGÅNGAR	Not	2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	3 851	1 779
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	11	5 283	6 178
Summa immateriella anläggningstillgångar		9 134	7 957
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	12	6 248	2 854
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	243 701	260 364
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	677 353	677 383
Pågående nyanläggningar	15	54 453	111 614
Summa materiella anläggningstillgångar		981 755	1 052 215
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	104 051	72 119
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	90	90
Summa finansiella anläggningstillgångar		104 141	72 209
Varulager m.m.			
Förskott till leverantörer		–	2
Summa varulager m.m.		0	2
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	18	60 192	72 277
Fordringar hos andra myndigheter	19	120 934	131 584
Övriga kortfristiga fordringar	20	1 146	696
Summa kortfristiga fordringar		182 272	204 557
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	21	213 543	216 665
Upplupna bidragsintäkter	22	391 504	344 627
Övriga upplupna intäkter	23	7 788	6 264
Summa periodavgränsningsposter		612 835	567 556
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	24	0	0
Summa avräkning med statsverket		0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	25	2 912 991	2 953 647
Kassa och bank		131 589	160 019
Summa kassa och bank		3 044 580	3 113 666
SUMMA TILLGÅNGAR		4 934 717	5 018 162

5.14. Balansräkning (forts.)

(tkr)

KAPITAL OCH SKULDER	Not	2019-12-31	2018-12-31
Myndighetskapital			
Statskapital	26	28 907	27 715
Donationskapital		472	–
Resultatandelar i hel- och delägda företag		49 119	49 469
Balanserad kapitalförändring	27	1 118 630	1 179 838
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	28	-76 482	-61 557
Summa myndighetskapital	28	1 120 646	1 195 465
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	18 814	16 852
Övriga avsättningar	30	66 775	73 988
Summa avsättningar		85 589	90 840
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	31	748 593	766 330
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	32	170 937	159 644
Leverantörsskulder		175 643	173 095
Övriga kortfristiga skulder	33	218 286	238 453
Depositioner	34	130	130
Summa skulder m.m.		1 313 589	1 337 652
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	262 356	281 635
Oförbrukade bidrag	36	2 051 347	2 022 711
Övriga förutbetalda intäkter	37	101 190	89 859
Summa periodavgränsningsposter		2 414 893	2 394 205
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		4 934 717	5 018 162
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Övriga ansvarsförbindelser	38	11 308	8 784

5.15. Anslagsredovisning

(tkr)

a = ramanslag

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16							
Utbildning och universitetsforskning							
16 02 003 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå		1 790 120			1 790 120	-1 790 120	0
001 Takbelopp (a)	0	1 790 120			1 790 120	-1 790 120	0
16 02 004 Forskning och utbildning på forskarnivå		2 181 846			2 181 846	-2 181 846	0
006 Basresurs (a)	0	2 164 488			2 164 488	-2 164 488	0
007 Kunskap och information om mäns våld mot kvinnor (a)	0	17 358			17 358	-17 358	0
16 02 064 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	32 355	11 825		-31 412	12 768		12 768
009 Statlig ålderspensionsavgift (a)	32 355	11 825		-31 412	12 768		12 768
							0
16 02 065 Särskilda medel till universitet och högskolor		13 679			13 679	-13 679	0
001 Nationellt resurscentrum i biologi och bioteknik (a)	0	1 968			1 968	-1 968	0
002 Internationell lärarfortbildning (a)	0	9 194			9 194	-9 194	0
003 Sekretariat för Östersjöuniversitetet (a)	0	2 517			2 517	-2 517	0
16 02 066 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning		282 262	457		282 719	-282 719	0
001 Uppsala universitet (a)	0	282 262	457		282 719	-282 719	0
Summa	32 355	4 279 732	457	-31 412	4 281 132	-4 268 364	12 768

Villkor för anslag 16 02 004, ap. 6 Basresurs

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom råvaror under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Raw Materials) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 1 200 000 kronor under 2019–2022. Under 2019 har universitetet betalat 1 037 730 kr i medlemsavgift till KIC Raw Materials.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i en kunskaps- och innovationsplattform inom hälsa under Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT Health) att besluta om en årlig medlemsavgift på högst 750 000 kronor under 2016–2022. Under 2019 har universitetet betalat 770 272 kr i medlemsavgift till KIC Healthy living vilket innebär att betald medlemsavgift överstiger bemyndigat belopp med 20 272 kr. Den årliga medlemsavgiften är fastställd i euro och pga den försvagade kronan var inte bemyndigandet tillräckligt omfattande. Universitetet uppmärksamade våren 2019 utbildningsdepartementet på att en höjning behövde göras för EIT Raw Materials, EIT Health och KIC InnoEnergy SE men justering gjordes endast av bemyndigandena för Raw Materials respektive InnoEnergy.

Uppsala universitet bemyndigas att under 2019–2022 besluta om medlemsavgift på högst 700 000 kronor till KIC Inno Energy SE. Under 2019 har 525 530 kr betalats i medlemsavgift.

Uppsala universitet bemyndigas med anledning av medlemskapet i Centre Européen de Calcul Atomique et Moléculaire (CECAM) att besluta om medlemsavgift på högst 350 000 kronor per år under 2019–2022. Under 2019 har universitetet betalat 315 666 kr i medlemsavgift till CECAM.

5.16. Tilläggsupplysningar

5.16.1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisningen vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till FÅB. I regleringsbrevet medges undantag från bestämmelser i förordningar enligt nedan;

- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som utnyttjat takbelopp (anslagssparande) till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska istället lämna uppgifter enligt regleringsbrevet bilaga 6 Väsentliga uppgifter.
- Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av
 - låneram i Riksgälden uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
 - beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgälden.
- Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag, om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statlig givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av befintlig infrastruktur för att säkerställa framtida ekonomiska och kvalitativa fördelar för verksamheten genom användning av nyare och effektivare IT-relaterade stödsystem. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 400 tkr. I anskaffningsvärdet ingår både externa inköp samt universitetets egna direkta kostnader för den enskilda tillgången. Immateriella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk. Motsvarande regler gäller även för anskaffning av programvaror och licenser.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning. Den ekonomiska livslängden ska vara minst tre år och anskaffningsvärdet minst 25 tkr. Gränsen för anskaffningsvärdet höjdes från 20 till 25 tkr den 1 januari 2018. Materiella tillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden med utgångspunkt från den månad tillgången tas i bruk.

Inventarier och utrustning som kan antas ha en ekonomisk livslängd understigande tre år redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället. Större anskaffningar av likartade tillgångar där anskaffningsvärdet per enhet understiger 25 tkr redovisas som kostnad vid anskaffningstillfället om kostnadsfördelningen över tid inte påverkas väsentligt.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet. Anskaffningsbeloppet ska överstiga 100 tkr och den ekonomiska livslängden beräknas vara mer än 3 år. Ofta delas förbättringsutgiften upp i flera fakturor från leverantören och under byggtiden hanteras fakturerade belopp som pågående förbättringsutgift. När lokalerna är färdiga att tas i bruk startar avskrivningarna. Avskrivningstiden begränsas så att investeringen ska vara helt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Följande bedömda ekonomiska livslängder tillämpas

Balanserade utgifter för utveckling	3 eller 5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–20 år
Möbler, inredning och utrustning	5 eller 10 år
Maskiner, verktyg, elektriska apparater, inredning	3, 5 eller 10 år
Bilar och andra transportmedel	5 eller 10 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 eller 5 år

För konstföremål sker ingen avskrivning. Andra avskrivningstider kan tillämpas i enskilda fall för särskild utrustning.

Finansiell leasing

Enligt 2 kap 5 § i kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får leasingavtal endast träffas under förutsättning att det leder till lägre kostnad för staten än köp. Avtal för maskiner som uppfyller kraven för finansiella leasingavtal bokförs som tillgång och skuld i balansräkningen.

Holdingbolaget vid Uppsala universitet

Uppsala universitet förvaltar från och med den 1 januari 1998 holdingbolaget Uppsala universitets utveckling AB. I årsredovisningen redovisas uppgifter om andelar i hel- och delägda företag och resultatandel enligt kapitalandelsmetoden. Innehavet redovisas i balansräkningen under posterna andelar i hel- och delägda företag, statskapital samt resultat från andelar i hel- och delägda företag. Påverkan på universitetets kapitalförändring framgår av resultaträkningspostens resultat från andelar i hel- och delägda företag.

Holdingbolagets resultat är preliminärt då universitets årsredovisning fastställs. Universitetet tillämpar därför från och med 2016 principen att redovisa holdingbolagets definitiva resultat med ett års fördröjning.

Universitetens holdingbolag erhåller årligen, sedan 2014, ett ovillkorat aktieägartillskott om 1 mnkr vilket betalas via Kammarkollegiet direkt till holdingbolaget. Enligt ESV ska dessa tillskott redovisas som statskapital.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Kundfordringar som är äldre än 6 månader har skrivits av som befarad kundförlust. I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2020-01-03) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättats, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på bankkonton i utländsk valuta per 2019-12-31 har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. I allt väsentligt har periodisering skett för exempelvis leverantörsskulder, semesterlöneskuld, avgifter och bidrag. För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns om 50 tkr men även mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynvinkel att alla kostnader kommer med en viss period.

För externfinansierade bidrag och uppdragsverksamhet tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad. En prövning görs också av fordrans giltighet mot kontrakt eller motsvarande avtal.

I årsredovisningen finns en upplysning som visar beräkning förbrukningstakt av inbetalda bidrag. Metoden för att beräkna förbrukningstakt har tagits fram i enlighet med rekommendationer från Högskolornas forum för redovisningsfrågor. En schablonberäkning av den genomsnittliga omsättningshastigheten/förbrukningstakten har gjorts. Förbrukningstakten för bidragsverksamhet med statlig finansiering bedöms sammantaget vara linjär.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till och med 2020-01-03 (2019-01-05).

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader löpande baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster.

Universitetet fördelar de gemensamma kostnaderna på kostnadsbärarna i relation till direkta personal- och driftkostnader (fördelningsbas).

Transfereringar

Universitetet särredovisar transfereringar då dessa inte representerar någon egentlig resursförbrukning inom universitetet. Transfereringar är medel som är avsedda att användas för finansiering av bidrag till externa samarbetspartner samt till stipendier med mera. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag, avgifter respektive bidrag. Exempel på transfereringar är stipendier, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten.

5.16.2. Redovisning av verksamhetens resultat

Av högskolelagen framgår att universitet och högskolor ska:

- bedriva utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet,
- bedriva forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete

Universitet och högskolor ska även samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid universitet och högskolan kommer till nytta.

Enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska resultatredovisningen utgå från de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion samt de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. Redovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och utformning. Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen ska vara uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. Enligt 3 kap. 2 § ska redovisningen lämnas enligt den indelning som myndigheten bestämmer om inte regeringen beslutat annat. Enligt ESV:s föreskrifter till 3 kap. 1 § ska myndigheten även ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa, om det inte medför kostnader som menligt påverkar verksamheten. I årsredovisningen har tidigare begreppet

prestationer använts, och dessa fungerar i stort som indikatorer eller mått på uppnådda mål och resultat.

I Väsentliga uppgifter redovisas styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. De kostnadsuppgifter som används vid beräkningen av kostnad per helårsstudent, kostnad per helårsprestation och kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation är kostnaden inom utbildning exklusive uppdragsutbildning och den totala kostnaden inom forskning som redovisas i tabell 5.11.

Liksom de finansiella uppgifterna har uppgifterna om antalet studenter och antalet publikationer ett brytdatum. Fram till den 9 januari 2020 har inrapportering av uppgifter som rör utbildning kunnat göras för 2019. Underlaget för publikationer togs ut den 21 januari 2020. Till skillnad från den finansiella rapporteringen ändras uppgifterna i studiedokumentationssystemet och publikationsdatabasen för tidigare år om rapportering sker i efterhand. I årsredovisningen redovisas samma uppgifter som i föregående årsredovisning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå om inte annat anges, även om uppdatering gjorts retroaktivt i systemen. För utbildning på forskarnivå och publikationer förekommer efterregistreringar i högre grad vilket gör att universitetet valt att uppdatera uppgifterna om dessa bakåt i tiden för att få en mer rättvisande bild av verksamheten.

5.17. Noter till resultaträkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2019	2018
1) Intäkter av anslag		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 775 195	1 745 018
Forskning och utbildning på forskarnivå	2 071 028 ¹⁾	2 020 440 ¹⁾
Särskilda åtaganden	13 679	13 247
Nationellt kunskapscentrum för frågor om mäns våld mot kvinnor (NCK)	17 358	17 149
Ersättning för klinisk utbildning	80 643	79 608
Ersättning för klinisk forskning	202 076	213 900
Summa intäkter av anslag	4 159 979	4 089 362
¹⁾ I anslaget ingår 121 mnkr (117 mnkr) avseende strategiska forskningsområden.		
2) Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Beställd utbildning	3 358	2 276
Uppdragsutbildning	91 171	92 664
Uppdragsforskning	87 923	87 839
Utbildning studieavgiftsskyldiga studenter	108 577	83 259
Högskoleprovet	1 514	1 564
Upplåtande av bostadslägenhet	–	–
Museiverksamhet, entréavgifter	3 036	2 969
Summa intäkter enl regleringsbrev	295 579	270 571
§ 4 avgifter p 1–9	289 041	270 681
§ 4 avgifter p 10	22 480	14 418
Regionala etikprövningsnämnden i Uppsala	–	2 770
Uthyrning av lokaler	41 763	44 052
Intäkter av andra ersättningar*	4 763	3 562
Summa intäkter enligt § 4 och andra ersättningar	358 047	335 483
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	653 626	606 054
Intäkter enl § 4 avgiftsförordningen i förhållande till totala kostnader:	4,2%	4,0%
Avgifternas andel av totala kostnader avser förhållandet mellan intäkter enligt § 4 avgiftsförordningen och verksamhetens kostnader.		
Tjänsteexport		
Intäkter	149 132	112 402
Kostnader	-150 144	-100 535
Resultat	-1 012	11 867

Som tjänsteexport definieras universitetets försäljning av tjänster till utländska motparter.

Vinstmarginalen beräknas vara lika stor som inom övrig avgiftsbelagd verksamhet

* Andra ersättningar avser främst intäkter av sponsring.

Verksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2017	Över-/underskott 2018	Intäkter ¹ 2019	Kostnader 2019	Över/underskott 2019	Ack. över-/underskott utgående 2019 ²
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning ³	1 343	407	3 610	-4 422	-812	848
Uppdragsutbildning ³	35 475	-210	91 129	-96 988	-5 859	33 105
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	6 592	12 250	108 605	-108 247	358	17 033
Summering	43 410	12 447	203 344	-209 657	-6 313	50 986
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning ³	36 035	-4 373	89 637	-95 194	-5 557	25 705
Summering	36 035	-4 373	89 637	-95 194	-5 557	25 705
Verksamheter där krav på full kostnads-täckning inte gäller						
Högskoleprovet	-933	-1 180	1 519	-2 739	-1 220	-3 333
Upplåtande av bostadslägenhet – utbytesprogram och gästforskare	–	–	–	–	–	–
Upplåtande av bostadslägenhet – regeringsbeslut (U2010/4277/UH)	–	–	–	–	–	–
Inträde till museum	0	0	2 969	-2 969	0	0
Summering	-933	-1 180	4 488	-5 708	-1 220	-3 333

1) I intäkter ingår intäkter av avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

2) Omfördelat kapital har påverkat utgående ack. över-/underskott.

3) I intäkterna ingår tjänsteexport med 1 958 tkr i beställd utbildning, 2 790 tkr i uppdragsutbildning, 107 953 tkr i avgiftsskyldiga studenter och 13 952 tkr i uppdragsforskning.

Det ackumulerade överskottet inom avgiftsbelagd verksamhet uppgår till 77 mnkr vilket innebär att det för närvarande överstiger 10 procent av omsättningen. I kapitel 5.9 redogörs för hur överskottet ska disponeras.

	2019	2018
3) Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från andra myndigheter	1 324 793	1 269 554
Intäkter av bidrag, ej statliga	1 156 102	1 087 673
Summa intäkter av bidrag	2 480 895	2 357 227
4) Kostnader för personal		
Lönekostnader	-3 171 729	-3 044 664
Sociala avgifter	-979 115	-941 876
Pensionskostnader	-648 408	-570 468
Övriga personalkostnader	-94 756	-91 381
Summa kostnader för personal	-4 894 008	-4 648 389
Av lönesumman 3 171 728 tkr utgör arvoden till styrelse, kommittéer och ej anställd personal 0,5 % (14 754 tkr).		
Lönekostnader anges exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal.		
Pensionskostnader omfattar premier för avtalsförsäkringar, individuell och kompletterande pension, delpensioner samt löneskatter på pensioner.		
5) Övriga driftkostnader		
Ersättning till landstinget för klinisk utbildning och forskning (ALF)	-282 719	-293 508
Övriga tjänster	-578 922	-503 861
Inköp av varor	-330 355	-338 562
Resor och representation	-203 652	-201 330
Reparationer och underhåll	-25 673	-44 772
Summa övriga driftkostnader	-1 421 321	-1 382 033

	2019	2018
6) Finansiella intäkter och kostnader		
Ränta på lån i RGK	1 994	3 889
Valutakursdifferenser	3 464	4 103
Övriga finansiella intäkter	122	152
Summa finansiella intäkter	5 580	8 144
Ränta på räntekonto i RGK	-7 648	-14 154
Valutakursdifferenser	-4 016	-7 448
Övriga finansiella kostnader	-300	-90
Summa finansiella kostnader	-11 964	-21 692
7) Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
Per finansiär		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	65 771	91 695
Offentliga forskningsstiftelser	44 813	30 310
Svenska företag	6 249	7 941
EUs ramprogram	17 757	5 162
Övriga organisationer inom och utanför EU	18 739	6 383
Övriga organisationer	657	922
Summa övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	153 986	142 413
8) Lämnade bidrag		
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-441 233	-382 952
Lämnade bidrag till enskilda personer (stipendier, resebidrag mm)	-99 142	-86 576
Lämnade bidrag till övriga länder och internationella organisationer	-76 402	-65 078
Lämnade bidrag till privata företag	-57 633	-37 625
Lämnade bidrag till kommuner och landsting	-12 835	-22 195
Lämnade bidrag till övriga organisationer	-21 578	-17 346
Summa lämnade bidrag	-708 823	-611 772
9) Årets kapitalförändring		
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	-26 949	2 985
Forskning och utbildning på forskarnivå	-34 301	-63 348
Avgiftsbelagd verksamhet		
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	358	12 250
Uppdragsverksamhet	-6 671	197
Uppdragsforskning	-5 557	-4 373
Bidragsfinansierad verksamhet		
Forskning och utbildning på forskarnivå	-34 294	-8 919
Resultat från hel- och delägda företag	30 932	-349
Summa årets kapitalförändring	-76 482	-61 557

5.18. Noter till balansräkning

Alla belopp redovisas i tkr om ej annat anges. Belopp som anges inom parentes avser föregående år.

	2019-12-31	2018-12-31
10) Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	61 149	64 824
Omklassificeringar		-3 715
Årets investeringar	3 509	184
Utrangeringar/försäljningar		-144
Utgående anskaffningsvärde	64 658	61 149
Ingående avskrivningar	-59 370	-51 638
Omklassificeringar		72
Årets avskrivningar	-1 437	-7 804
Utrangeringar/försäljningar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-60 807	-59 370
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	3 851	1 779
11) Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	12 512	8 250
Omklassificeringar		3 715
Årets investeringar	1 120	3 512
Utrangeringar/försäljningar	-1 400	-2 965
Utgående anskaffningsvärde	12 232	12 512
Ingående avskrivningar	-6 334	-6 941
Årets avskrivningar	-2 015	-2 358
Utrangeringar/försäljningar	1 400	2 965
Utgående ackumulerade avskrivningar	-6 949	-6 334
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	5 283	6 178
12) Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	3 795	3 508
Årets investeringar	4 302	287
Utrangeringar/försäljningar		-
Utgående anskaffningsvärde	8 097	3 795
Ingående avskrivningar	-941	-763
Årets avskrivningar	-908	-178
Utrangeringar/försäljningar		-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 849	-941
Bokfört värde byggnader, mark och annan fast egendom	6 248	2 854
13) Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde förbättringsutgift	400 639	401 894
Ingående anskaffningsvärde pågående förbättringsutgift	81 257	54 461
Omklassificeringar		-
Årets investeringar förbättringsutgifter	20 321	9 880
Årets investeringar pågående förbättringsutgifter	1 287	26 796
Utrangeringar/försäljningar	-663	-11 135
Överfört från pågående nyanläggningar		
Utgående anskaffningsvärde	502 841	481 896
Ingående avskrivningar	-221 532	-204 601
Årets avskrivningar	-38 266	-29 254
Utrangeringar/försäljningar	658	12 323
Utgående ackumulerade avskrivningar	-259 140	-221 532
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	243 701	260 364

		2019-12-31	2018-12-31
14) Maskiner, inventarier, installationer mm			
Ingående anskaffningsvärde		3 440 118	3 306 591
Justering anskaffningsvärde			
Årets investeringar		188 622	196 548
Utrangeringar/försäljningar		-92 817	-82 776
Överfört från pågående nyanläggningar		70 660	19 755
Utgående anskaffningsvärde		3 606 583	3 440 118
Ingående avskrivningar		-2 762 735	-2 585 319
Årets avskrivningar		-255 361	-258 009
Utrangeringar/försäljningar		88 866	80 593
Utgående ackumulerade avskrivningar		-2 929 230	-2 762 735
Bokfört värde maskiner, inventarier, installationer mm		677 353	677 383
15) Pågående nyanläggningar			
Ingående balans pågående nyanläggningar		111 614	94 237
Under året nedlagda kostnader		16 426	37 168
Under året genomförda omfördelningar		-70 660	-19 755
Utrangeringar/försäljningar		-2 927	-34
Omklassificeringar			-2
Utgående balans pågående nyanläggningar		54 453	111 614
16) Andelar i hel- och delägda företag			
	Nom värde (kr)	Kapital- andel	Röst- andel
	Antal aktier		
			Bokfört värde
Uppsala universitet Holding AB	100	100%	100%
			3 000
			104 051
			72 119
17) Andra långfristiga värdepappersinnehav			
2011 förvärvades en aktie i europabolaget KIC InnoEnergy SE för 90 tkr. Inga förändringar har skett under 2019.			
18) Kundfordringar			
Osäkra kundfordringar, statliga myndigheter		106	64
Osäkra kundfordringar, utomstatliga		5 301	4 570
Summa osäkra kundfordringar		5 407	4 634
Kundfordringar med förfallodatum senast den 15/12 men ej betalda per den 31/12 redovisas som osäkra kundfordringar. Kundfordringar hos andra myndigheter redovisas under balansposten "Fordringar hos andra myndigheter"			
Konstaterade kundförluster, statliga myndigheter		-	-
Konstaterade kundförluster, utomstatliga		113	22
Summa konstaterade kundförluster		113	22
19) Fordringar hos andra myndigheter			
Kundfordringar		47 830	43 127
Fordran ingående moms		73 104	88 457
Summa fordringar hos andra myndigheter		120 934	131 584
20) Övriga kortfristiga fordringar			
Reseförskott och övriga förskott		500	666
Övriga fordringar		646	30
Summa övriga kortfristiga fordringar		1 146	696
21) Förutbetalda kostnader			
Förutbetalda lokalhyror		169 590	164 884
Övriga förutbetalda kostnader		43 953	51 781
Summa förutbetalda kostnader		213 543	216 665

	2019-12-31	2018-12-31
22) Upplupna bidragsintäkter		
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	176 308	162 258
EU	91 726	82 051
Forskningsråd	43 866	36 498
Offentliga forskningsstiftelser	41 014	29 925
Svenska företag och privatpersoner	10 149	16 578
Övriga statliga myndigheter	11 819	9 034
Utländska finansiärer utanför EU	11 719	6 304
Universitet och högskolor	3 524	1 455
Övriga upplupna bidragsintäkter	1 379	524
Summa upplupna bidragsintäkter	391 504	344 627
23) Övriga upplupna intäkter		
Upplupna intäkter, statliga myndigheter	2 105	2 053
Upplupna intäkter, utomstatliga	5 683	4 211
Summa övriga upplupna intäkter	7 788	6 264
24) Avräkning med statsverket		
Anslag icke räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Redovisat mot anslag (+)		
Medel hänförliga till transf. m.m. som betalats till icke räntebärande flöde (-)		
<i>Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	–	–
Anslag i räntebärande flöde		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Redovisat mot anslag (+)	4 268 364	4 194 956
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-4 268 364	-4 194 956
Återbetalningar av anslagsmedel (+)		
<i>Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
<i>Ingående balans</i>	–	–
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)		
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)		
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)		
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto</i>	–	–
Summa avräkning med statsverket	0	0
25) Tillgodohavande på räntekontot i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto	2 912 991	2 953 647
Beviljad kredit	282 000	282 000
Utnyttjad kredit	0	0
26) Statskapital		
Investerat av Staten i Uppsala universitet Holding AB	24 000	23 000
Konstverk överförda från Statens konstråd	4 907	4 715
Summa statskapital	28 907	27 715

27) Kapitalförändring per område (exkl resultat dotterföretaget)

Indelning av verksamheten	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	354 056	-33 262	320 794
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	313 433	-26 591	286 842
Uppdragsverksamhet	40 623	-6 671	33 952
Forskning och utbildning på forskarnivå	764 574	-74 152	690 422
Forskning och utbildning på forskarnivå	733 312	-68 595	664 717
Uppdragsforskning	31 262	-5 557	25 705
Summa	1 118 630	-107 414	1 011 216

28) Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital	Donationskapital	Resultatandelar i hel- och delägda företag	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2018	27 715	0	49 469	937 856	79 805	162 177	-61 557	1 195 465
Rättelse			-1					
Ändrad princip								
A Ingående balans 2019	27 715	0	49 468	937 856	79 805	162 177	-61 557	1 195 464
Föregående års kapitalförändring				-60 712	8 074	-8 919	61 557	0
Resultat från hel- och delägda företag			-349	349				0
Överfört statskapital	1 192							1 192
Erhållet donationskapital		472						472
Omdisponerat kapital				-4 079	682	3 397		0
Årets kapitalförändring							-76 482	-76 482
B Summa årets förändring	1 192	472	-349	-64 442	8 756	-5 522	-14 925	-74 818
C Utgående balans 2019	28 907	472	49 119	873 414	88 561	156 655	-76 482	1 120 646

2019-12-31

2018-12-31

29) Avsättning för pensioner

Pensionsersättning

Ingående avsättning	70	788
Årets pensionskostnad	0	-22
Årets pensionsutbetalningar	-70	-696
Utgående avsättning	0	70

Delpension

Ingående avsättning	13 492	13 379
Årets pensionskostnad	8 573	6 577
Årets pensionsutbetalningar	-6 924	-6 464
Utgående avsättning	15 141	13 492

Löneskatt

	3 673	3 290
--	-------	-------

Summa avsättning för pensioner

	18 814	16 852
--	---------------	---------------

Avsättningen avser pensionsförpliktelser som universitetet ansvarar för.

30) Övriga avsättningar

Avsättning enligt lagen 2006:647 och förordning 2007:161 för omhändertagande och transport av restprodukter från kärnteknisk verksamhet.

Avsättning för avveckling av The Svedberg laboratoriet	32 891	42 284
--	--------	--------

Avsättning omställningsmedel

Ingående avsättning	31 084	28 131
Årets förändring	2 180	2 953
Utgående avsättning	33 264	31 084

Summa övriga avsättningar

	66 775	73 988
--	---------------	---------------

	2019-12-31	2018-12-31
31) Lån i Riksgäldskontoret		
Ingående skuld	766 330	745 000
Nyupptagna lån	154 077	204 217
Årets amorteringar	-171 814	-182 887
Utgående balans	748 593	766 330
Beviljad låneram	800 000	830 000
32) Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Leverantörsskulder	63 916	64 514
Arbetsgivaravgifter	87 224	79 902
Utgående moms	91	14 348
Övriga kortfristiga skulder, inomstatliga	19 706	880
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	170 937	159 644
33) Övriga kortfristiga skulder		
EU koordinatorsmedel	131 308	159 746
Personalens källskatt	84 264	76 164
Övriga kortfristiga skulder	2 714	2 543
Summa övriga kortfristiga skulder	218 286	238 453
34) Depositioner		
Posten avser depositioner för nycklar och merparten kommer att regleras efter mer än tolv månader.		
35) Upplupna kostnader		
Upplupen semesterlöneskuld	228 532	209 112
Upplupna lönekostnader	11 345	37 017
Övriga upplupna kostnader	22 479	35 506
Summa upplupna kostnader	262 356	281 635
36) Oförbrukade bidrag (per finansjär)		
Forskningsråd	938 428	958 025
Privata stiftelser, fonder och ideella föreningar	453 973	428 942
Övriga statliga myndigheter	166 082	178 044
EU	193 218	160 002
Offentliga forskningsstiftelser	36 658	44 062
Donationsmedel	38 487	38 537
Utländska finansjärer utanför EU	49 414	46 025
Utländska finansjärer inom EU	46 502	42 031
Svenska företag	35 288	39 383
Universitet och högskolor	73 832	71 841
Kommuner och landsting	999	1 114
Svenska privatpersoner	17 640	14 292
Statliga bolag	826	413
Summa oförbrukade bidrag	2 051 347	2 022 711
Posten innehåller förskott från externa bidragsgivare som är öronmärkta för pågående forskningsprojekt mm.		
Oförbrukade bidrag (per motpart)		
Oförbrukade bidrag, inomstatliga	1 222 076	1 234 962
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	829 271	787 749
Summa oförbrukade bidrag	2 051 347	2 022 711
Oförbrukade bidrag från annan statlig myndighet förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
inom tre månader	305 519	308 741
mer än tre månader till ett år	916 556	926 221
mer än ett år till tre år		
mer än tre år		
	1 222 075	1 234 962

	2019-12-31	2018-12-31
37) Övriga förutbetalda intäkter		
Förutbetalda intäkter, annan statlig myndighet	9 281	11 434
Förutbetalda intäkter, icke statliga	91 909	78 425
Summa övriga förutbetalda intäkter	101 190	89 859
38) Ansvarsförbindelser		
Akademiska Hus, projekteringsavtal	1 150	–
Akademiska Hus, hyrestillägg	7 799	7 800
Uppsala akademiförvaltning, hyrestillägg	1 909	534
Masmästaren Fjärdingen AB, hyrestillägg	450	450
Summa ansvarsförbindelser	11 308	8 784

5.19. Verksamhetens intäkter och kostnader fördelade på verksamhetsgrenar

2019	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 867 000		1 867 000	2 292 979		2 292 979	4 159 979
Intäkter av avgifter	139 392	94 529	233 921	331 340	88 365	419 705	653 626
Intäkter av bidrag	45 288	180	45 468	2 434 233	1 194	2 435 427	2 480 895
Finansiella intäkter	911	30	941	4 561	78	4 639	5 580
Summa intäkter	2 052 591	94 739	2 147 330	5 063 113	89 637	5 152 750	7 300 080
Kostnader för personal	-1 398 542	-74 633	-1 473 175	-3 365 594	-55 239	-3 420 833	-4 894 008
Kostnader för lokaler	-320 425	-7 057	-327 482	-443 573	-11 181	-454 754	-782 236
Övriga driftskostnader	-303 308	-19 306	-322 614	-1 076 581	-22 126	-1 098 707	-1 421 321
Finansiella kostnader	-1 467	-142	-1 609	-10 122	-233	-10 355	-11 964
Avskrivningar	-55 440	-272	-55 712	-235 838	-6 415	-242 253	-297 965
Summa kostnader	-2 079 182	-101 410	-2 180 592	-5 131 708	-95 194	-5 226 902	-7 407 494
Verksamhetsutfall	-26 591	-6 671	-33 262	-68 595	-5 557	-74 152	-107 414
Dotterbolag	–	–	–	30 932	–	30 932	30 932
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	14 925	–	14 925	93 460	–	93 460	108 385
Från andra myndigheter	41 286	–	41 286	404 426	740	405 166	446 452
Övriga medel	7 729	–	7 729	145 383	874	146 257	153 986
Lämnade bidrag	-63 940	–	-63 940	-643 269	-1 614	-644 883	-708 823
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-26 591	-6 671	-33 262	-37 663	-5 557	-43 220	-76 482

2018	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 835 386	–	1 835 386	2 253 976	–	2 253 976	4 089 362
Intäkter av avgifter	118 731	94 940	213 671	304 223	88 160	392 383	606 054
Intäkter av bidrag	36 901	3 780	40 681	2 316 963	-417	2 316 546	2 357 227
Finansiella intäkter	1 281	26	1 307	6 672	165	6 837	8 144
Summa intäkter	1 992 299	98 746	2 091 045	4 881 834	87 908	4 969 742	7 060 787
Kostnader för personal	-1 308 406	-67 634	-1 376 040	-3 221 994	-50 355	-3 272 349	-4 648 389
Kostnader för lokaler	-305 556	-6 561	-312 117	-447 840	-12 320	-460 160	-772 277
Övriga driftskostnader	-311 217	-23 773	-334 990	-1 026 692	-20 351	-1 047 043	-1 382 033
Finansiella kostnader	-2 852	-298	-3 150	-18 108	-434	-18 542	-21 692
Avskrivningar	-49 033	-283	-49 316	-239 467	-8 821	-248 288	-297 604
Summa kostnader	-1 977 064	-98 549	-2 075 613	-4 954 101	-92 281	-5 046 382	-7 121 995
Verksamhetsutfall	15 235	197	15 432	-72 267	-4 373	-76 640	-61 208
Dotterbolag	–	–	–	-349	–	-349	-349
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	11 554	–	11 554	94 040	–	-94 040	105 594
Från andra myndigheter	35 122	–	35 122	328 269	374	-328 643	363 765
Övriga medel	6 120	–	6 120	135 763	530	-136 293	142 413
Lämnade bidrag	-52 796	–	-52 796	-558 072	-904	-558 976	-611 772
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	15 235	197	15 432	-72 616	-4 373	-76 989	-61 557

2017	Utbildning enl uppdrag i regl. brev	Uppdrags- utbildning	Summa utbildning	Utbildning på forskarnivå och forskning	Uppdrags- forskning	Summa forskning	Totalt
Intäkter av anslag	1 760 941	0	1 760 941	2 195 813	–	2 195 813	3 956 754
Intäkter av avgifter	114 954	81 167	196 121	256 104	87 144	343 248	539 369
Intäkter av bidrag	26 865	4 018	30 883	2 206 176	53	2 206 229	2 237 112
Finansiella intäkter	1 110	5	1 115	6 444	145	6 589	7 704
Summa intäkter	1 903 870	85 190	1 989 060	4 664 537	87 342	4 751 879	6 740 939
Kostnader för personal	-1 265 191	-57 632	-1 322 823	-3 126 044	-47 851	-3 173 895	-4 496 718
Kostnader för lokaler	-332 857	-3 492	-336 349	-388 423	-10 201	-398 624	-734 973
Övriga driftskostnader	-298 453	-21 289	-319 742	-979 250	-22 512	-1 001 762	-1 321 504
Finansiella kostnader	-2 166	-267	-2 433	-14 962	-309	-15 271	-17 704
Avskrivningar	-44 466	-213	-44 679	-247 357	-12 378	-259 735	-304 414
Summa kostnader	-1 943 133	-82 893	-2 026 026	-4 756 036	-93 251	-4 849 287	-6 875 313
Verksamhetsutfall	-39 263	2 297	-36 966	-91 499	-5 909	-97 408	-134 374
Dotterbolag	–	–	–	3 430	–	3 430	3 430
Transfereringar							
Medel från statsbudgeten	11 861	0	11 861	84 285	0	84 285	96 146
Från andra myndigheter	26 447	0	26 447	258 603	41	258 644	285 091
Övriga medel	11 071	138	11 209	127 053	604	127 657	138 866
Lämnade bidrag	-49 379	-138	-49 517	-469 941	-645	-470 586	-520 103
Summa transfereringar	0	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	-39 263	2 297	-36 966	-88 069	-5 909	-93 978	-130 944

Universitetets kostnader för personal, lokaler, drift och avskrivningar vid universitetsförvaltning, bibliotek och andra gemensamma inrättningar som inte tillhör ett vetenskapsområde har fördelats på verksamhetsgrenar i enlighet med hur dessa kostnadsslag i övrigt har bokförts på institutionerna inom vetenskapsområdena. Motsvarande fördelning har gjorts för intäkter. Samtliga intäkter och kostnader redovisas således exklusive interna intäkter och kostnader.

5.20. Redovisning av takbelopp

Tabell 1. Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2019-01-01–2019-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende universitet och högskolor:
Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m.

Summan Utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST ersättning (tkr)	HPR ersättning (tkr)	Utfall total ersättning
Humaniora	3 898	2 610	125 804	54 888	180 693
Teologi	487	307	15 729	6 460	22 188
Juridik	2 225	1 820	71 810	38 282	110 092
Samhällsvetenskap	6 763	5 420	218 274	113 979	332 253
Naturvetenskap	3 479	2 740	191 472	127 168	318 640
Teknik	2 844	2 226	156 502	103 313	259 816
Farmaci	1 113	932	61 247	43 271	104 518
Vård	1 302	1 217	76 160	61 672	137 833
Odontologi	0	0	0	0	0
Medicin	1 278	1 198	83 524	95 290	178 814
Undervisning	935	756	36 706	31 082	67 788
Verksamhetsförlagd utb.	287	296	15 960	15 959	31 919
Övrigt	505	338	22 298	12 129	34 426
Design	0	0	0	0	0
Konst	15	15	3 321	1 426	4 746
Musik	3	1	410	113	523
Opera	0	0	0	0	0
Teater	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	0	0	0	0	0
Summa	25 134	19 877	1 079 216	705 032	1 784 248

Takbelopp (tkr)	1 790 120
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med (tkr)	0
Redovisningen visar att lärosätet kommer under takbeloppet med (tkr)	5 872

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 60 inom konst. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom konst har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 3 inom musik. Högst får 15 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Tabell 2. Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)	
Årets takbelopp	1 790 120
+ Ev. ingående anslagssparande	
Summa (A)	1 790 120
B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	13 370
Utfall total ersättning enligt tabell 1	1 784 248
+ Ev. ingående överproduktion	44 096
Summa (B)	1 841 714
Summa (A-B)¹	-51 594

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Ev. anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	51 594
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	51 594

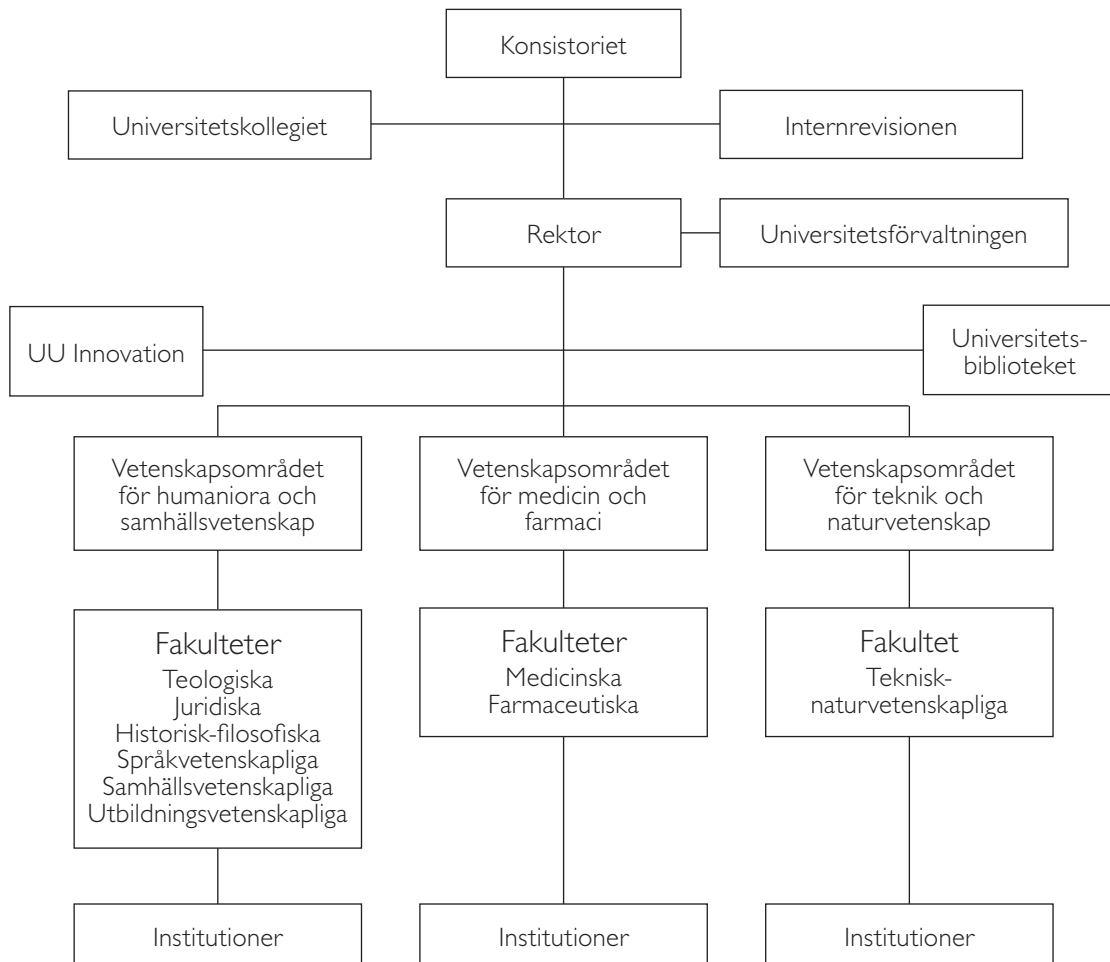
² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

6. Om Uppsala universitet

Uppsala universitet grundades 1477 och är Nordens första universitet. Uppsala universitets styrelse benämns konsistorium. Universitetet har nio fakulteter som är organiserade i tre vetenskapsområden: vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap (HumSam), vetenskapsområdet för medicin och farmaci (MedFarm) och vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap (TekNat) (figur 6.1).

Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap består av sex fakulteter: den teologiska, den juridiska, den historisk-filosofiska, den språkvetenskapliga, den samhällsvetenskapliga och fakulteten för utbildningsvetenskaper. Vetenskapsområdet för medicin och farmaci består av två fakulteter: den medicinska och den farmaceutiska fakulteten. Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap består av en fakultet, den teknisk-naturvetenskapliga fakulteten. Vid universitetet finns det 56 institutioner eller motsvarande (tabell 6.1).

Figur 6.1. Översiktlig bild av Uppsala universitets organisation 2019

Tabell 6.1. Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet	
Vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap	Vetenskapsområdet för medicin och farmaci
<i>Teologiska fakulteten</i>	<i>Medicinska fakulteten</i>
Teologiska institutionen	Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap
<i>Juridiska fakulteten</i>	Institutionen för immunologi, genetik och patologi
Juridiska institutionen	Institutionen för kirurgiska vetenskaper
<i>Historisk-filosofiska fakulteten</i>	Institutionen för kvinnors och barns hälsa
Institutionen för ABM	Institutionen för medicinsk biokemi och mikrobiologi
Institutionen för arkeologi och antik historia	Institutionen för medicinsk cellbiologi
Filosofiska institutionen	Institutionen för medicinska vetenskaper
Historiska institutionen	Institutionen för neurovetenskap
Institutionen för idé- och lärdoms historia	<i>Farmaceutiska fakulteten</i>
Konstvetenskapliga institutionen	Institutionen för farmaceutisk biovetenskap
Institutionen för kulturanthropologi och etnologi	Institutionen för farmaci
Litteraturvetenskapliga institutionen	Institutionen för läkemedelskemi
Institutionen för musikvetenskap	Vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap
Institutionen för speldesign	<i>Teknisk-naturvetenskapliga fakulteten</i>
Centrum för genusvetenskap	Institutionen för informationsteknologi
<i>Språkvetenskapliga fakulteten</i>	Matematiska institutionen
Engelska institutionen	Institutionen för fysik och astronomi
Institutionen för lingvistik och filologi	Institutionen för teknikvetenskaper
Institutionen för moderna språk	Institutionen för kemi – BMC
Institutionen för nordiska språk	Institutionen för kemi – Ångström
<i>Samhällsvetenskapliga fakulteten</i>	Institutionen för biologisk grundutbildning
Institutet för bostad- och urbanforskning (IBF)	Institutionen för cell- och molekylärbiologi
Ekonomisk-historiska institutionen	Institutionen för ekologi och genetik
Institutionen för fred- och konfliktforskning	Institutionen för organismbiologi
Företagsekonomiska institutionen	Institutionen för geovetenskaper
Institutionen för informatik och media	ISP – International Science Program
Institutionen för kostvetenskap	
Kulturgeografiska institutionen	
Nationalekonomiska institutionen	
Institutionen för psykologi	
Sociologiska institutionen	
Statistiska institutionen	
Statsvetenskapliga institutionen	
Institutet för Ryssland- och Eurasienstudier	
<i>Fakulteten för utbildningsvetenskaper</i>	
Institutionen för pedagogik, didaktik och utbildningsstudier	
SWEDES – Internationellt center för lärande för hållbar utveckling	
Avdelningen för rektorsutbildning	

7. Uppgifter om styrelsen

Namn	Period	Ersättning (kr)*	Andra uppdrag som styrelse- eller rådsledamot**
Gudmund Hernes, styrelseordförande	1901–1912	76 155	Inga
Eva Åkesson, rektor, professor***	1901–1912	1 532 050	Svenska institutets insynsråd, ledamot Studentlitteratur AB, ledamot Länsstyrelsens insynsråd i Uppsala län, ledamot University of Tartu, Council member, ledamot
Anders Malmberg, prorektor, professor	1901–1912	1 347 144	ELM AB, ledamot UiT Norges arktiske universitet, ledamot
Ulla Achrén, förvaltningsdirektör	1901–1912	28 000	Åbo Energi AB, ledamot Förlags AB Sydskusten, ledamot
Shirin Ahlbäck Öberg, universitetslektor	1901–1912	653 695	Riksrevisionens vetenskapliga råd, ledamot Statskontorets vetenskapliga råd, ledamot Tillitsdelegationen, delegat
Henrik Berggren, författare	1901–1912	28 000	Berggrens Text & Historia AB
Elisabeth Dahlin, barnombudsman	1901–1912	28 000	Inga
Lisa Ekselius, professor	1901–1912	939 520	Perolsgården AB, ordförande Vetenskapsrådets Kommitté för klinisk behandlingsforskning, ledamot Etikprövningsmyndigheten, ersättare
Johan Elf	****	906 296	Astrego Diagnostics AB, ledamot
Uli Hacksell, professor*****	1901–1912	37 125	InDex Pharmaceuticals AB, ledamot Medivir AB, vd och ledamot Beactica AB, ledamot Active Biotech AB, ledamot
Roland Roberts, professor	1901–1912	954 408	Nordiskt vulkanologiskt institut, ledamot
Gunnar Svedberg, professor	1901–1912	28 000	Norsklint AB, styrelseordförande
Johan Wall, företagare	1901–1912	28 000	Beijer Alma AB, ordförande Beijerinvest AB, ordförande Crafoordska Stiftelsen, ledamot Domarbo Skog AB, ordförande Kjell & Märta Beijers Stiftelse, ledamot Skirner AB, ledamot
Sven Widmalm, professor	1901–1912	799 865	Inga
Helén Ångmo, generaldirektör	1901–1912	28 000	Statskontorets råd, ledamot
Carl Anderson Kronlid, doktorand	1901–1912	445 841	Inga
Alva Hultén, student	1907–1912	11 192	Inga
Michelle Grönlund, student	1907–1912	14 000	Inga
Micaela Janatuinen, student	1907–1912	7 000	Inga
Mathias Lien, student	1901–1906	7 045	Inga
Fredrik Petterson, student	1901–1906	141 994	Studentbokhandeln AB, ordförande
Sanne Rønning, student	1901–1912	31 722	Inga
Therese Schagerholm Dahl, student	1901–1906	18 480	Inga

* Skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats. Det utgår ingen ersättning för styrelsuppdraget till rektor, prorektor eller lärarrepresentanter.

** Enligt förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag redovisas uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

*** Eva Åkesson har överenskommelse om villkor efter anställning som rektor (UFV 2010/2030) som innebär att när anställningen som rektor upphör och EÅ återgår till sin grundanställning som professor vid Lunds universitet eller fortsatt har arbetsuppgifter inom Uppsala universitet, garanteras hon en lönenivå i 24 månader som motsvarar lönen för rektorsanställningen. Vid annan anställning avräknas motsvarande lön från den anställningen. Bidrag om 250 000 kr utbetalas som stöd för återetablering samt 50 000 kr i stöd till berörd institution för omkostnader, utöver lön, förenade med EÅ:s anställning. Rätten till bidragen förfaller om EÅ inte bedriver yrkesmässig verksamhet vid Uppsala universitet eller Lunds universitet.

**** Johan Elf tillträdde som ledamot i konsistoriet 2020-02-14.

***** 14 000 kr för mycket betalades av misstag ut under 2018. Detta har korrigerats under 2019.

8. Konsistoriets beslut

Uppsala universitets årsredovisning 2019

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Uppsala 2020-02-20

Gudmund Hernes

Eva Åkesson

Ulla Achren

Carl Anderson Kronlid

Henrik Berggren

Elisabeth Dahlin

Lisa Ekselius

Johan Elf

Michelle Grönlund

Uli Hacksell

Sanne Rönning

Gunnar Svedberg

Johan Wall

Sven Widmalm

Helén Ängmo

9. Tabellförteckning

Ekonomiskt resultat Uppsala universitet 2015–2019, mnkr	6
Tabell 1.1. Uppsala universitets andel av Vetenskapsrådets fria projekt och etableringsbidrag (kontraktssumma) 2015–2019	9
Tabell 1.2. Antal publikationer 2015–2019	12
Tabell 1.3. Strategiska forskningsområden 2019, tkr	15
Tabell 1.4. Kostnad för SCAS 2015–2019, mnkr	19
Tabell 1.5. Kostnad för NCK 2015–2019, mnkr	19
Tabell 1.6. Ekonomiskt resultat inom forskning och utbildning på forskarnivå 2015–2019, mnkr	20
Tabell 2.1. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter 2015–2019	24
Tabell 2.2. Antal helårsstudenter (hst) uppdelat på studieform och utbildningsnivå samt prestationsgrad 2015–2019	25
Tabell 2.3. Antal utfärdade examina inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2015–2019	26
Tabell 2.4. Antal helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade studenter vid Campus Gotland 2015–2019	26
Tabell 2.5. Antal doktorander och finansieringsform 2015–2019	27
Tabell 2.6. Antal utfärdade doktors- och licentiatexamina 2015–2019	28
Tabell 2.7. Antal tredjelandsstudenter som deltog i utbytesavtal 2015–2019	30
Tabell 2.8. Antal avgiftsbetalande studenter och helårsstudenter (hst), 2015–2019	31
Tabell 2.10. Intäkter och kostnader för avgiftsbetalande studenter 2015–2019, mnkr	31
Tabell 2.9. Antal avgiftsbetalande studenter som antagits genom separat antagning, 2015–2019	31
Tabell 2.11. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på grundnivå 2015–2019	34
Tabell 2.12. Antal helårsstudenter och könsfördelning inom utbildning på avancerad nivå 2015–2019	34
Tabell 2.13. Antal doktorander (heltidsekvivalenter) inom utbildning på forskarnivå, 2015–2019	34
Tabell 2.14. Ersättning till Region Uppsala för klinisk utbildning och forskning (ALF) 2015–2019, tkr	35
Tabell 2.15. Antal helårsprestationer (hpr) och sökande för vissa ämnen 2019 och helårsstudenter (hst) 2015–2019	36
Tabell 2.16. Antal deltagare i vissa språkutbildningar 2019	37
Tabell 2.17. Antal programnybörjare, helårsstudenter och examinerade på utbildningar som leder till vissa examina 2014–2019	39
Tabell 2.18. Antal helårsstudenter och erbjudna platser på sommarkurser som startat eller utökats 2019	41
Tabell 2.19. Kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk apotekar-, biomedicinsk analytiker-, receptarie- och psykologutbildning, 2017–2019	42
Tabell 2.20. Ekonomiskt resultat för utbildning på grundnivå och avancerad nivå 2015–2019, mnkr	43
Tabell 3.1. Intäkter och kostnader i uppdragsforskning 2015–2019, mnkr	45
Tabell 3.2. Antal adjungerade lärare samt företagsdoktorander 2015–2019	46
Tabell 3.3. Intäkter i poänggivande och icke poänggivande uppdragsutbildning, mnkr, samt helårsstudenter i poänggivande utbildningar 2015–2019	46
Tabell 3.4. Flödestal och prestationer för UU Innovation, Uppsala universitet Holding AB och Drivhuset, 2015–2019	50
Tabell 4.1. Personalstruktur (årsarbetskrafter), 2015–2019	55
Tabell 4.2. Antal nya professorer samt könsfördelningen, 2015–2019	57
Tabell 4.3. Sjukfrånvaro i procent 2015–2019	58
Tabell 4.4. De av universitetsledningen högst värderade riskerna och nya risker 2019	59
Tabell 4.5. Utveckling av förhyrd lokalarea och universitetets totala lokalkostnad 2015–2019	60
Tabell 4.6. Universitetsbibliotekets ekonomiska redovisning 2015–2019, tkr	61
Tabell 4.7. Ekonomisk redovisning för universitetsledningen, internrevision och universitetsförvaltningen 2015–2019, tkr	62
Tabell 5.1. Ekonomiskt resultat 2015–2019, mnkr	65
Tabell 5.2. Intäkter av bidrag per kategori 2015–2019, mnkr	66
Tabell 5.3. Bidragsintäkter från EU 2015–2019, mnkr	66
Tabell 5.4. Kostnadsutveckling 2015–2019, mnkr	67
Tabell 5.5. Intäkter av bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2015–2019, mnkr	68
Tabell 5.6. Utveckling av bidrag 2015–2019, mnkr	69
Tabell 5.7. Anslagsmedel som disponerats för samfinansiering av indirekta kostnader och lokaltjänstkostnader inom bidragsfinansierad verksamhet (mnkr) och dess andel av totalfinansiering 2015–2019	69
Tabell 5.8. Omsättning av bidragsmedel (inklusive transfereringar) 2015–2019, mnkr	69

Tabell 5.9. Utveckling av oförbrukade bidrag från de största forskningsfinansiärerna 2015–2019, mnkr	69
Tabell 5.10. Investeringar och lån 2015–2019, mnkr	70
Tabell 5.11. Ekonomiskt utfall 2019, mnkr	71
Tabell 5.12. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för humaniora och samhällsvetenskap 2019, tkr	73
Tabell 5.13. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för medicin och farmaci 2019, tkr	73
Tabell 5.14. Ekonomiskt utfall för vetenskapsområdet för teknik och naturvetenskap 2019, tkr	73
Tabell 5.15. Ekonomiskt utfall för övriga verksamheter 2019, tkr	73
Tabell 6.1. Vetenskapsområden, fakulteter samt institutioner eller motsvarande vid Uppsala universitet	96

Årsredovisning 2019

Uppsala universitet

Box 256

751 05 Uppsala

Tel: 018-471 00 00

Fax: 018-471 20 00

www.uu.se